*КЪЭБАРЫШIУР**
МАТТЭ
КЪЫЗЭРИIОТАГЪЭР

АПЭРЭШЪХЬ

Исус лъэпкъэу къызхэкIыгъэр
(Лука 3:23-38)

Мыр Исус Христосэу Даутэ ыкъор* ыкIи Ибрахьимэ ыкъор* лъэпкъэу къызхэкIыгъэм итхылъ.
[2]Ибрахьимэ Исхьакъ къыфэхъугъ;
Йсхьакъ Якъубэ къыфэхъугъ; ащ Иудэрэ ышхэмрэ къыфэхъугъэх; [3]Иудэ Фаресрэ Зарэрэ* къыфэхъугъэх; и тIумэ янэ

1:1 къэбарышIур – Исус Христос ехьылIэгъэ къэбарышIур ары. Тхьэм пегъымбархэм агущыIэкIэ цIыфхэр къызэригъэгугъэгъэ Iофхэр Исус Христос Iофэу ышIагъэмкIэ ыгъэшъыпкъэжьхэзэ ыгъэхъугъэх, арэущтэуи цIыфхэр мыкIодхэу къызэригъэнэжьынхэ гъогу афишIыгъ.
1:1 Даутэ ыкъор ыкIи Ибрахьимэ ыкъо – ахэмэ алъэпкъ къытехъукIыгъэ лIыр ары.
1:3 Фаресрэ Зарэрэ – Иудэ ыкъоу зэтIуазэхэр ары. Еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 38:27-30.

Фамар ыцIагъ; Фарес Есром къыфэхъугъ; ащ Арам къыфэхъугъ; [4]ащ Аминадав къыфэхъугъ; ащ Наасон къыфэхъугъ;
ащ Салмон къыфэхъугъ; [5]ащ Вооз къыфэхъугъ; Вооз янэ Рахав ыцIагъ; Вооз Овид къыфэхъугъ; Овид янэ Руф ыцIагъ; Овид Иессе къыфэхъугъ; [6]ащ пачъыхьэ Даутэ къыфэхъугъ.
Пачъыхьэу Даутэ Сэлмэн къыфэхъугъ; Сэлмэн янэ, Урие зыцIэм ишъузэу* щытыгъагъ.
[7]Сэлмэн Ровоам къыфэхъугъ; ащ Авие къыфэхъугъ;
ащ Асэ къыфэхъугъ; [8]ащ Иосафат къыфэхъугъ; ащ Иорам къыфэхъугъ;
ащ Озие къыфэхъугъ; [9]ащ Иоафам къыфэхъугъ; ащ Ахаз къыфэхъугъ; ащ Езекие къыфэхъугъ;
[10]ащ Манассие къыфэхъугъ; ащ Амон къыфэхъугъ;
ащ Иосие къыфэхъугъ;
[11]ащ Иоаким къыфэхъугъ. Израил цIыфхэр Вавилон
къэлэшхом лIыгъэкIэ защэхэ лъэхъанэм* ыдэжь Иоаким Иехониерэ ышхэмрэ къыфэхъугъэх. [12]Израил цIыфхэр Вавилоным защэхэ ужым,* Иехонием Салафиил къыфэхъугъ; ащ Зоровавел къыфэхъугъ;
[13]ащ Авиуд къыфэхъугъ; ащ Елиаким къыфэхъугъ;
ащ Азор къыфэхъугъ;
[14]ащ Садок къыфэхъугъ; ащ Ахим къыфэхъугъ; ащ
Елиуд къыфэхъугъ;
[15]ащ Елеазар къыфэхъугъ; ащ Матфан къыфэхъугъ;
ащ Якъубэ къыфэхъугъ;
[16]ащ Юсыф къыфэхъугъ. Ар ХристоскIэ заджэхэрэ
Исус къызфэхъугъэ Мерэм илIэу щытыгъ.

1:6 Урие зыцIэм ишъуз – Вирсавид (Батшэбэ) ары. Еплъ Пегъымбар Самуел икъэбархэр зэрыт ятIонэрэ тхылъым (2 Царств) 12:24.
1:11 Вавилон къэлэшхом лIыгъэкIэ защэхэ лъэхъанэм – Исус къэхъуным ыпэкIэ 598-рэ илъэсым пачъыхьэ Невукаднессэр идзэлIхэм Джурт цIыфхэр лIыгъэкIэ Вавилоным аригъэщагъэх.
1:12 Израил цIыфхэр Вавилоным защэхэ ужым – Исус къэхъуным ыпэкIэ 538-рэ илъэсым Персие хэгъэгум и Кайсарэу Кир зыцIэм джуртхэм яхэгъэгу къагъэзэжьынэу фит ышIыжьыгъэх.

[17]Арэущтэу Ибрахьимэрэ пачъыхьэ Даутэрэ азыфару лIы уж* пшIыкIуплI дэлъыгъ; пачъыхьэ Даутэрэ Израил цIыфхэр Вавилоным защэхэ лъэхъанэмрэ азыфару лIыуж пшIыкIупчI дэлъыгъ, Израил цIыфхэр Вавилон защэхэ лъэхъанэмрэ Христос* къызыхъугъэ лъэхъанэмрэ азыфагу лIыуж пшIыкIуплIи дэлъыгъ.

Исус къызэрэхъугъэр
(Лука 2:1-7)

[18]Исус Христос икъэхъукIэ зэрэхъугъэр мары: Юсыф Исус янэу Мерэм къыщэнэу ыгъэнэфэгъагъ*, ау зэрэщэнхэм ыпэкIэ, Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ илъэкIыныгъэкIэ Мерэм сабый къызэрэфэхъущтыр нафэу къэхъугъ. [19]Юсыфэу Мерэм илI шъыпкъагъэ зиIэ лIэу щытыгъэти, цIыфмэ апашъхьэ Мерэм ынапэ щытырихынэу фэмыеу, шъэфэу ытIупщыжьынэу тыриубытагъ.
[20]Ау Юсыф а Iофым егупшысэзэ, Зиусхьаным* имэлэIичпкIыхьапIэкIэ къыфэкIуагъ.
–Даутэ ыкъо* Юсыф!– къыIуагъ ащ. –Мерэмыр шъузэу къэпщэнэу умыщын, сыда пIомэ ащ сабыеу

къыфэхъущтыр къызхэкІырэр Тхьэм ЫпсэЛъапІэ ары. [21]Мерэм къо къыфэхъущт, о ащ цІэу фэуусыщтри Исус*, сыда пІомэ ащ ылъэпкъ ипсэкІодхэм ялъэкІыныгъэ къыІэкІихыжьынышъ, мыкІодхэу къыгъэнэжьыщтых.

[22]А зэпстэури зыфэхъугъэр Зиусхьаным мы гущыІэ-

1:17 лІыуж – тымрэ ыкъомрэ азыфагу дэлъ уахътэр ары.
1:17 Христос – Мессихьыр ары. Пачъыхьэ Даутэ ылъэпкъ къытехъукІыгъэу, пегъымбархэм къызэраІуагъэм тетэу, Израил цІыфхэм шъхьафитныгъэрэ мамыр тетыгъомрэ аригъэгъотынхэу Тхьэм ахэр къызэригъэгугъэгъэ пщы лъапІэр ары.
1:18 Юсыф къыщэнэу ыгъэнэфэгъагъ – джурт хабзэм тетэу лІы горэм ыгъэнэфэгъэ пшъашъэр къыщэнэу фэмыемэ, къэзыщагъэ лІым ишъуз зэритІупщыжьырэ хабзэм тетэу ытІупщыжьын фае.
1:20 Зиусхьан – Тхьэмэтэшхор ары.
1:20 Даутэ ыкъо – Даутэ ылъэпкъ къытехъукІыгъэ лІыр ары.
1:21 Исус – а цІэм къыкІырэр «цІыфхэр мыкІодхэу Къэзыгъэнэжьырэр» ары.

хэу* пегъымбарым ыгу къырилъхьэхи къыригъэІуагъэхэр къэшъыпкъэжьынхэр ары:

[23]–Мары, пшъашъэр лъэрмыхьэ хъунышъ, къо къыфэхъущт. Ащ цІэу фаусыщтыр Еммануил. Ащ къикІырэр: Тхьэр тигъусэ.

[24]Юсыф къызэущыжьым, Зиусхьаным имэлэІич къызэрэриІуагъэм тетэу зекІуагъэ, Мерэми шъузэу ыщагъ. [25]Ау ар ишъуз фэхъуным ыпэкІэ Мерэм апэрэ къор къыфэхъугъ. Юсыф ащ цІэу фиусыгъэри Исус.

ЯТЮНЭРЭШЪХЬ

Тхьэгурымагъохэр тыгъэ къыкъокІыпІэмкІэ къызэрикІыгъэхэр

Ирод пачъыхьэ* имафэхэм Иудей хэкум* щыщ Вифлеем къалэм* Исус къызэхъу ужым, тхьэгурымагъохэр* тыгъэ къыкъокІыпІэмкІэ къикІыхи, къалэу Ерусалим къэкІуагъэх.

[2]–Тыдэ щыІа джуртхэм япачъыхьэу къэхъугъэр?– къаІуагъ. –Сыда пІомэ ащ ижъуагъо тыгъэ къыкъокІыпІэмкІэ тэ щытлъэгъугъэти, ар дгъэлъэпІэнэу тыкъэкІуагъ.

[3]Ирод пачъыхьэм ар зызэхехым къэгумэкІыгъ, Ерусалим зэкІэ дэс цІыфхэри ащ дэгумэкІыгъэх. [4]Арыти, Ирод

1:22-23 Зиусхьаным мы гущыІэхэу ... – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 7:14.
2:1 Ирод пачъыхьэр – Ирод Иныр ары. Исус къэхъуным ыпэкІэ я 37-4 илъэсхэм къакІоцІ Израил хэгъэгум зэкІэ ипачъыхьэу щытыгъ.
2:1 Иудей хэкур – Израил хэгъэгум ихэкухэм ащыщыгъ.
2:1 Вифлеем – Бэтлэхьэм ары. Ерусалим километрийкІэ пэчыжьэу, икъыблэ лъэныкъомкІэ ит.
2:1 тхьэгурымагъохэр – пкІыхьапІэхэм къарыкІэрэмрэ жъуагъохэм яІофрэ апылъхэзэ, пачъыхьэ горэм е пщы горэм фэлажьэхээ, акъылэгъу фэхъугъэхэр ары.

цІыфхэм зэкІэ ядин пэщэшхохэри*, я Тэурат егъэджэкІо пащэ* пстэури ыугъоихи яупчІыгъ:

–Тыда Христос* къызщыхъун фаер?

[5]–Иудей хэкум щыщ Вифлеем ары,– къыраІуагъ ахэмэ, –сыда пІомэ пегъымбарым мырэущтэу къытхыгъ:*

[6]«О, Иудей хэкум щыщ Вифлеем. Иудэ лъэпкъым ипащэхэм анахьи зыкІи уанахь цІыкІоп; сыда пІомэ
зы пащэ о къыпхэкІыщт.
А пащэм мэлахъом мэлхэр зэрищэхэрэм фэдэу, слъэпкъ Израил ыщэщт».

[7]Арэущтэу къызыраІом, Ирод тхьэгурымагъохэм шъэфэу къяджи, жъуагъор къызыкъокІыгъэ охътэ дэдэр зэригъэшІагъэ. [8]Ахэр Вифлеем ыгъакІохэзэ ариІуагъ:

–ШъукІохи, сабыим икъэбар дэгъоу къызэжъугъашІ. Ар къызыжъугъоткІэ, макъэ къысэжъугъэІу, сэри ар згъэлъэпІэнэу сыкІощт.

[9]Тхьэгурымагъохэр пачъыхьэм къариІуагъэм едэІухи ежьагъэх. Тыгъэ къокІыпІэмкІэ щалъэгъугъэ жъуагъори ахэмэ апэ итэу кІозэ, сабыир зыдэщыІэ чІыпІэм зынэсым, къышъхьэщыуцуагъ. [10]Жъуагъор залъэгъум, лъэш дэдэу гушІуагъэх. [11]Унэм зехьэхэм, сабыири ащ янэу Мерэми исхэу алъэгъугъэх. Залъэгъухэм, сабыим ыпашъхьэ лъэгонджэмышъхьэкІэ зыщырадзыхи, агъэлъэпІагъ. Япхъуантэхэр зэтырахыхи, тынхэу дышъи, ладэни*, смирни* сабыим ратыгъэх. [12]Ирод дэжь амыгъэзэжьынэу пкІыхьапІэкІэ Тхьэм къагуригъэІуагъэти, нэмыкІрэ гъогукІэ яхэгъэгу кІожьыгъэх.

2:4 дин пэщэшхохэр – дин пэщэшхор, дин пэщэшхоу щытыгъэхэр, дин пэщэшхохэм яунагъохэм ащыщхэр ары.
2:4 Тэурат егъэджэкІо пащэхэр – Тэурат хабзэм итхэмрэ джуртхэм адрэ тхылъ лъапІэхэу яІэхэм арытхэмрэ цІыфхэм агурызыгъаІоу щытыгъэ пащэхэр ары.
2:4 Христос – еплъ 1:17.
2:5-6 пегъымбарым къытхыгъ – еплъ Пегъымбар Михэ тхылъэу ытхыгъэм 5:2; Пегъымбар Самуел икъэбархэр зэрыт ятІонэрэ

тхылъым (2 Царств) 5:2.
2:11 ладан – мэ ІэшІу зыпыурэ Іугъо лъапІ.
2:11 смирнэ – мэ ІэшІу зыпихырэ уц гор.

Юсыфрэ Мерэмрэ сабыир ягъусэу Мысырым зэрэкІатхъужьыгъэр

[13]Тхьэгурымагъохэр зекІыжьхэм, Зиусхьаным имэлэІич пкІыхьапІэкІэ Юсыф къыфэкІуагъ.
–Къэтэджи,– къыІуагъ, –сабыимрэ ащ янэрэ зыдащэхи, Мысырым кІэтхъужь. Макъи къыосэгъэІуфэ, ащ щыІ, сыда пІомэ Ирод сабыир ыукІынэу лъы-хъущт.
[14]Арэущтэу Юсыф тэджи, сабыимрэ ащ янэрэ чэщым зыдищэхи, Мысырым кІуагъэ. [15]Ирод олІэфэкІэ ар ащ дэжьым щыпсэугъ. Арэущтэу зыфэхъугъэр Зиусхьаным мы гущыІэхэу* пегъымбарым къыригъэІуагъэхэр къэшъыпкъэжьынхэр ары: «Мысырым къикІыжьынэу Скъо сыкъеджагъ».

Ирод идзэлІхэм сабыйхэр зэраригъэукІыгъэхэр

[16]Тхьэгурымагъохэм къызэрагъэпцІагъэр Ирод зелъэгъум, лъэшэу къэгубжыгъ. Тхьэгурымагъохэм къырагъэшІэгъэ уахътэм тетэу, Вифлееми ащ зэкІэ иІэгъо –благъоми щыщ къэхъугъэкІэ сабыйхэр илъэситІу зыныбжьым нэс аукІынхэу идзэлІхэр ыгъэкІуагъэх. [17]Джащыгъум мы гущыІэхэу пегъымбар Иеремие къыІуагъэхэр* къэшъыпкъэжьыгъэх:
[18]«Куохьао макъэ Рамэ къуаджэм* къыщыІугъ,
гъымэкъэшхорэ тхьаусыхэ мэкъэшхорэ ахэтэу.
Рахил зигъэсамбырыжьынэу фэмыеу, исабыйхэр
егъэежьых, сыда пІомэ ахэр щыІэжьыхэпышъ
ары».

2:15 Зиусхьаным мы гущыІэхэу... – еплъ Пегъымбар Осие тхылъэу ытхыгъэм 11:1.
2:17-18 пегъымбар Иеремие къыІуагъэхэр – еплъ Пегъымбар Иеремие тхылъэу ытхыгъэм 31:15.
2:18 Рамэ къуаджэр – Ерусалим километрийкІэ пэчыжьэу, итемыр лъэныкъомкІэ итыгъ. Темыр зыфаІорэр арапыбзэкІэ «шэмал», тыркубзэкІи «кузей» зэраІорэр ары.

Юсыфрэ Мерэмрэ сабыир ягъусэу Мысырым къызэрикІыжьыгъэхэр

[19]Ирод зэлІэ ужым, Зиусхьаным имэлэІич пкІыхьапІэкІэ Юсыф Мысырым къыщыфакІуи, [20]къыІуагъ:
–Къэтэджи, сабыимрэ ащ янэрэ зыдащэхи, Израил хэгъэгум кІожь, сыда пІомэ сабыим ыпсэ зыгъэгъунхэу ыуж итыгъэхэр лІагъэхэшъ ары.
[21]Арэущтэу Юсыф тэджи, сабыимрэ ащ янэрэ зыдищэхи, Израил хэгъэгум кІожьыгъэ. [22]Ау Ирод ичІыпІэкІэ ащ ыкъо Архелай* Иудей хэкум ипачъыхьэ хъугъэу Юсыф къэбар зызэхехым, ащ кІонкІэ щынагъэ. ПкІыхьапІэкІэ Тхьэм къызыгурегъэІо ужым, Галилей хэкум* кІуи, [23]НазареткІэ заджэхэрэ къалэм* дэтІысхьагъ. Арэущтэу зыфэхъугъэр мы гущыІэхэу пегъымбархэм Исус ехьылІагъэу къаІуагъэхэр къэшъыпкъэжьынхэр ары: «Назарет щыщкІэ еджэщтых».

ЯЩЭНЭРЭШЪХЬ

УмэхъэкІо Иуан Тхьэм игущыІэхэр зэригъэІущтыгъэхэр
(Марк 1:1-8; Лука 3:1-9, 15-17; Иуан 1:19-28)

А мафэхэм умэхъэкІо* Иуан къэлъагъуи, Иудей хэкум ишъоф нэкІ цІыфхэм Тхьэм игущыІэхэр щаригъэІухэзэ, [2]мырэущтэу къыІощтыгъ:

2:22 Архелай – Ирод Иным ыкъохэм ащыщыгъ. Исус къэхъуным ыпэкІэ я 4-рэ илъэсым щегъэжьагъэу Исус къызэхъу нэужым я 6-рэ илъэсым нэсыфэ, хэкухэу Иудей, Самарие, Идумей япщэу щытыгъ.
2:22 Галилей хэкур – Израил хэгъэгум итемыр лъэныкъо ит. Архелай ышэу Ирод Антипэ зыцІэр а хэкум ипщэу щытыгъ.
2:23 НазареткІэ заджэхэрэ къалэр – Галилей псыхъураем икъыблэ цыпэ километр 26-кІэ пэчыжьэу, итыгъэ къохьапІэ лъэныкъокІэ ит.
3:1 умэхъыныр – «ШъуипсэкІодхэм шъуафыкІэгъожьи, зысэжъугъэумэхъ, Тхьэм ахэр къышъуфигъэгъунхэм пае», ыІоти, умэхъэкІо Иуан (Яхья) цІыфхэр псым чІигъаощтыгъэх (ыумэхъыщтыгъэх). Еплъ Марк

–ШъуипсэкІодхэм шъуафыкІэгъожь, сыда пІомэ Тхьэу уашъом щыІэм и Тетыгъошхо* къэблэгъагъэшъ ары.
[3]Иуан ары пегъымбар Исайас мырэущтэу зыфиІуагъэр:*
«Шъоф нэкІым зы джэ макъэ горэ къыщэІу:
Зиусхьаным игъогу фэжъугъэпси,
игъогу лъагъохэр зэшъхьэ-зашъоу фэшъушІых».

[4]Иуан мэхъшэцым хэшIыкIыгъэу щыгъын щыгъыгъ, ыбги шъо бгырыпх илъыгъ. Гъомлапхъэу иIагъэр мацIэхэмрэ шъоф шъоумрэ арыгъэ. [5]Джащыгъум Ерусалим дэс цIыфхэри, Иудей хэкум зэкIэ ис цIыфхэри, Иордан псыхъом иIэгъо-благъом зэкIэ ис цIыфхэри Иуан ыдэжь кIощтыгъэх. [6]ПсэкIодэу ашIагъэхэр Тхьэм ыпашъхьэ ралъхьахэти, Иордан псыхъом Иуан зыщырагъэумэхъыщтыгъ.

[7]Зырагъэумэхъынэу фарисейхэмрэ* саддукейхэмрэ* ащыщхэу бэу ыдэжь къакIохэу Иуан зелъэгъум, ахэмэ ариIуагъ:

–Шъо, блэщылъфхэр*! Тхьэм игубжэу къэкIощтым шъуIэкIэкIынэу хэт шъушъхьэ къизылъхьагъэр? [8]Шъуипсэ-

1:4. Исус уашъом зыдэкIоежьыгъэм къыщегъэжьагъэу, цIыфхэм диным ехьылIагъэу тетыгъо зиIэ цIыф горэм зырагъэумэхъы – а цIыфым ахэр псым чIегъаох, е псы тIэкIу ашъхьэхэм атыреутхэ. Арэущтэу ИусекIэ шIошъхъуныгъэ яIэ зэрэхъугъэр къагъэлъагъо. Ащ нэмыкIэуи Исус лIи, лIагъэхэм къызэрахэтэджыкIыжьыгъэм пае, япсэкIодхэр къафэгъугъэхэу, мыкIодыжьын щыIэныгъэ яIэ зэрэхъугъэми шыхьат фэхъух.
3:2 Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо – Тхьэм мы дунаеми, мы дунаем ицIыфхэми тетыгъошхоуи лъэкIыныгъэшхоуи афыриIэр ары. Инджылыр Тхьэм и Тетыгъошхо зытегущыIэкIэ, зыфиIорэр загъорэ мы уахътэм Тхьэм тетыгъошхоу иIэр ары, загъори къэкIощт уахътэм тетыгъошхоу иIэщтыр ары, загъори Тхьэм ыдэжь мыкIодыжьын щыIэныгъэ щыуиIэныр ары.
3:3 пегъымбар Исайас зыфиIуагъэр – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 40:3. Пегъымбар Исайас, Исус къэхъуным ыпэкIэ 759-698-рэ илъэсхэм къакIоцI псэугъагъ.
3:7 фарисейхэр – джуртхэм ащыщхэу диным рылажьэрэ цIыф купэу щытыгъэх. Ахэр Тэурат хабзэм итхэмрэ ятэжъхэм къакIэныжьыгъэ хабзэхэмрэ агу етыгъэу апылъыщтыгъэх.
3:7 саддукейхэр – дин пащэхэм ащыщхэу, диным пылъхэу зы тхьамэтэ купэу щытыгъэх. Ахэмэ тхылъ лъапIэхэу алъытагъэхэр Тэурат хабзэм ит тхылъитфыр ары ныIэп.
3:7 блэщылъф – блэм къыхэкIырэ лъфыгъэр ары.

кIодхэм шъуафыкIэгъожьыным фэшъошэ IофышIухэр жъугъэцакIэх. [9]«Ибрахьимэ тэ тятэ ары», шъугукIэ шъуIонэу шъуфитэу шъумыгугъ, сыда пIомэ сэ шъосэIо, Тхьэм мы мыжъохэм Ибрахьимэ пае бынхэр къахигъэхъукIын ылъэкIыщт. [10]Ощыр чъыг лъапсэхэм атыраубытэгъах. Арэущтэу сыдрэ чъыгэу шIугъэ къызпымыкIэрэр раупкIынышъ, машIом падзэщт.

[11]–ШъуипсэкIодхэм шъузэрафыкIэгъожьыгъэр къэжъугъэлъэгъонэу сэ псымкIэ шъусэумэхъы, ау саужкIэ къэкIощтым сэщ нахьи нахь лъэкIыныгъэшхо иI. Ащ ицуакъэхэр фэсхьынхэуи сифэшъуащэп. Ащ Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэрэ машIомрэкIэ шъо шъуиумэхъыщт. [12]Ащ ихьанцэ ыIэ кIэлъ, ихьамэщи ыукъэбзыжьынышъ, икоци конхэм аритэкъожьыщт, ау уарзэр мыкIосэжьын машIокIэ ыгъэстыщт.

Иуан Исус зэриумэхъыгъэр
(Марк 1:9-11; Лука 3:21-22)

[13]Джащыгъум Исус Галилей хэкум къикIи, Иордан псыхъом къэкIуагъ Иуан зыригъэумэхъынэу. [14]Ау Иуан ымыдэу, Исус мырэущтэу риIуагъ:

–О сэ сыуумэхъын фае. Сэ о усыумэхъынэу укъысфэкIуа?

[15]–Джы арэущтэу орэхъу,– ыIуи, Исус Иуан пэгъокI ритыжьыгъ, –сыда пIомэ джаущтэу ары шъыпкъэгъэ пстэури зэрэдгъэцэкIэн фаер.

Исус аущтэу къызыреIом, Иуан къезэгъи ыумэхъыгъ.

[16]Исус Иуан зызэрэригъэумэхъэу, псым къыхэкIыжьыгъ. Псым къызыхэкIыжьым, уашъор зэIукIи, Тхьэм ыпсэ ЛъапIэ тхьаркъом фэдэу ежьым къызэрэфехырэр ылъэгъугъ. [17]ЕтIанэ уашъом зы макъэ къиIукIыгъ:

–Мары сэ шIу слъэгъурэ Скъо кIасэу сыгу зэГурэр.*

3:17 Мары сэ шIу слъэгъурэ Скъо кIасэу сыгу зэIурэр – еплъ Сэбур (Псалтыр) 2:7; Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 22:2; Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 42:1.

ЯПЛIЭНЭРЭШЪХЬ
Шэйтаныр Исус псэкIод ригъэшIэнэу ыуж зэритыгъэр
(Марк 1:12-13; Лука 4:1-13)

Джащыгъум Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ Исус шъоф нэкIым ыщагъ. Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ Исус ащ дэжьым зыфищагъэр шэйтаныр Исус псэкIод ригъэшIэнэу ыуж итыныр ары. [2]Исус мэфэ тIокIитIурэ чэщ тIокIитIурэкIэ зенэкIы ужым, къэмэлэкIагъ. [3]Шэйтанэу цIыфхэм псэкIод языгъэшIэнэу ыуж итыр Исус къыбгъодахьи къыриIуагъ:

–О Тхьэм ури Къомэ, мы мыжъохэр хьалыгъу хъунхэу унашъо шIы.

[4]–Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм арыт,*– къыIожьыгъ Исус,

–«Хьалыгъу закъор арэп цIыфыр зэрэпсэущтыр,
сыдрэ гущыIэу Тхьэм ыжэ къыдэкIырэр ары нахь».

[5]Ащ нэужым шэйтаным Исус къэлэ лъапIэм зыдищи, Тхьэм иунэшхо нахь лъэгапIэу иIэм

тыригъэуцуи, [6]къыриІуагъ:
–О Тхьэм ури Къомэ, мыщ дэжьым зыщедзых; сыда пІомэ Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм арыт:*
«Тхьэм имэлэІичхэм о къыохьылІагъэу унашъо къафишІыщт,
о плъакъокІи мыжъом уемыутэкІыным пае, аІэхэмкІэ уаІэтыщт».
[7]–Мырэущтэуи Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм арыт, *–риІожьыгъ Исус, –«Зиусхьанэу уи Тхьэ умыушэты».
[8]ЕтІани шэйтаным Исус Іошъхьэ лъэгэ дэдэ горэм дищаий, дунаем тет пачъыхьагъо пстэури, ахэмэ щытхъушхоу яІэри къыригъэлъэгъуи, [9]къыриІуагъ:

4:4 Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 8:3
4:6 Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Сэбур (Псалтыр) 91:11-12 (урыс библиемкІэ 90:11-12).
4:7 Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 6:16.

–ЧІыгум зебдзыхызэ сэ сыбгъэлъапІэмэ, ахэр зэкІэ къыостыщтых.
[10]–Сауж икІ, шэйтан!– риІожьыгъ Исус. –Сыда пІомэ Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм арыт:* «Зиусхьанэу уи Тхьэ бгъэлъапІэзэ, ежьым изакъоу уфэлэжьэн фае».
[11]Исус ар зыреІом, шэйтаныр ащ ыуж икІыжьыгъ, мэлэІичхэри къыфехыхи, Исус фэІофтабгэхэу аублагъ.

Исус иІоф Галилей хэкум зэрэщиублагъэр
(Марк 1:14-15; Лука 4:14-15)

[12]Иуан хьапсым чІадзагъэу* Исус къэбар зызэхехым, Галилей хэкум кІожьыгъэ. [13]Назарет къалэм дэкІыжьи, хэкухэу Завулонрэ Неффалимрэ* зыцІэхэм ащыщэу псыІушъом Іут Капернаум къалэм кІуи, ащ дэтІысхьагъ. [14]Исус арэущтэу зыфишІагъэр пегъымбар Исайас мы гущыІэхэу къыІуагъэхэр* къэшъыпкъэжьынхэр ары:
[15]«Завулон хэкур, Неффалим хэкур, псы Іушъом Іут хэкур, Иордан псыхъом иадрабгъу щыІэ хэкур,
хымэ лъэпкъхэм яхэкоу Галилей!» (Ахэмэ атегущыІэу пегъымбарым мырэущтэу къыІуагъ:)
[16]«ЦІыфхэу шІункІыгъэм хэтхэм нэфынэшхо алъэгъугъ;
лІэныгъэм ищынагъо хэку шІункІым ис цІыфхэми нэфынэ къатридзагъ».

4:10 Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 6:13.
4:12 Иуан хьапсым чІадзагъэу – Ирод Антипэу Галилей хэкумрэ Перей хэкумрэ япщ иунашъокІэ умэхъэкІо Иуан хьапсым чІадзагъ. Еплъ Маттэ 14:3-4.
4:13 хэкухэу Завулонрэ Неффалимрэ – Завулонрэ Неффалирэ Израил лъэпкъым щыщ лІэкъуитІоу (унэгъо лъэпкъитІоу) щытыгъэх. Ахэмэ яхэкухэр Галилей псыхъураем итыгъэ къохьэпІэ лъэныкъокІи итемыр лъэныкъокІи итыгъэх. Темыр зыфаІорэр арапыбзэкІэ «шэмал», тыркубзэкІи «кузей» зэраІорэр ары.
4:14-16 пегъымбар Исайас мы гущыІэхэу къыІуагъэхэр... – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 9:1-2.

[17]А лъэхъанэм къыщегъэжьагъэу Исус Тхьэм игущыІэхэр цІыфхэм аригъэІухэу къыублагъ:
–ШъуипсэкІодхэм шъуафыкІэгъожь, сыда пІомэ Тхьэу уашъом щыІэм и Тетыгъошхо* къэблэгъагъэшъ ары.

Исус пцэжъыяшэ нэбгыриплI игъогу рыкІонхэу къызэряджагъэр
(Марк 1:16-20; Лука 5:1-11)

[18]Исус Галилей псыхъураем* иІушъо рекІокІызэ, зэкъошитІу ылъэгъугъ. Ахэр Симонэу ПетрэкІэ заджэхэрэмрэ ащ ыш Индрысрэ арыгъэ. Ахэмэ хъытыур псыхъураем хадзэщтыгъэ, сыда пІомэ пцэжъыяшэхэу щытыгъэхэти ары. [19]Исус ахэмэ ариІуагъ:
–Сауж шъукъырыкІу. Пцэжъые къэшъуубытыным пае, ыуж шъузэритыгъэм фэдэу, цІыфхэр сэ сигъогу къытежъугъэхьанхэм пае ауж шъузэрихьащтыр шъозгъэшІэщт.
[20]Ахэмэ а гущыІэхэр зэрэзэхахэу, яхъытыухэр къабгынэхи, Исус ыуж ихьагъэх.
[21]Исус нахь чыжьэу кІозэ, ахэмэ анэмыкІэу зэкъошитІоу Зеведей ыкъохэу Якъубэрэ Иуанрэ ылъэгъугъэх. Ахэм ятэ Зеведей ягъусэу, къуашъом исхэу яхъытыухэр агъэхьазырыщтыгъэх. Исус ахэми яджагъ. [22]Ахэмэ зэряджэу, къуашъори яти къабгынэхи, Исус ыуж ихьагъэх.

Исус Галилей хэкум цІыф купышхом Тхьэм игущыІэхэр зэрэщаригъашІэщтыгъэхэр ыкІи зэрэщигъэхъужьыщтыгъэхэр
(Лука 6:17-19)

[23]Исус зэкІэ Галилей хэкур къыкІухьэзэ, синэгогухэм* цІыфхэм Тхьэм игущыІэхэр

щаригъашIэщтыгъэх, Тхьэм

4:17 Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо – еплъ 3:2.
4:18 Галилей псыхъураер – Галилей хэкум ит псыхъурай. ИкIыхьагъэ километрэ 21-рэ мэхъу, инахь шъомбгъуапIэр километрэ 13 мэхъу.
4:23 синэгогу – джуртмэ ятхьэлъэIупI ары.

и Тетыгъошхо ехьылIэгъэ къэбарышIури аригъэIущтыгъ, цIыфхэм ащыщэуи хэтрэ сымаджи гъойщаий ыгъэхъужьыщтыгъ. [24]Арышъ, Исус икъэбар Сирие хэкум* тыдэкIи щыIугъ. Сымэджэ зэфэшъхьафи уз зэфэшъхьафи зиIэ пстэури Исус къыфащэщтыгъэх; джынапцIэ зыхэсхэри, къытефэхэрэри, зыIэпкълъэпкъ узым зэкIиубытагъэхэри ыгъэхъужьыщтыгъэх. [25] Галилей хэкуми, КъэлипшI* зыцIэ хэкуми, Ерусалими, Иудей хэкуми, Иордан псыхъом иадрабгъуи щыщхэр купышхохэу Исус ыуж ихьащтыгъэх.

ЯТФЭНЭРЭШЪХЬ

Исус Iуашъхьэм тетэу Тхьэм игущыIэхэр зэригъэIугъэхэр
(Маттэ 5-7)

Исус цIыф купышхохэр зелъэгъухэм, Iуашъхьэм дэкIуаий, тIысыгъэ. ЗэтIысым, игъогу рыкIохэрэр ежьым къыбгъодахьэхи, [2]Исус ахэмэ Тхьэм игущыIэхэр аригъашIэхэу ыублагъ:

Сыхьатмафэ ежьагъэхэр
(Лука 6:20-23)

[3]–Гурэ псэрэкIэ тхьамыкIэхэу щытхэр* сыхьатмафэ ежьагъэх, сыда пIомэ ахэр Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо* ыIэчIэгъ чIэтых.

4:24 Сирие хэкур – Рим (Рум) къэралыгъошхом щыщ хэкоу щытыгъ. Израил хэгъэгур Сирие хэкум щыщыгъ.
4:25 КъэлипшI – ахэр хымэ къалэхэу щытыгъэх. Ахэм анахьыбэхэр Джалил псыхъураем икъыблэ тыгъэ къыкъокIыпIэ лъэныкъомкIэ итыгъэх.
5:3 гурэпсэрэкIэ тхьамыкIэхэу щытхэр – Тхьэр зэрящыкIагъэр зыдэзышIэжьхэрэр ары.
5:3 Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо – еплъ 3:2.

[4]Гукъао зиIэхэр сыхьатмафэ ежьагъэх, сыда пIомэ ахэмэ ягукъао Тхьэм ашъхьэщихыщт.
[5]Зыгу пэгагъэ имылъхэр сыхьатмафэ ежьагъэх, сыда
пIомэ ахэмэ IэхьышIоу къалъысыщтыр чIылъэр ары.
[6]Шъыпкъагъэм фэзэщхэу, фалIэхэрэр сыхьатмафэ
ежьагъэх, сыда пIомэ ахэмэ афырикъун шъыпкъагъэ агъотыжьыщт.
[7]ГукIэгъу зыгу илъхэр сыхьатмафэ ежьагъэх, сыда пIомэ ахэмэ гукIэгъу агъотыжьыщт.
[8]Зыгу къабзэхэр сыхьатмафэ ежьагъэх, сыда пIомэ
ахэмэ Тхьэр алъэгъущт.
[9]ЗэшIуныгъэ цIыфмэ ахэзылъхьэхэрэр сыхьатмафэ ежьагъэх, сыда пIомэ ахэмэ Тхьэм ибынхэкIэ яджэщтых.
[10]Шъыпкъагъэм пае цIыфхэу къин зэрагъэщэчхэрэр сыхьатмафэ ежьагъэх, сыда пIомэ ахэр Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо ыIэчIэгъ чIэтых.
[11]–Сэ сигъогу шъузэрэрыкIорэм пае, цIыфхэр къышъохъонхэмэ, къин шъуагъэщэчмэ, къышъуфэмышъуашэу Iэегъэ пстэури къышъуаIуалIэмэ, сыхьатмафэ шъуежьагъ. [12]Шъутхъэжь, инэуи шъугушIу, сыда пIомэ Тхьэм уашъом IэхьышIоу къыщышъуфигъэшъошэщтыр инышъ ары. Арэущтэу шъо шъуапэкIи пегъымбархэм къин арагъэщэчыщтыгъ.

Щыгъумрэ нэфынэмрэ
(Марк 9:50; Лука 14:34-35)

[13]–ЧIылъэм ищыгъур шъоры. Ау щыгъум ищыугъэ хэкIымэ, сыдэущтэу ащ ищыугъэ хэплъхьажьыщта? ЗыкIи ишIуагъэ къэкIожьыщтэп. Ар ратэкъужьынышъ, цIыфмэ аулъэгущт.
[14]–Дунаем инэфынэр шъоры. Iуашъхьэм тет къалэр гъэбылъыгъэу хъушъурэп. [15]Зыми остыгъэ хигъанэу, ар щэлъэ чIэгъым чIигъэуцорэп, итетыпIэ лъагэ тырегъэуцо нахь. ЕтIанэ унэм ис пстэуми ащ инэфынэ анэсы. [16]Арышъ, цIыфмэ апашъхьэ шъуинэфынэ щэрэнэф, шъуишIушIагъэхэр алъэгъунхэшъ, Шъуятэ лъапIэу уашъом щыIэм щытхъу фашIыным пае.

Тэурат хабзэм ехьылІагъ

[17]–Муса и Тэурат хабзэ* итхэмрэ пегъымбархэм атхыгъэ тхылъхэм* арытхэмрэ згъэкІодынхэу сыкъэкІуагъэу шъумыгугъ. Ахэр згъэкІодынхэу арэп сыкъызфэкІуагъэр, изгъэкъунхэу ары нахь. [18]Шъыпкъэр шъосэІо, уашъомрэ чІылъэмрэ щэІэхэфэ, Мусэ и Тэурат хабзэ итхэу хьарыфхэм анахь цІыкІуи зы уцупІи хэкІодыкІыщтэп, ащ ит пстэури къэшъыпкъэжьыфэ. [19] ЦІыфэу мы унашъохэм анахь цІыкІухэм ащыщэу зыгорэм емыдэІоу, адрэ цІыфхэри а унашъом емыдэІунхэу языгъашІэрэм Тхьэу уашъом щыІэм и Тетыгъошхо ыІэчІэгъ чІэт цІыфхэм анахь цІыкІу дэдэкІэ еджэщтых. Ау мы унашъохэр зыгъэцакІэу, цІыфмэ ахэр языгъашІэрэр Тхьэу уашъом щыІэм и Тетыгъошхо ыІэчІэгъ чІэт цІыф инхэм ащыщкІэ еджэщтых. [20]Шъыпкъэр шъосэІо, шъуишъыпкъагъэ Тэурат егъэджэкІо пащэхэмрэ* фарисейхэмрэ* яшъыпкъагъэ нахьи нахь ин мыхъумэ, Тхьэу уашъом щыІэм и Тетыгъошхо ыІэчІэгъ шъучІэхьащтэп.

Губжыным ехьылІагъ

[21]–Пэсэрэ цІыфхэм зэрарагъэр* шъо зэхэшъухыгъ: «ЦІыф умыукІ. ЦІыф зыукІырэр хьыкумышІэм* ыпашъхьэ ращэщт». [22]Ау сэ шъосэІо, хэтми ежь ышы* фэгубжырэр хьыкумышІэм ыпашъхьэ ращэщт. Ежь ышы

5:17 Тэурат хабзэр – пегъымбар Мусэ тхылъитфэу ытхыгъэхэр ары. Тэурат хабзэр джуртхэм ятхылъ лъапІэхэм ащыщэу апэрэ Іахьэу мэхъу.
5:17 пегъымбархэм атхыгъэ тхылъхэр – джуртхэм ятхылъ лъапІэхэм ащыщхэу ятІонэрэ Іахьэу мэхъу.
5:20 Тэурат егъэджэкІо пащэхэр – еплъ 2:4.
5:20 фарисейхэр – еплъ 3:7.
5:21 цІыфхэм зэрарагъэр – еплъ Пегъымбар Мусэ ятІонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 20:13.
5:21 хьыкумышІэр – зы цІыф горэ хыеу е мысэу щытмэ, хабзэм иунашъо тетэу зэхэзыфырэр ары.
5:22 шыхэр – зы диным рылажьэхэрэр ары.

«О ушъхьэнэкІ!» езыІорэр Тхьэмэтэ Хэсэшхом* ыпашъхьэ ращэщт. Ау ышы «О удел!» езыІорэр джэхьнэмы машІом кІоныр фэшъуашэу мысэ хъущт.

[23]–Арышъ, Тхьэм ептынэу тыныр къурмэн шІыпІэм зыпхьыкІэ, о пшы гукъанэ горэ къыпфыриІэу угу къэкІыжьмэ, [24]уитын къурмэн шІыпІэм ыпашъхьэ къыщыгъани, ыпэрапшІэу кІуи, пшы ешІужь. ЕтІанэ къакІуи, уитын тыжь.

[25]–О уидэогъу псынкІэу ешІужь, уригъусэу гъогум утетыфэ. Армырмэ хьыкумышІэм ыпашъхьэ урищэщт. ХьыкумышІэми иІофшІакІо уІэкІилъхьащт, хьапсыми учІадзэщт. [26]Шъыпкъэр осэІо, аужырэ чапычыр* отыжьыфэ, хьапсым укъычІэкІыжьыщтэп.

Зинэ шІэным ехьылІагъ

[27]–ЗэраГуагъэр* зэхэшъухыгъ: «Зинэ умышІэ». [28]Ау сэ шъосэІо, хэти зы бзылъфыгъэ горэм енэцІэу еплъыжэ, ыгукІэ зинэ ышІэгъах. [29]Арышъ, о унэ джабгъу псэкІод пшІэнэу удихьыхмэ, къитхъыжьи чІэдз. О ппкъы зэкІэ джэхьнэмым хадзэным нахьи, о пІэпкълъэпкъхэм ащыщэу зы пшІокІодыныр оркІэ нахьышІу. [30]О пІэ джабгъуи псэкІод пшІэнэу удихьыхмэ, пыупкІыжьи чІэдз. О ппкъы зэкІэ джэхьнэмым кІоным нахьи, пІэпкъ-лъэпкъхэм ащыщэу зы пшІокІодыныр оркІэ нахьышІу.

5:22 Тхьэмэтэ Хэсэшхор – дин Іофхэм яхьылІагъэу хьыкум зышІэу, анахь тетыгъо зиІэ хасэу джуртхэм яІагъэр ары. Тхьэмэтэ нэбгырэ 70-рэ Тхьэмэтэ Хэсэшхом щыщыгъэх. А хэсэшхом итхьаматэр дин пэщэшхор арыгъэ. Тхьэмэтэ Хэсэшхом загъорэ «СинедрионкІэ» еджэх.
5:26 чапыч – арапыбзэкІи тыркубзэкІи «хъурышэ» мэхъу.
5:27 зэраІуагъэр – еплъ Пегъымбар Мусэ ятІонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 20:14.

Шъхьэгъусэ тІупщыжьыным ехьылІагъ
(Маттэ 19:9; Марк 10:11-12; Лука 16:18)

[31]–Пасэм мыри аІуагъ:* «Зишъуз зытІупщыжьырэм къызэритІупщыжьырэ тхылъ рерэт». [32]Ау сэ шъосэІо, ишъуз зинэ ымышІагъэу, хэтми зытІупщыжьырэм шъузым зинэ ригъэшІагъэу мэхъу, (етІанэ шъузыр джыри дэкІожьмэ). Ащ фэдэу хэтми лІы горэм къытІупщыжьыгъэ шъуз къэзыщэжьырэм зинэ ышІагъэу мэхъу.

ТхьарыІоным ехьылІагъ

[33]–Джыри пэсэрэ цIыфхэм зэрараIуагъэр* шъо зэхэшъухыгъ: «ЗыкIи пцIыкIэ тхьарыIо умышIы, ау Зиусхьаным фэпшIыгъэ тхьарыIохэр бгъэшъыпкъэжьынхэ фае». [34]Ау сэ шъосэIо, шъо тхьарыIо зыкIи шъушIы хъущтэп, уашъомкIи тхьарыIо шъумышIы, сыда пIомэ уашъор Тхьэм итIысыпIэ лъапIэу щытышъ ары. [35] ЧIылъэмкIи тхьарыIо шъумышIы, сыда пIомэ ар Тхьэм ылъакъохэр зытет лъэгукIэтын лъапIэу щытышъ ары. ЕрусалимкIи тхьарыIо шъумышIы, сыда пIомэ ар пачъыхьэшхом икъалэшъ ары. [36]0 пшъхьэкIи тхьарыIо умышIы, сыда пIомэ, зы шъхьац налъэ нэмыIэми, шIуцIи фыжьи пшIын плъэкIыщтэп. [37]Ау шъуигущыIэ «Ары» шъуIоу щытмэ, ар жъугъэцакIэ, шъуигущыIи «Хьау, арэп» шъуIоу щытмэ, ари жъугъэцакIэ. Ащ блэкIырэр шэйтаным иIоф щыщ.

ЦIыф бзаджэм шъупэмыуцужь
(Лука 6:29-30)

[38]–Мыри зэраIуагъэр* зэхэшъухыгъ: «О унэ къеIэрэм ынэ еIэжь, о пцэ къеорэм ыцэ еожь», [39]ау сэ шъо-

5:31 мыри аIуагъ – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 24:1.
5:33 цIыфхэм зэраIуагъэр – еплъ Пегъымбар Мусэ ящэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 19:12, яплIэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 30:2, ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 23:21.
5:38 зэраIуагъэр – еплъ Пегъымбар Мусэ ятIонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 21:24.

сэIо, цIыф бзаджэм шъупэмыуцужь. Ау хэти о унэкIушъо джабгъу къеорэм адрэ нэкIушъори фэгъаз. [40]Зыгорэ уиджанэ пIихынэу къыодэонэу фаемэ, уищыгъын кIыIутелъи къыфэгъан. [41]Лъэубэкъу мин дэпкIунэу уезгъэзырэм лъэубэкъу минитIу дэкIу. [42]О зыгорэкIэ къыолъэIурэм ет, чIыфэ пIызыхынэу фаеми уакIыб фэмыгъаз.

Шъуипыйхэр шIу шъулъэгъух
(Лука 6:27-28, 32-36)

[43]–ЗэраIуагъэр* зэхэшъухыгъ: «Уигъунэгъу шIу лъэгъу, уипый уджэгъу». [44]Ау сэ шъосэIо, шъуипыйхэр шIу шъулъэгъух, цIыфхэу къин шъозыгъэщычыхэрэм Тхьэм шIукIэ шъуафелъэIу, [45]Шъуятэ лъапIэу уашъом щыIэм ибынхэу шъухъуным пае. Ащ итыгъэ цIыф бзаджэхэми цIыфышIухэми къафыкъуегъэкIы, шъыпкъагъэ зиIэхэми зимыIэхэми ощх къафырегъэщхы. [46]IПIу шъузылъэгъухэрэм язакъоу шIу шъулъэгъухэмэ, сыд фэдэ IэхьышIуа шъузщыгугъырэр? Хьакъулахь ахъщэр* хэзыххэрэм а дэдэр арыба ашIэрэр? [47]Шъо шъушыхэм анэмыкI зыми ыIапэ шъумыубытмэ, илыягъэу сыда шIугъэу шъушIэрэр? Хымэ лъэпкъхэми а дэдэр ашIэба? [48]Арышъ, Шъуятэ лъапIэу уашъом щыIэм ишъыпкъагъэ щыкIагъэ зи имыIэу, ежьыр икъугъэу зэрэщытым фэдэу, шъори зишъыпкъагъэ щыкIагъэ зи имыIэу, цIыф икъугъэхэу шъущытын фае.

5:43 зэраIуагъэр – еплъ Пегъымбар Мусэ ящэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 19:18. ГущыIэхэу «уипый уджэгъу» зыфаIохэрэр а тхылъым итхэп.
5:46 хьакъулахь ахъщэр – цIыфхэр къалэ горэм зыдахьэхэкIэ е зыдэкIхэкIэ, псэуалъэхэу, хьапщыпхэу, лэжьыгъэхэу яIэхэм Рим (Рум) къэралыгъошхом (хьыкумэтым) ахъщэу атырилъхьащтыгъэр ары. ЦIыфхэм, анахьэу дин тхьаматэхэм, хьакъулахь ахъщэр хэзыххэрэр зэрапэсыщтыгъэхэп, гъэнэфэгъэу дин унашъохэм ахэр ямыдэIоу зэрэщытыгъэхэм пае.

ЯХЭНЭРЭШЪХЬ

Сэдакъэм ехьылIагъ

–Шъо шIушIагъэр зышъушIэкIэ, цIыфхэм тагъэшIэгъощт шъуIоу, ахэмэ алъэгъоу зэрэшъумышIэнхэм шъуфэсакъ. Армырмэ шъуЯтэ лъапIэу уашъом щыIэм IэхьышIу къышъуфигъэшъошэщтэп.
[2]–Арышъ, сэдакъэ зыптыкIэ, цIыфхэм къэбар ямыгъашI, синэгогухэм* ачIэсхэу, урамхэми атетхэу нэпитIу зиIэ цIыфхэм адрэ цIыфхэм къэбар зэрарагъашIэрэм фэдэу, ежьхэм зыщагъэтхъужьынхэм пае. Шъыпкъэр шъосэIо, арэущтэу зышIэхэрэм яIахьэ агъотыгъах. [3]Ау о сэдакъэ зыптыкIэ, о пIэ джабгъу Iофэу ышIырэр пIэ сэмэгу ымышIэу орэхъу, [4]сэдакъэу о птыгъэр шъэфэу къэнэным пае. Ащыгъум Уятэ лъапIэу цIыфхэм шъэфэу ашIэрэр зылъэгъурэм уиIэхьэшIу къыуитыщт.

Тхьэм елъэIугъэным ехьылIагъ
(Лука 11:2-4)

[5]–Тхьэм шъуелъэIу хъумэ, нэпитIу зиIэ цIыфхэм зэрашIырэм фэдэу шъумышIы. ЦIыфхэм зарагъэлъэгъуным пае, Тхьэм елъэIухэзэ, синэгогухэми урам къуапэхэми къащыуцунхэр якIас. Шъыпкъэр шъосэIо, ахэмэ яIахьэ агъотыгъах. [6]Ау о Тхьэм уелъэIу зыхъукIэ, уиунэ кIоцIы ихьажьи, пчъэр къыфэшIи, Уятэ лъапIэу цIыфхэм амылъэгъурэм елъэIу. Ащыгъум Уятэ лъапIэу цIыфхэм шъэфэу ашIэрэр зылъэгъурэм уиIэхьышIу къыуитыщт. [7]Тхьэм шъузелъэIукIэ, бащэ шъумыIо, хымэ лъэпкъхэм зэрашIырэм фэдэу; сыда пIомэ ахэмэ гущыIабэ къаIомэ, ятхьэлъэIухэмэ Тхьэр къядэIунэу мэгугъэх. [8]Арышъ, ахэмэ зэрашIырэм фэдэу шъумышIы; сыда пIомэ шъо шъуелъэIуным ыпэкIэ шъуищыкIагъэр шъуЯтэ лъапIэм ешIэшъ ары.

[9]–Мырэущтэу Тхьэм шъуелъэIу:

6:2 синэгогур – еплъ 4:23.

«О Тятэ лъапIэу уашъом щыIэр!
ПцIэ цIыфхэм агъэлъапIэу орэхъу.
[10]Уи Тетыгъошхо* къэрэкIу.
Узыфаер уашъом зэрэщыхъурэм фэдэу, чIылъэми щэрэхъу.
[11]Хьалыгъоу тищыкIагъэр непэ къытэт.
[12]Мыхъунэу тшIагъэхэр къытфэгъэгъух,
тэ мыхъун къытэзышIагъэхэм зэрафэдгъэгъурэм фэдэу.
[13] Шэйтаным псэкIод тигъэшIэнэу фит умышIы, ащи тыщыухъум. МыкIодыжьын тетыгъошхори, лъэкIыныгъэшхори, щытхъушхори оуиех. Амин».

[14]–ЦIыфмэ мыхъунэу ашIагъэхэр зафэжъугъэгъухэкIэ, Шъуятэ лъапIэу уашъом щыIэм шъори мыхъунэу шъушIагъэхэр къышъуфигъэгъущтых,– къыпигъэхъожьыгъ Исус. [15]–Ау цIыфмэ мыхъунэу ашIагъэхэр шъо зафэшъумыгъэгъухэкIэ, Шъуятэ лъапIи шъо мыхъунэу шъушIагъэхэр къышъуфигъэгъущтхэп.

НэкIыным ехьылIагъ

[16]–Ащ фэдэу шъунэкIы зыхъукIэ, нэпитIу зиIэ цIыфхэм афэдэу зышъумыгъэнэшхъэй; сыда пIомэ зэрэнэкIхэрэр цIыфмэ арагъэлъэгъуным пае, ахэмэ анахэ зэхагъахьэ. Шъыпкъэр шъосэIо, ахэмэ яIахьэ агъотыгъах. [17, 18]Ду о унэкIы зыхъукIэ, цIыфхэм ащ гу лъамытэу, Уятэ лъапIэу цIыфхэм амылъэгъурэм изакъоу зэрэунэкIырэм гу лъитэным пае, дэгъэ лъапIэ пшъхьэ щыф, унэгуи тхьакIы. Ащыгъум Уятэ лъапIэу цIыфхэм шъэфэу ашIэрэр зылъэгъурэм уиIэхьышIу къыуитыщт.

6:10 уи Тетыгъошхо – еплъ 3:2.

Уашъом мылъкушхо щышъуугъой
(Лука 12:33-34)

[19]–ЧIылъэм мылъкушхо щышъумыугъой, сыда пIомэ хъунэмрэ улъыинымрэ чIылъэм щыIэр щагъэкIоды, тыгъуакIохэми чIылъэм щыIэхэр атIэкIых ыкIи атыгъух. [20]Ау уашъом мылъкушхо щышъуугъой. Хъунэми улъыиными ащ дэжьым щагъэкIодырэп, тыгъуакIохэми щатIэкIырэп ыкIи щатыгъурэп. [21]Сыда пIомэ о уимылъкушхо зыдэщыIэм угуи щыIэщт.

Пкъым иостыгъэ
(Лука 11:33-36)

[22]–Пкъым иостыгъэр нэр ары. Арышъ, о унэ псаумэ, о ппкъи зэкIэ нэфынэщт. [23]Ау о унэ дэимэ, о ппкъи зэкIэ шIункIыщт. Арышъ, о пхэлъ нэфынэр шIункIымэ, а шIункIыгъэр сыдэу шIункIыгъэшху!

Тхьэмрэ ахъщэмрэ
(Лука 16:13)

[24]–Зы цIыфыр тхьэмэтитIум афэлэжьэн ылъэкIыщтэп, е зыр ыуджэгъунышъ, адрэр шIу ылъэгъущт, е зым шъыпкъэу фыщытынышъ, адрэр зэрипэсыщтэп. Шъо Тхьэми ахъщэми шъуафэлэжьэн шъулъэкIыщтэп.

ГумэкIыным ехьылIагъ
(Лука 12:22-34)

[25]–Арышъ, шъосэIо, «Сыда тшхыщтыр, сыда тешъощтыр?» шъуIоу, шъуищыIэныгъэ пае шъумыгумэкI. «Сыда тщыгъыщтыр?» шъуIоу, шъупкъы паий шъумыгумэкI. Гъомылэм нахьи щыIэныгъэр нахь лъапIэба, щыгъыным нахьи пкъыр нахь лъапIэба? [26]Ошъогум щыбыбырэ бзыухэм шъуяплъ. Ахэмэ чылапхъи апхъырэп, лэжьыгъи къахыжьырэп, конхэм аратэкъожьырэп, ау щытми Шъуятэ лъапIэу уашъом щыIэм ахэр егъашхэх. Шъо ахэмэ анахьи бэкIэ шъуанахь лъапIэба? [27]ГумэкIынымкIэ хэта

шъо шъуащыщэу зищыIэныгъэ зы сыхьат закъокIэ зезыгъэукIыхьан зылъэкIыщтыр?

[28]–Щыгъыным пае сыда шъузкIэгумэкIырэр? Губгъо къэгъагъэхэм якъэкIыкIэ шъуеплъ. Ахэр лажьэхэрэп, ци аджырэп, [29]ау сэ шъосэIо, ежь пачъыхьэ Сэлмэн сыд фэдизэу дахэу кIэракIэщтыгъэми, ахэмэ ащыщэу зыгорэм фэдэу фэпагъэу щытыгъэп. [30]А уцэу губгъом непэ итэу, неущ хьакум радзэжьыщтыр Тхьэм арэущтэу зигъэкIэракIэкIэ, ащ нахьи шъо бэкIэ нахь шъуигъэкIэрэкIэнба, шъо шIошъхъуныгъэ зимакIэхэр? [31]Арышъ, «Сыда тшхыщтыр?» е «Сыда тешъощтыр?» е «Сыда тщыгъыщтыр?» шъуIоу шъумыгумэкI. [32]Сыда пIомэ ащ фэдэ Iоф пстэури ары дунаем тет лъэпкъхэр зылъыхъухэрэр. А зэпстэури шъо зэрэшъуищыкIагъэр Шъуятэ лъапIэу уашъом щыIэм ешIэ. [33]Ау ыпэрапшIэу Тхьэм и Тетыгъошхо иIофхэмрэ Тхьэм ишъыпкъагъэрэ ауж шъуит, етIанэ а Iоф пстэури къышъуIэкIэхьащтых. [34]Арышъ, неущырэ мафэм шъуфэмыгумэкI. Неущырэ мафэр ежь ышъхьэ фэгумэкIыжьыщт, сыда пIомэ зыфэгумэкIыжьын икъун Iоф сыдрэ мафи иIэшъ ары.

ЯБЛЭНЭРЭШЪХЬ

Зыми хьыкум тешъумышIыхь

(Лука 6:37-38, 41-42)

–Зыми хьыкум тешъумышIыхь, Тхьэм хьыкум къышъутыримышIыхьаным пае. [2]Сыда пIомэ шъо цIыфхэм хьыкум зэратешъушIыхьарэм фэдэу, Тхьэм шъори хьыкум къышъутыришIыхьащт, шъо шапхъэу зэрышъушырэм фэдэ шапхъэкIи Тхьэм шъо къышъуфишыжьыщт.

[3]–О унэ пкъэоу кIэлъым гу лъымытэу, пхъэцалэу о пшы*ынэ кIэлъыр сыд пае плъэгъура? [4]Пкъэур о унэ кIэлъ пэтызэ, сыдэущтэу пшы епIон плъэкIыра:

7:3 о пшы – еплъ 5:22.

«Пхъэцалэу о унэ кIэлъыр къычIэсэгъэх» пIоу? [5]О нэпитIу зиIэр, ыпэрапшIэу пкъэоу о унэ кIэлъыр къыкIэхыжьи, етIанэ пхъэцалэу пшы ынэ кIэлъыр къызэрэкIэпхыжьыщтыр нафэу плъэгъущт.

[6]–Iофхэу шъо шъугухэмкIэ лъапIэу щытхэр хьэхэмэ яшъумыт. Налмэс-налкъутэхэр къохэмэ апашъхьэ щишъумыпхъыхь. Армырмэ ахэмэ ахэр аулъэгунхэшъ, зыкъызэрагъэзэкIынышъ, шъори шъузэхацунтхъэжьыщт.

Тхьэм шъуелъэIу, шъулъыхъу, къэлапчъэм шъутеу

(Лука 11:9-13)

[7]–ШъуелъэIуи, Тхьэм къышъуитыщт; шъулъыхъуи, къэжъугъотыщт; къэлапчъэми шъутеуи, Тхьэм къышъуфыIуихыщт; [8]сыда пIомэ хэтми Тхьэм елъэIурэр зыкIэлъэIурэр иIэ хъущт, лъыхъурэми зылъыхъурэр къыгъотыщт; къэлапчъэм теорэми Тхьэм къыфыIуихыщт.

[9]–Е цIыф къышъухэта, зыкъо хьалыгъу пае къелъэIумэ, мыжъо езытыщтыр? [10]Е пцэжъые пае къелъэIумэ, блэ езытыщтыр? [11]Арэущтэу шъо шъубзаджэ пэтми, шъуибынхэм шIу яшъутын шъулъэкIымэ, ащ нахьи нахьыбэу Шъуятэ лъапIэу уашъом щыIэм ежьым елъэIухэрэм IофышIухэр къаритыщтхэба? [12] Арэущтэу цIыфхэр къыжъудэзекIонхэу шъо шъузэрэфаем фэдэу, шъори ахэмэ сыдигъуи шъуадэзекIу. Джары Тэурат хабзэм итхэми пегъымбархэм атхыгъэхэми къарыкIырэр.

Къэлэпчъэ зэжъур

(Лука 13:24)

[13]–Къэлэпчъэ зэжъумкIэ шъудахь; сыда пIомэ кIодыпIэм икъэлапчъэ шъуамбгъо, ащ кIорэ гъогури гъогушхошъ ары. А гъогум рыкIохэрэри бэ мэхъух. [14]Ау щыIэныгъэм икъэлапчъэ зэжъу, ащ кIорэ гъогури бгъузэ. Ар къэзыгъотхэрэри макIэх.

Чъыгыр зыфэдэр къыпыкIэрэмкIэ къэпшIэщт
(Лука 6:43-44)

15 –Пегъымбар нэпцIхэм шъуафэсакъ. Ахэмэ мэлышъо щыгъын ащыгъэу, ау агухэмкIэ тыгъужъ цунтхъакIохэм афэдэхэу шъуадэжь къэкIох. 16 Чъыгыр зыфэдэр къыпыкIэрэмкIэ зэрэпшIэрэм фэдэу, а цIыфхэм Iофхэу агъэцакIэхэрэмкIэ ахэр зыфэдэхэр къэшъушIэщтых. Пырэжъые куандэм сэнашъхьэ къыпача, е шхъум ынджыр къыпача? 17 Ащ фэдэу сыдрэ чъыгышIум шIу къыпэкIэ, ау чъыг дэим дэй къыпэкIэ. 18 ЧъыгышIум дэй къыпыкIэн ылъэкIыщтэп, чъыг дэими шIу къыпыкIэн ылъэкIыщтэп. 19 Сыдрэ чъыгэу шIу къызыпымыкIэрэр раупкIынышъ, машIом падзэщт. 20 Арышъ, а цIыфхэм Iофхэу агъэцакIэхэрэмкIэ ахэр зыфэдэхэр къэшъушIэщтых.

ЕгъашIэми шъо шъусшIэщтыгъэп
(Лука 13:25-27)

21 –Хэтрэ цIыфэу «Зиусхьан! Зиусхьан!» сызыгъэлъапIэу къысэзыIорэр арэп Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо* ыIэчIэгъ чIэхьащтыр, Сятэ лъапIэу уашъом щыIэр зыфаер зыгъэцакIэрэр ары нахь. 22 А мафэм цIыфыбэмэ мырэущтэу къысаIощт: «Зиусхьан! Зиусхьан! Тхьэм ежь игущыIэхэр тэ тыгухэм къарилъхьэхэу, ахэр о пцIэкIэ къатIощтыгъэхэба, джынапцIэхэри о пцIэкIэ цIыфмэ ахэтфыщтыгъэхэба, Iодышхо гъэшIэгъон Iаджыхэри о пцIэкIэ тшIэщтыгъэхэба?» 23 Ау сэ ахэмэ занкIэу ясIощт: «ЕгъашIэми шъо шъусшIэщтыгъэп. СанэIу шъуикI, шъо бзэджашIэхэр».

7:21 Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо – мыщ дэжьым ащ къикIырэр Тхьэм ицIыф лъапIэхэр игъусэхэу зыдэщыIэр ары.

Унэ зышIырэ лIы Iушымрэ унэ зышIырэ лIы акъылынчъэмрэ
(Лука 6:47-49)

24 –Арышъ, хэти сэ сигущыIэхэр зэхэзыхэу, ахэри зыгъэцакIэрэр зыфэдэр лIы Iушэу зиунэ мыжъо пытэм тезышIыхьагъэр ары. 25 Ощхыр къещхыгъ, псыхэри къиугъэх, жьыбгъэхэри къепщэхэзэ, а унэм тезэрэхьагъэх, ау а унэр къызэхэуагъэп, сыда пIомэ мыжъом тырашIыхьагъэти ары. 26 Ау хэти сигущыIэхэр зэхэзыхэу, ахэри зымыгъэцакIэрэр зыфэдэр лIы акъылынчъэу, зиунэ пшахъом тезышIыхьагъэр ары. 27 Ощхыр къещхыгъ, псыхэри къиугъэх, жьыбгъэхэри къепщэхэзэ а унэм тезэрэхьагъэх. А унэр къызэхэуагъ, къызызэхаоми, Iае дэдэу къызэхэуагъ.

28 Исус мы гущыIэхэр къызеIохэм ыуж, цIыф купышхохэм Iофхэр зэраригъашIэщтыгъэ шIыкIэр агъэшIэгъуагъ, 29 сыда пIомэ Тэурат егъэджэкIо пащэхэмрэ фарисейхэмрэ афэмыдэу, тетыгъошхо иIэу, цIыфхэм Iофхэр аригъашIэщтыгъэхэти ары.*

ЯЕНЭРЭШЪХЬ

Исус шъоджэ уз Iае зиIэ лIы горэ зэригъэхъужьыгъэр
(Марк 1:40-45; Лука 5:12-16)

Исус Iуашъхьэм къызехыжьым, цIыф купышхуабэхэр ыуж итхэу кIощтыгъэх. 2 Ащ дэжьым шъоджэ уз Iае зиIэ лIы горэ Исус къыбгъодахьи, лъэгонджэмышъхьэкIэ ыпашъхьэ къитIысхьи къыIуагъ:

–О тхьаматэ, уфаемэ сыбгъэхъужьын плъэкIыщт.

7:29 тетыгъошхо иIэу, цIыфхэм Iофхэр аригъашIэщтыгъэхэти ары – Исус Тэурат егъэджэкIо пащэхэм афэдэу щытыгъэп. Ахэм пэсэрэ дин пащэ еджэгъэшхохэм ягущыIэхэмкIэ ежьхэм къаIуагъэхэр агъэшъыпкъэжьынхэм пылъыщтыгъэх.

3 Исус ыIэ ыщэий, теIаби* къыIуагъ:

–Ары, сыфай, псаоу къэхъужь!

Ардэдэм шъоджэ узыр а лIым хэкIыжьи, къабзэу хъужьыгъэ. 4 Ащ дэжьым Исус а лIым риIуагъ:

–Фэсакъ, мыр зыми емыIотэжь, ау дин пащэм ыдэжь кIуи зегъэлъэгъу. ЕтIанэ пегъымбар Мусэ иунашъо тетэу къурмэн шIы. Ар узэрэхъужьыгъэмкIэ цIыфхэм апашъхьэ шыхьат щыхъущт.

Исус дзэ пащэм иунэIут зэригъэхъужьыгъэр
(Лука 7:1-10; Иуан 4:43-54)

5 ЕтIанэ Исус Капернаум къалэм* дэхьагъ. Зыдахьэм, дзэ пащэ горэ къыбгъодахьи къелъэIугъ:

6 –О тхьаматэ, сиунэIут ыIэпкъ-лъэпкъ узым зэкIиубытагъэу, гугъушхо ыхьэу, унэм илъ.

[7]–Сэ сыкъэкIонышъ, ар згъэхъужьыщт,– Исус ащ риIуагъ.
[8]–О тхьаматэ, о сиунэ укъихьанэу сифэшъуашэп,– къыIожьыгъ дзэ пащэм, –ау зы гущыIэ закъо къаIуи, унашъо шIи, сиунэIут хъужьыщт. [9]Сыда пIомэ сэри лIы горэм иунашъо ыIэчIэгъ сычIэт, сэ сиунашъоми ыIэчIэгъ дзэлIхэр чIэтых. Зыгорэм «КIо» есIомэ, кIощт. Адрэми «КъакIо» есIомэ, къэкIощт. СиунэIути «Мыр шIэ» есIомэ, ышIэщт.
[10]Исус ар зызэхехым, ыгъэшIагъуи, игъусэхэм ариIуагъ:
–Шъыпкъэр шъосэIо, мыщ фэдэ шIошъхъуныгъэ зиIэ цIыф закъо Израил хэгъэгум изгъотагъэп. [11]Ау сэ шъосэIо, тыгъэ къыкъокIыпIэмкIи тыгъэ къохьапIэмкIи цIыфыбэхэр къикIынхэшъ, Ибрахьимэ, Исхьакъ, Якъубэ яъусэхэу Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо иешхэ- ешъошхо чIыпIэхэр щаубытыщтых. [12]Ау мы пачъыхьагъом ицIыфхэр шIункIыгъэм икуупIэ хадзэщтых. Ащ дэжьым куохьауныгъэрэ цэ зэрэгъэшхыныгъэрэ щыхъущтых.

8:3 теIаби – шъоджэ уз Iае зиIэм утеIабэ хъущтыгъэп.
8:5 Капернаум къалэр – Галилей псыхъураем итемыр-тыгъэ къохьапIэ Iушъом Iут.

[13]ЕтIанэ Исус дзэ пащэм риIуагъ:
–КIо, о пшIошъ зэрэхъугъэм фэдэу къыбдэхъущт.
А сыхьат дэдэм пащэм иунэIут хъужьыгъэ.

Исус цIыфыбэхэр зэригъэхъужьыгъэхэр
(Марк 1:29-34; Лука 4:38-41)

[14]ЕтIанэ Исус Петрэ иунэ ихьи, Петрэ ишIугуащэ плъырстыркIэ сымаджэу, пIэм хэлъэу ылъэгъугъ. [15]Исус ащ ыIапэ нэсыгъ, плъырстырыри хэкIыжьыгъ. ШIугуащэр къэтэджыжьи, Исус къыхьакIэу ыублагъ.
[16]Пчыхьашъхьэр къызэсым, джынапцIэ зыхэс цIыфыбэхэр Исус ыдэжь къащагъэх. Исус джынапцIэхэр зы гущыIэкIэ цIыфмэ ахифыхи, сымэджэ пстэури ыгъэхъужьыгъэх. [17]Арэущтэу зыфэхъугъэр пегъымбар Исайас мы гущыIэхэу къыIуагъэхэр* къэшъыпкъэжьынхэр ары:
«Тэ тигъойщаехэр ттырихи,
тиузхэр ежьым зытырилъхьажьыгъэх».

Исус игъогу рыкIоным къин щэчыныгъэу хэлъыр
(Лука 9:57-62)

[18]ЦIыф купышхуабэхэу къеуцокIыгъэхэр Исус зелъэгъухэм, игъогу рыкIохэрэм ариIуагъ:
–НекIо псыхъураем иадрабгъу тызэпырыжъугъэкI.
[19]Джащыгъум зы Тэурат егъэджэкIо пащэ* горэ Исус къыбгъодахьи къыриIуагъ:
–Дин гъэсакIу, тыдэ укIоми, ууауж сыкъырыкIощт.
[20]–Баджэхэм исынхэу бы яI, ошъогу бзыухэми набгъо яI, ау ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо* ышъхьэ зэрихьылIэжьын чIы-

8:17 пегъымбар Исайас мы гущыIэхэу къыIуагъэхэр... – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 53:4.
8:19 Тэурат егъэджэкIо пащэ – еплъ 2:4.
8:20 ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо – «ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо фэдэу уашъом

пIэ иIэп,– риIожьыгъ Иисус.
[21]ЕтIанэ игъогу рыкIохэрэм ащыщэу нэмыкI зыгорэм Исус къыриIуагъ:
–Тхьаматэ, ыпэрапшIэу сыкIонышъ, сятэ чIэслъхьажьынэу фит сыкъэшI.
[22]–ЛIагъэхэу щытхэм ежьхэм ялIагъэхэм яхьадэхэр чIарэлъхьажьых, ау о сауж къырыкIу,– риIожьыгъ Исус.

Исус жьыбгъэ щынэгъошхор зэригъэуцугъэр
(Маркъэ 4:35-41; Лукъэ 8:22-25)

[23]Исус зы къуашъо горэм зетIысхьэм, игъогу рыкIохэрэри ыуж итхэу къуашъом итIысхьагъэх. [24]ОшIэ-дэмышIэу жьыбгъэ щынэгъошхо псыхъураем къыщыхъуи, псыорхэр къуашъом къиохэу хъугъэ. Ау Исус чъыещтыгъэ. [25]Джащыгъум ахэр Исус къыбгъодахьэхи, къагъэущи аIуагъ:
–Зиусхьан, тымыкIодэу тыкъэгъэнэжь, тэкIоды.
[26]–Сыда шъузкIэщынэрэр, шIошъхъуныгъэр зимакIэхэр?– ариIуагъ Исус ахэмэ. ЕтIанэ къэтэджи, жьыбгъэшхоми псыми ягыий, кIым-сым дэдэу къэхъугъ.

[27]–Хэта мыр жьыбгъэшхори псыри зыгъэдаIорэр?– аIуагъ цIыфхэмэ агъэшIагъоу.

Исус джынапцIэ зыхэс нэбгыритIу зэригъэхъужьыгъэхэр
(Марк 5:1-20; Лука 8:26-39)

[28]ЕтIанэ псыхъураем иадрабгъу ит хэкоу Гергесэ зыцIэ къалэм епхыгъэм Исус зынэсым, джынапцIэ зыхэс нэбгыритIу къэунэхэм къачIэкIыхи, къыпэгъокIыгъэх. А гъогум зы цIыфи бламыгъэкIэу, лIы ябгэхэу щытыгъэх.

иошъуапщэхэм ахэтэу, зыгорэ къехыгъ», пегъымбар Данил къыIогъэгъэ гущыIэхэр Исус ежь ышъхьэ пае ыIожьыгъэх. ЦIыф Лъэпкъым Ыкъоу зиунэ уашъом щыIэу, уашъом къехыгъэр Исус ары (Иуан 3:13). Гъощагъэхэм алъыхъузэ, мыкIодхэу къыгъэнэжьынхэм пае, ЦIыф Лъэпкъым ЫкъокъэкIуагъ (Лука 19:10). ЦIыфыбэмэ апае шъхьэщэфыжьэу ыпсэ ытыным пае, ЦIыф Лъэпкъым ЫкъокъэкIуагъ (Марк 10:45). ЛIагъэхэм къахэтэджыкIыжьын фэягъ (Маттэ 17:9). Ежь Ятэ ищытхъушхо иIэу, дунаем ицIыфхэм хьыкум атришIыхьаным пае, ЦIыф Лъэпкъым ЫкъодунаемкъэкIожьыщт (Маттэ 25:31).

[29]–Тхьэм ЫкъуI, сыда о уиIофэу къытхэлъыр? Игъо къэмысэу къин тэбгъэщэчынэу укъэкIуагъа?– аIозэ къэкууагъэх.
[30]Ау ахэмэ апэчыжьэу къо Iэхъогъушхо щыхъущтыгъ. [31]Джащыгъум джынапцIэхэр Исус къелъэIугъэх:
–Мы лIыхэм тызахэпфыкIэ, мо къо Iэхъогъум тыгъакIуи, къохэмэ апкъыхэм тахэгъахь.
[32]–ШъукIу!– ариIуагъ Исус ахэмэ. Арэущтэу зеIом, джынапцIэхэр лIыхэм ахэкIыжьхи, къохэм апкъыхэм ахэхьагъэх. Къохэм апкъыхэм захахьэхэм, Iэхъогъур зэкIэ Iошъхьэ нэпкъым къечъэхи, псыхъураем хэлъадэхи, псым хэлIыхьагъэх. [33]Ау къуахъохэр хэхьажьхи, къалэм кIохи, хъугъэ-шIэгъэ пстэури, джынапцIэ зыхэс лIитIум къащышIыгъэри щаIотагъ. [34]Къэбарыр заIуатэм, къалэм дэс цIыф пстэури Исус пэгъокIынхэу дэкIыгъэх. Исус залъэгъум, яхэку ыбгынэнэу къелъэIугъэх.

ЯБГЪОНЭРЭШЪХЬ

Исус лIы горэу зыIэпкъ-лъэпкъ узым зэкIиубытагъэр зэригъэхъужьыгъэр
(Марк 2:1-12; Лука 5:17-26)

ЕтIанэ Исус къуашъо горэм итIысхьи, псыхъураем къызэпырыкIыжьи, икъалэ къэкIожьыгъ.
[2]Джащыгъум лIы лIы горэу зыIэпкъ-лъэпкъ узым зэкIиубытагъэр пIуаблэм телъэу Исус ыдэжь къахьыгъ. Исус ахэмэ яшIошъхъуныгъэ зелъэгъум, лIэу зыIэпкъ-лъэпкъ узым зэкIиубытагъэм риIуагъ:
–Угу умыгъэкIоды, сикIал! УипсэкIодхэр къыпфэгъугъэх.
[3]Исус ар къызеIом, Тэурат егъэджэкIо пащэхэм ащыщэу заулэмэ агукIэ аIуагъ:
–Мы лIым Тхьэр егъэпцIы.
[4]Исус ахэмэ агухэм арылъыр ешIэти къыIуагъ:
–Шъугухэм мыщ фэдэ гукъэкI бзаджэхэр сыда зыкIарылъыр? [5]Тара нахь псынкIагъор, «УипсэкIодхэр къыпфэгъугъэх», пIоныр ара, хьауми «Къэтэджи, къэкIухь»,

пIоныр ара? [6]Ау къэшъушIэным пае, ЦIыф Лъэпкъым ЫкъоIодхэр ыгъэгъунхэу дунаем тетыгъо зэрэщыриIэр, – джащыгъум Исус лIэу зыIэпкъ-лъэпкъ узым зэкIиубытагъэм риIуагъ: –Къэтэджи, уипIуаблэ къашти, шъуадэжь кIожь.
[7]А лIыр къэтэджи, ядэжь кIожьыгъэ.[8]ЦIыф купышхохэм ар залъэгъум, агъэшIэгъуагъ. Тхьэу цIыфхэм ащ фэдэ тетыгъо къязытыгъэми щытхъу фашIыгъ.

Исус игъогу рыкIонэу Маттэ къызэреджагъэр
(Марк 2:13-17; Лука 5:27-32)

[9]Исус нахь чыжьэу кIозэ, хьакъулахь ахъщэр* зыщыхахырэ унэм Iусэу, Маттэ зыцIэ зы лIы горэ ылъэгъугъ.
–Сауж къырыкIу,– риIуагъ Исус. Маттэ къэтэджи, Исус ыуж ихьагъ.
[10]ЕтIанэ Исус Маттэ иунэ щышхэщтыгъ. Хьакъулахь ахъщэр хэзыххэрэмрэ псэкIод зышIэхэрэмрэ бэ хъухэу къэкIуагъэхэу, Исусрэ игъогу рыкIохэрэмрэ адашхэщтыгъэх. [11]Фарисейхэм* ар залъэгъум, Исус игъогу рыкIохэрэм араIуагъ:
–Шъо шъуидин гъэсакIо хьакъулахь ахъщэр хэзыххэрэмрэ псэкIод зышIэхэрэмрэ сыда зыкIадашхэрэр ыкIи зыкIадешъорэр?
[12]Ау Исус ар зызэхехым, къыIуагъ:

–Псаухэр арэп Іазэ зищыкІагъэхэр, сымаджэхэр ары нахь. [13]ШъукІуи, мы гущыІэхэу Тхьэм къыІуагъэхэм* къарыкІырэр къызэжъугъашІ: «Къурмэншіыныр арэп сызыфаер, гукІэгъур ары нахь». Сыда пІомэ шъыпкъагъэ зиІэ цІыфхэм сяджэнэу арэп сыкъызфэкІуагъэр, псэкІод зышІэхэрэр япсэкІодхэм афыкІэгъожьынхэм пае, сяджэнэу ары нахь.

9:6 ЦІыф Лъэпкъым ЫкъоеплъЕтІанэ 8:20.
9:9 хьакъулахь ахъщэр – еплъ 5:46.
9:11 фарисейхэр – еплъ 3:7.
9:13 мы гущыІэхэу Тхьэм къыІуагъэхэр – еплъ Пегъымбар Осие тхылъэу ытхыгъэм 6:6.

Джурт тхьаматэхэр нэкІыным ехьылІагъэу Исус къызэреупчІыгъэхэр

(Марк 2:18-22; Лука 5:33-39)

[14]Джащыгъум Иуан игъогу рыкІохэрэр Исус ыдэжь къакІохи къыраГуагъ:
–Тэррэ фарисейхэмрэ бэрэ тэнэкІы*. О уигъогу рыкІохэрэм сыда зыкІамынэкІырэр?
[15]–Шъаор ягъусэфэкІэ, шъаом игъусэхэр шъыгъон алъэкІына?– ариІожьыгъ Исус ахэмэ. –Ау шъаор затырахыщт мафэхэр къэкІощтых. А мафэхэр къызыкІохэкІэ, анэкІыщт.
[16]–ШэкІыкІэм щыщ идэжьын щыгъыныжъым зыми тыридэрэп, сыда пІомэ шэкІыкІэм щыщ идэжьыным щыгъыныжъыр зэІитхъынышъ, гъуанэр нахь ин ышІыщт. [17]Джащ фэдэу, сэнэпс шІыгъакІэр шъонтыжъхэм арагъахъорэп. Арэущтэу ашІымэ, шъонтхэр къызэготхъынхэшъ, сэнэпсыр къичъыжьыщт, шъонтхэри кІодыщтых. Сэнэпс шІыгъакІэр шъонтыкІэх зэрарагъахъорэр. Ащыгъум тІури мыкІодхэу къэнэжьыщтых.

Исус тхьаматэ горэм ыпхъоу лІагъэр къызэригъэтэджыжьыгъэр; Исус ищыгъын кІапэ къынэсыгъэ бзылъфыгъэр зэригъэхъужьыгъэр

(Марк 5:21-43; Лука 8:40-56)

[18]Исус цІыфхэм а гущыІэхэр ариІохэзэ, тхьаматэ горэ къыбгъодахьи, лъэгонджэмышъхьэкІэ Исус ыпашъхьэ къитІысхьи къыІуагъ:
–Сэ спхъу джы дэдэм лІагъэ, ау о къакІори, пІэ телъхьи къэхъужьыщт.
[19]Джащыгъум Исус къэтэджи, игъогу рыкІохэрэр игъусэхэу а тхьаматэм ыдэжь кІуагъэ.
[20]Зы бзылъфыгъэ горэ, илъэс пшІыкІутІу хъугъэу, лъыбэ къыкІэкІэу гуІэщтыгъэ. Ар Исус ыкІыбкІэ къекІуалІи, ищыгъын кІапэ къынэсыгъ; [21]сыда пІомэ ыгукІэ мыщ фэдэу ыІуагъэти ары: «Исус ищыгъыным сынэс нэмыІэми сыхъужьыщт».

9:14 тэнэкІы – агухэмкІэ фаехэу, ахэм тхьамафэ къэс мэфитІо анэкІыщтыгъ.

[22]Исус зыкъызэригъэзэкІи, бзылъфыгъэр къызелъэгъум, къыІуагъ:
–Угу умыгъэкІоды, сипшъашъ. УишІошъхъуныгъэ уигъэхъужьыгъ.
А сыхьат дэдэм къыщегъэжьагъэу а бзылъфыгъэр хъужьыгъэ.
[23]ЕтІанэ Исус тхьаматэм иунэ ихьи, къамыл сырынэхэм япщэрэ цІыфхэри, цІыф купышхори бырсырхэу, хьадагъэ ашІэу зелъэгъум, [24]къыІуагъ:
–ШъуикІых, пшъэшъэжъыер лІагъэп, мэчъые нахь.
Исус ар къызеІом, къыдэхьащхыгъэх. [25]Исус цІыф купышхор зырегъэкІы ужым, пшъэшъэжъыем ыдэжь ихьи, ыІэ ыубытыгъ. Зеубытым, пшъэшъэжъыер къэтэджыгъ. [26]А къэхъугъэм икъэбар а хэкум зэкІэ ис цІыфхэм зэлъашІэ хъугъэ.

Исус лІы нэшъуитІу зэригъэхъужьыгъэр

[27]Исус а чІыпІэм къызекІыжьым, лІы нэшъуитІу ыуж къихьагъэу къылъыджэщтыгъ:
–Даутэ Ыкъу,* гукІэгъу къытфэшІ!
[28]ЕтІанэ Исус унэм зехьэм, а лІы нэшъуитІур къыбгъодэхьагъ. Исус ахэмэ ариІуагъ:
–Ар сэ сшІэн зэрэслъэкІыщтымкІэ шІошъхъуныгъэ шъуиІа?
–ШІошъхъуныгъэ тиІ, о тхьаматэ,– къыраІожьыгъ ахэмэ.
[29]ЕтІанэ Исус ахэмэ анэхэм анэси къыІуагъ:
–Шъо шъушІошъ зэрэхъугъэм фэдэу, къыжъудэрэхъу.
[30]Исус арэущтэу къызеІом, ахэмэ анэхэр къэплъэжьыгъэх.
–Шъуфэсакъ, мыр зыми ешъумыІу,– ыІуагъ Исус ахэмэ унэшъо пытэ афишІэу. [31]Ау ахэр унэм къызекІыжьхэм, а къэбарыр хэкум зэкІэ изы ашІыгъ.

9:27 Даутэ ЫкъуцIыфхэр мыкIодхэу Къэзыгъэнэжьырэр пачъыхьэ Даутэ иунэгъо лъэпкъы зэрэщыщым пае, джуртхэр ащ «Даутэ ЫкъокIэ» еджэх.

Исус бзакоу, джынапцIэ зыхэс лIы горэ зэригъэхъужьыгъэр

[32]Исусрэ игъогу рыкIохэрэмрэ унэм икIыжьхэ зэхъум, бзакоу, джынапцIэ зыхэс лIы горэ цIыфхэм Исус ыдэжь къащагъ. [33]Исус джынапцIэр а лIым хифи, лIэу бзакоу щытыгъэр къэгущыIагъ. Ар залъэгъум, цIыф купышхом ыгъэшIагъуи ыIуагъ:

–Мыщ фэдэ Іоф Израил хэгъэгум тэ ныбжьи щытлъэгъугъэп.

[34]Ау фарисейхэм аIуагъ:

–ДжынапцIэхэм япащэ илъэкIыныгъэ ары мы лIым джынапцIэхэр цIыфмэ зэрахифырэр.

Исус цIыф купышхом ыгу зэрэфэгъугъэр

[35]Исус къэлэ пстэури, къоджэ пстэури къыкIухьащтыгъэх. Синэгогухэм цIыфхэм Тхьэм игущыIэхэр щаригъашIэщтыгъэх, Тхьэм и Тетыгъошхо ехьылIэгъэ къэбарышIури аригъэIущтыгъ, хэтрэ сымаджи гъойщаий ыгъэхъужьыщтыгъ. [36]Мэлахъо зимыIэ мэл Iэхъогъум фэдэу улэугъэхэу, заухъумэжьын амылъэкIэу цIыф купышхохэр зелъэгъухэм, Исус ыгу афэгъугъ. [37]ЕтIанэ игъогу рыкIохэрэмэ ариIуагъ:

–Лэжьыгъэр бэ, ау лэжьакIохэр макIэх. [38]Арышъ, лэжьыгъэр къахыжьыным пае, лэжьакIохэр къыгъэкIонхэу лэжьыгъэр зием шъуелъэIу.

ЯПШIЭНЭРЭШЪХЬ

Апостол пшIыкIутIур
(Марк 3:13-19; Яука 6:12-16)

Исус игъогу рыкIорэ нэбгырэ пшIыкIутIумэ къяджи, ахэмэ джынэпцIэ Iаехэр цIыфмэ ахафынхэу тетыгъо аритыгъ, хэтрэ сымаджи гъойщаий агъэхъужьынэуи лъэкIыныгъэ аритыгъ.

[2]А апостол* пшIыкIутIумэ ацIэхэр мары: Апэу Симонэу ПетрэкIэ заджэхэрэр; ащ ышэу Индрыс; Зеведей ыкъуитIоу Якъубэрэ Иуанрэ; [3]Филипп, Варфоломей, Фомэ, Маттэу хьакъулахь ахъщэр хэзыхыщтыгъэр, Алфей ыкъо Якъуб, Фаддей; [4]Симонэу зихэгъэгу ыгу етыгъэу фэлажьэщтыгъэр,* Иудэ Искариот; а Иудэр ары нэужым Исус тетыгъо зиIэхэм аIэкIэзыгъэхьанэу щытыгъэр.

Исус апостол нэбгырэ пшIыкIутIур Тхьэм фэлэжьэнхэу зэрэдигъэкIыгъэхэр
(Марк 6:7-13; Лука 9:1-6)

[5]А апостол пшIыкIутIур Исус зыдегъэкIхэм, мы унашъор афишIыгъ:

–Хымэ лъэпкъхэм адэжь шъумыкIу, Самарие хэкум* щыщ къалэ горэми шъудэмыхь. [6]Ащ нахьи Израил ицIыфэу мэл кIодыгъэхэм афэдэхэм адэжь шъукIу. [7]ШъукIуи, «Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо* къэблэгъагъ», шъуIуи, къэбар яжъугъэIу. [8]Сымаджэхэр жъугъэхъужьых, лIагъэхэри къэжъугъэтэджыжьых, шъоджэ уз Iаер зиIэхэри псаохэу, къабзэхэу жъугъэхъужьых, джынапцIэхэри цIыфхэм ахэшъуфых. Уасэ хэмылъэу къышъуIэкIэхьагъ, шъори уасэ хэмылъэу яшъутыжь. [9]Шъуибгырыпхыхэм арылъэу дышъи, тыжьыни, гъоплъэ ахъщи зыдэшъумышт. [10]Гъогум шъузытехьэкIэ, Iалъмэкъи, джэнитIуи, цуакъи, бэщи зыдэшъумыштэх. Сыда пIомэ лэжьакIом ишхын ифэшъуашэшъ ары.

[11]–Къалэми, къуаджэми, тыдэ шъудахьэми, къышъуфэшъуашэ цIыф горэм шъукIэупчI. А чIыпIэм шъукъе-

10:2 апостол – нэмыкI цIыф горэм ыцIэкIэ гущыIэнэуи Іоф ышIэнэуи фитыныгъэ зиIэр ары. Исус игъогу рыкIорэ нэбгырэ пшIыкIутIум «апостолхэкIэ» яджэх. Ахэр Исус илIыкIохэу тетыгъо зэритыгъэхэр ары.
10:4 Симонэу зихэгъэгу ыгу етыгъэу фэлажьэщтыгъэр – ар Фалестин хэгъэгум фэлажьэрэ цIыф куп горэм щыщыгъэнкIи мэхъу. Рим (Рум) къэралыгъошхом щыщхэу яхэгъэгу ашIозыубытыгъэхэм къатырахыжьыным а купым хэтхэр ыуж итыгъэх.
10:5 Самарие хэкур – Иудей хэкумрэ Галилей хэкумрэ азыфагу дэлъ хэкур арыгъэ. Джуртхэмрэ Самарие цIыфхэмрэ алъэпкъхэри, яхабзэхэри, ядинхэри зэфэшъхьафхэу зэрэщытыгъэхэм пае зэпыищтыгъэх.
10:7 Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо – еплъ 3:2.

кIыжьыфэ нэс, а цIыфым иунэ шъуис. [12]Унэм шъузихьэкIэ, «Тхьэм шъо мы унэм исхэм гупсэфыныгъэ къышъуерэт», шъуIуи, шIуфэс яшъух. [13]Унэм исхэр а шIуфэс гущыIэм фэшъуашэхэмэ, Тхьэм

гупсэфыныгъэ ахэмэ къаритыщт, ау фэмышъуашэхэу къычIэкIымэ, гупсэфыныгъэр шъуадэжьы къерэгъэзэжь. [14]Ау зы унэ горэм исхэм, е зы къалэ горэм дэсхэм ащыщэу зыми шъуримыгъэблагъэмэ, е шъуигущыIэхэм ямыдэIумэ, а унэм шъукъызикIыжькIэ, е а къалэм шъукъызыдэкIыжькIэ, шъулъакъохэм акIэрылъ сапэр акIэрыжъугъэтэкъужь. [15]Шъыпкъэр шъосэIо, ахърэт мафэм а къалэм къинэу ыщэчыщтым нахьи, къалэхэу Содомрэ Гоморрэрэ* къинэу ащэчыщтыр нахь мэкIэщт.

Сэ сигъогу шъузэрэрыкIорэм пае, цIыфхэм къин шъуагъэщэчыщт

(Марк 13:9-13; Лука 21:12-17)

[16]–Мары, мэлхэм шъуафэдэу тыгъужъхэм шъуахэсэгъахьэ. Арышъ, блэхэм афэдэу Iушэу шъущыт, гъэпцIэныгъэ зыхэмылъ тхьаркъохэм афэдэуи шъущыт. [17]ЦIыфмэ шъуафэсакъ, сыда пIомэ тхьамэтэ хасэхэм апашъхьэ шъуращэщт, ясинэгогухэми къамыщкIэ къащышъоощтых. [18]Сэ сигъогу шъузэрэрыкIорэм пае, Iэшъхьэтетхэмрэ пачъыхьэхэмрэ апашъхьэ шъуращэщт. Шъузыращэкlэ, ахэми хымэ лъэпкъхэми апашъхьэ къэбарышIум шыхьат шъуфэхъунэу игъо шъуфифэщт. [19]ХьыкумышIэм* ыпашъхьэ шъузыращэкIэ, «Сыда тIощтыр?» е «Сыдэущтэу тIощта», шъуIоу шъумыгумэкI; сыда пIомэ шъуIон фаер Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэм ащ дэжьым шъугухэм къарилъхьащт. [20]КъэгущыIэщтыр шъорэп, Шъуятэ лъапIэ Ыпсэ ЛъапIэу шъугухэм арылъыр ары нахь.

[21]–Шым ежь ышы, тым ежь ибын тетыгъо зиIэхэм аригъэукIыным пае, аIэкIигъэхьащт. Бынхэри ятэ-янэхэм апэуцущтых, тетыгъо зиIэхэми арагъэукIыщтых. [22]Шъо

10:15 къалэхэу Содомрэ Гоморрэрэ – ахэр Хы ЛIагъэм иIушъо Iутыгъэх. Ахэмэ адэс цIыфхэм ябзэджагъэ пае Тхьэм а къэлитIур машIокIэ ыгъэкIодыгъагъэх. Еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 19:24-28.
10:19 хьыкумышIэр – зы цIыф горэ хыеу е мысэу щытмэ, хабзэм иунашъо тетэу зэхэзыфырэр ары.
сэ сцIэ зэрэжъугъэлъапIэрэм пае, цIыф пстэуми шъуагъэгъущт. Ау кIэухым нэсыфэ теубытэныгъэ зиIэр мыкIодэу Тхьэм къыгъэнэжьыщт. [23]Зы къалэм къин щышъуагъэщэчмэ, нэмыкIрэ къалэ горэм кIэшъуIэжь. Сыда пIомэ, шъыпкъэр шъосэIо, Израил хэгъэгум икъалэхэр къэшъукIухьанхэу игъо шъуимыфэзэ, ЦIыф Лъэпкъым ЫкъоI* къэкIожьыщт.

[24]–ЕджакIор езыгъаджэрэм нахьи нахь инэп, Iофтабгэри итхьаматэ нахьи нахь инэп. [25]ЕджакIор езыгъаджэрэм фэдэ хъумэ, ащ ар фырикъущт, унэIутри итхьаматэ фэдэ хъумэ, ащи ар фырикъущт. Унэр зием ВелзевулкIэ* зеджэхэкIэ, унагъом исхэми ащ нахьи нахь Iае афаIонба?

Шъузщыщынэн фаер

(Лука 12:4-7)

[26]–Арышъ, ахэмэ шъуащымыщын, сыда пIомэ къэмылъэгъожьынэу чIэухъумагъэу зи щыIэп, цIыфхэм къамышIэнэуи гъэбылъыгъэу зи щыIэп. [27]Мэзахэм щышъуасIорэр мэфэ нэфынэм къыщышъуIотэжь. ШъутхьакIумэхэм къяIушъашъэхэу къышъуаIорэм икъэбар унашъхьэхэм шъуатетэу цIыфхэм яжъугъэIу. [28]Псэр зыукIын зымылъэкIэу, пкъыр зыукIыхэрэм шъуащымыщын. Ащ нахьи, псэри пкъыри джэхьнэмым щызыгъэкIодышъущтым шъущыщын. [29]Бзыу цIыкIуитIур зы чапычкIэ ащэрэба? Ау щытми, Шъуятэ лъапIэ фэмыеу, ахэмэ ащыщэу зи чIыгум къытефэщтэп. [30]Ау шъо шъушъхьэ тет шъхьац налъэ пстэури лъытагъэ. [31]Арышъ, шъумыщын. Шъо бзыубэхэм анахьи шъуанахь лъапI.

Христос игъогу рыкIохэрэм узэращыщыр цIыфхэм ябгъэшIэныр

(Лука 12:8-9)

[32]–Зыгорэм цIыфмэ апашъхьэ сэ сигъогу рыкIохэрэм зэращыщыр щиIомэ, ар сигъогу рыкIохэрэм зэращыщыр

10:23 ЦIыф Лъэпкъым ЫкъоI – еплъ 8:20.
10:25 Велзевул – джынапцIэхэм япащэу шэйтаныр ары.

Сятэу уашъом щыIэм ыпашъхьэ сэри щысIощт. [33]Ау хэтми сэ сигъогу рыкIохэрэм ащымыщэу цIыфмэ апашъхьэ щызыIорэр, ар сигъогу рыкIохэрэм зэращымыщыр Сятэу уашъом щыIэм ыпашъхьэ сэри щысIощт.

Зэзэгъыныгъэр чIылъэм къыфэсхьынэу арэп сыкъызфэкIуагъэр, сэшхор къыфэсхьынэу ары нахь

(Лука 12:51-53; 14:26-27)

[34]–Зэзэгъыныгъэр чIылъэм къыфэсхьыным пае, сэ сыкъэкIуагъэу шъумыгугъ. Зэзэгъыныгъэр

къэсхьынэу арэп сыкъызфэкIуагъэр, сэшхор къэсхьынэу ары нахь; [35]сыда пIомэ сэ сыкъызфэкIуагъэр къор ятэ, пхъури янэ, нысэри игуащэ пэзгъэуцужьынэу ары. [36]ЦIыфым ипыйхэри ежь иунагъо исхэр ары.
[37]–Хэтми сэ шIу сызэрилъэгъурэм нахьи, зятэ е зянэ нахьышIоу зылъэгъурэр сфэшъуашэу щытэп. Ащ фэдэуи хэтми сэ шIу сызэрилъэгъурэм нахьи, е зыкъо е зыпхъу нахьышIоу зылъэгъурэр сфэшъуашэу щытэп. [38]Хэтми зикъащ къэзыштэу, сэ сауж къырымыкIорэр сфэшъуашэу щытэп. [39]Хэтми зыпсэ мыкIодэу, къызэригъэнэжьыщтым ыуж итым ыпсэ шIокIодыщт, ау хэтми сэщ пае зыпсэ зышIокIодрэм ыпсэ мыкIодэу къыгъэнэжьыщт.

IэхьышIу бгъотыныр
(Марк 9:41)

[40]–Шъо шъуезыгъэблагъэрэм сэри сыригъэблэгъагъэу мэхъу, сэ сезыгъэблагъэрэми сэ сыкъэзыгъэкIуагъэри ригъэблэгъагъэу мэхъу. [41]Хэти зы пегъымбар горэ зэрэпегъэмбарым пае езыгъэблагъэрэм пегъымбарым иIэхьышIу къыгъотыжьыщт, хэти шъыпкъагъэ зиIэ цIыфыр ащ ишъыпкъагъэ пае езыгъэблагъэрэми шъыпкъагъэ зиIэ цIыфым иIэхьышIу къыгъотыжьыщт. [42]Хэти мы цIыф цIыкIухэм ащыщэу зыгорэ сэ сигъогу зэрэрыкIорэм пае, зы псы чъыIэ шъоныбжъэ нэмыIэми езыгъашъорэм, шъыпкъэр шъосэIо, ащ ифэшъошэ IэхьышIу шIокIодыщтэп.

ЯПШIЫКIУЗЭНЭРЭШЪХЬ

Исус игъогу рыкIорэ нэбгырэ пшIыкIутIум унашъохэр зафешIыхэ ужым, а чIыпIэм икIи, джуртмэ якъалэхэм цIыфхэм Тхьэм игущыIэхэр щаригъэшIэнхэу ыкIи щаригъэIунхэу кIуагъэ.

УмэхъэкIо* Иуан лIыкIохэр Исус ыдэжь зэригъэкIуагъэхэр
(Лука 7:18-35)

[2]Иуан хьапсым чIэсэу* Христос Iофэу ышIагъэхэм якъэбар зызэхехым, игъогу рыкIохэрэм ащыщэу нэбгыритIу ыгъакIуи, [3]ригъэупчIыгъ:
–Ора къэкIон фаер, хьауми нэмыкI горэм тыпэплъэн фая?
[4]–Жъугъэзэжьи,– ариIожьыгъ Исус ахэмэ, –Iофэу зэхэшъухыхэрэмрэ шъулъэгъухэрэмрэ Иуан ешъуIотэжьых: [5]Нэшъухэр къэплъэжьых, лъащэхэр тэрэзэу мэзекIожьых, шъоджэ уз Iае зиIэхэр псаохэу, къабзэхэу мэхъужьых, дэгухэм зэхахыжьы, лIагъэхэр къэтэджыжьых, тхьамыкIэхэми къэбарышIур зэхахы. [6]Сэщ пае зыгу мыхъун къизымыгъахьэрэр сыхьатмафэ ежьагъ.
[7]Иуан игъогу рыкIохэрэр зежьэжьхэм, Исус цIыф купышхохэм Иуан ехьылIагъэу ариIоу ыублагъ:
–Шъоф нэкIым шъузыдэкIым, сыда шъулъэгъунэу шъузыфэягъэр? Жьыбгъэм ыгъэсысырэ къамыл шъулъэгъунэу арыгъа? [8]Армырмэ, сыда шъулъэгъунэу шъузыфэягъэр ащ дэжьым шъузыдэкIым? Щыгъын дахэхэр зыщыгъ зы лIы горэ арыгъа? Щыгъын дахэхэр зыщыгъхэр зэрысхэр пачъыхьэхэм яунэшхохэр ары. [9]Адэ, сыда шъулъэгъунэу шъузыфэягъэр ащ дэжьым шъузыдэкIым? Пегъымбара? Сэ шъосэIо, ар пегъымбар къодыеп, ар пегъэмбарым нахьи нахь ин. [10]Ар лIыкIоу Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм* зикъэбар мырэущтэу

11:2 умэхъакIо – еплъ 3:1.
11:2 Иуан хьапсым чIэсэу – еплъ 14:3-4.
11:10 Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм арытыр – еплъ Пегъымбар Малахие тхылъэу ытхыгъэм 3:1.

арытыр ары:
«Мары уапэрапшIэу силIыкIо къэсэгъакIо, ащ уигъогу пфигъэпсыщт».
[11]–Шъыпкъэр шъосэIо, бзылъфыгъэхэм къакIэхъуагъэхэм ащыщэу умэхъэкIо Иуан нахьи нахь ин щыIэп. Арэу щытми, Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо ыIэчIэгъ чIэт цIыфхэм ащыщэу анахь цIыкIури Иуан нахьи нахь ин. [12]УмэхъэкIо Иуан имафэхэм къащегъэжьагъэу джы нэсы, цIыфхэм Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо ыIэчIэгъ чIэт цIыфхэм къин арагъэщэчыгъ, бзэджашIэхэми а тетыгъошхор лIыгъэкIэ аубытынэу ыуж итых; [13]сыда пIомэ умэхъэкIо Иуан имафэхэм нэсыфэ, пегъымбархэр зэкIэ пегъымбар Мусэ и Тэурат хабзэ итхэмкIи а тетыгъошхор къызэрэкIощтым къытегущыIагъэх. [14]Ар шъуштэнэу шъуфаемэ, умэхъэкIо Иуаныр къэкIонэу щытыгъэ пегъымбар Иляс* ары. [15]РыдэIонэу тхьакIумэ зиIэм зэхерэх!
[16]–Джырэ цIыфхэр сыда зыфэзгъэдэщтыр? Урамым тес кIалэхэу мырэущтэу зыIохэу, яныбджэгъумэ яджэхэрэм афэдэх:
[17]«Къамылым тышъуфепщагъэ пэтми, шъо шъукъэшъуагъэп; тэ гъыбзэ орэд къышъуфэтIуагъэ пэтми, шъо шъугъыгъэп».
[18]–Сыда пIомэ Иуан къэкIуагъ. Ар мэнэкIы, сэнэпси ешъорэп. «Ащ джынапцIэ хэс», аIо. [19]ЦIыф

Лъэпкъым ЫкъокъэкIуагъ. Ар машхэ ыкIи ешъо, «Шхэн ешъоныр зикIасэу, хьакъулахь ахъщэр* хэзыххэрэмрэ псэкIод зышIэхэрэмрэ яныбджэгъу», аIо. Ау ТхьэмизэхэшIыкIыныгъэшхо къыхэкIыгъэ хъугъэ-шIагъэхэм азэхэшIыкIыныгъэшхор къагъэшъыпкъэжьы.

Сыхьатмыгъо уежьагъ, Хоразин къалэ! Сыхьатмыгъо уежьагъ, Вифсаидэ къалэ!
(Лука 10:13-15)

[20]Джащыгъум Исус къалэхэу ежь иIофышхо гъэшIэгъонхэм анахьыбэхэр зыщишIагъэхэм ягыеу ыублагъ,

11:14 къэкIонэу щытыгъэ пегъымбар Иляс – еплъ Пегъымбар Малахие тхылъэу ытхыгъэм 4:5-6.
11:19 хьакъулахь ахъщэр – еплъ 5:46.

ахэр япсэкIодшIагъэхэм зэрафыкIэмыгъожьыгъэхэм пае.
[21]–Сыхьатмыгъо уежьагъ, Хоразин къалэ! Сыхьатмыгъо уежьагъ, Вифсайдэ къалэ! Сыда пIомэ шъуадэжь сэ щысшIэгъэ IофышхогъэшIэгъонхэр къалэхэу Тиррэ Сидонрэ* ащысшIагъэхэу щытыгъэмэ, бэшIагъэу шъыгъоныгъэ щыгъын ащыгъэу.. анэкIухэр яжьэкIэ цIэлагъэхэу япсэкIодшIагъэхэм афыкIэгъожьыщтыгъэх. [22]Ау сэ шъосэIо, ахърэт мафэм шъо къинэу шъущэчыщтым нахьи, Тиррэ Сидонрэ къинэу ащэчыщтыр нахь мэкIэщт. [23]О Капернаум къалэ, уашъом удэкIоена? Джэхьнэмым икуу-пIэ нэсыфэ укIоцIырызыщт нахь,* сыда пIомэ уадэжь щысшIэгъэ IофышхогъэшIэгъонхэр Содом къалэм* щысшIагъэхэу щытыгъэмэ, ар джы нэсыфэ щытэу къэнэщтыгъ. [24]Ау сэ шъосэIо, ахърэт мафэм къинэу о пщэчыщтым нахьи, Содом къинэу ыщэчыщтыр нахь мэкIэщт.

Садэжь шъукъакIуи, гупсэфыныгъэ шъостыщт
(Лука 10:21-22)

[25] Ащ дэжьым Исус игущыIэ лъигъэкIуатэу ыIуагъ:
–Сят, уашъоми чIылъэми я Зиусхьан мы IофхэрцIыф IушхэмрэцIыф губзыгъэхэмрэ ашIоушъэфыгъэу, сабыйхэм зэрябгъэшIагъэмкIэ щытхъур пфэсэшIы. [26]Ары, Сят, о ар арэущтэу пшIоигъуагъ.
[27]–Сятэ щыIэ пстэури къысIэкIилъхьагъ. Къо лъапIэр зыфэдэр Ты лъапIэм нэмыкI зыми ышIэрэп. Ты лъапIэр зыфэдэри Къо лъапIэмрэ Къо лъапIэм ар зэригъэшIэнхэу фэе цIыфхэмрэ анэмыкI зыми ышIэрэп.
[28]–ЗэкIэ улэугъэхэу, хьылъэ онтэгъу зытелъхэр, садэжь шъукъакIуи, гупсэфыныгъэ шъостыщт. [29]Сэ сибжьы* зытешъулъхьи, сэ къасIорэр зэжъугъашIэ, сыда пIомэ сэ сыгу шъабэ, пэгагъи зи илъэп. ЕтIанэ шъугухэмкIэ гупсэфыныгъэ жъугъотыщт; [30]сыда пIомэ сэ сибжьы щэчыгъошIоу, сихьылъи псынкIэу щытышъ ары.

11:21 къалэхэу Тиррэ Сидонрэ – ахэр хымэ къалэхэу Галилей хэкум итемыр лъэныкъокIэ хыIушъом Iутыгъэхэр ары.
11:23 О Капернаум къалэ . . . укIоцIырызыщт нахь – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 14:13,15.
11:23 Содом къалэр – еплъ 10:15.
11:29 бжьы – цухэр е псыцухэр кум зыкIашIэкIэ, апшъэ тыралъхьэрэ пхъэр ары.

ЯПШЫКIУТЮНЭРЭШЪХЬ

Исус игъогу рыкIохэрэм шэмбэт мафэм коцышъхьэхэр къызэрэпачыгъэхэр
(Марк 2:23-28; Лука 6:1-5)

А лъэхъанэм Исус зы шэмбэт мафэ* горэм коц хьасэхэм ахэтэу кIощтыгъ. Игъогу рыкIохэрэр мэлакIэ лIагъэхэти, коцышъхьэхэр къыпачыхэзэ ашхыхэу аублагъ. [2]Фарисейхэм* ар залъэгъум, Исус къыраIуагъ:
–Еплъ, шэмбэт мафэм хабзэкIэ пшIэ мыхъущтыр* уигъогу рыкIохэрэм ашIэ.
[3]–Даутэрэ игъусэхэмрэ мэлакIэ лIэхэ зэхъум, ащ ышIагъэм* шъуеджагъэба?– ариIожьыгъ Исус. [4]–Ар Тхьэмиунэихьи, цIыфхэм ТхьэмыпашъхьэагъэтIылъыгъэхьалыгъур* ежьыми игъусэхэми ашхыгъ. А хьалыгъур дин пащэхэм анэмыкI хабзэкIэ зыгорэм ышхы мыхъунэу щытыгъ, ау Даути игъусэхэми ашхыгъ. [5]Е дин пащэхэр ТхьэмиунэшхочIэтхэу, шэмбэт мафэм лажьэхэу, а мафэр амыгъэлъапIэ пэтми,* лажьэ ямыIэу къызэрэнэрэр Мусэ и Тэурат хабзэ зэритхагъэм шъуеджагъэба? [6]Ау сэ шъосэIо, Тхьэмиунэшхонахьинахь инэу зыгорэ къышъухэт. [7]«КъурмэншIыныр арэп сызыфаер, гукIэгъур ары нахь», ыIуи, ТхьэмкъыIогъэ гущыIэхэм*

12:1 шэмбэт мафэр – джуртхэм ямэфэ лъапI ары. А мафэм хэти Iоф ышIэнэу фитэп.
12:2 фарисейхэр – еплъ 3:7.

12:2 пшIэ мыхъущтыр – Мусэ и Тэурат хабзэ иунашъо тетэу, шэмбэт мафэм лэжьыгъэ къэпхыныр мыхъунэу щытыгъ. Еплъ Пегъымбар Мусэ ятIонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 34:21.
12:3-4 ащ ышIагъэр – еплъ Пегъымбар Самуел икъэбархэр зэрыт апэрэ тхылъым (1 Царств) 21:1-6.
12:4 цIыфхэм Тхьэм ыпашъхьэ агъэтIылъыгъэ хьалыгъур – еплъ Пегъымбар Мусэ ящэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 24:5-9.
12:5 дин пащэхэр шэмбэт мафэм лажьэхэу, а мафэр амыгъэлъапIэ пэтми – ахэмэ Тхьэм къурмэн фашIызэ, Iоф ашIэщтыгъ. Еплъ Пегъымбар Мусэ яплIэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 28:9-10.
12:7 Тхьэм къыIогъэ гущыIэхэр – еплъ Пегъымбар Осие тхылъэу ытхыгъэм 6:6.

къарыкIырэр шъушIэщтгъэмэ, лажьэ зимыIэхэрэр жъугъэмысэщтгъэхэп; [8]сыда пIомэ ЦIыф Лъэпкъым ЫкъоI шэмбэт мафэм итхьамат.

Исус зыIэ лъэныкъор пыгъукIыгъэу щыт лIы горэ зэригъэхъужьыгъэр
(Марк 3:1-6; Лука 6:6-11)

[9]ЕтIанэ Исус а чIыпIэм икIи, ахэмэ ясинэгогу* чIэхьагъ. [10]ЗыIэ лъэныкъор пыгъукIыгъэу щыт лIы горэ ащ дэжьым чIэтыгъ. Арэущтэу зэхъум, Исус зэрагъэмысэн Iоф горэ къагъотыным пае, мырэущтэу къеупчIыгъэх:

–Шэмбэт мафэм сымаджэр бгъэхъужьыныр хабзэкIэ хъущта, мыхъущта?

[11]–Хэта шъуащыщэу мэлы закъоу иIэр шэмбэт мафэм машэм зифэкIэ, къыубытыжьэу, къизымыхыжьыщтыр?– ариIуагъ Исус ахэмэ. [12]–ЦIыфыр мэлым нахьи бэкIэ нахь лъапIэба? Арышъ, шэмбэт мафэм шIу пшIэныр хабзэкIэ хъущт.

[13]ЕтIанэ Исус а лIым риIуагъ:

–О пIэ къэщэй.

ЛIым ыIэ къыщэий, адрэ Iэм фэдэу хъужьыгъэ. [14]Джащыгъум фарисейхэр синэгогум чIэкIыжьхи, Исус агъэкIодынэу гухэлъ ашIызэ, зэрагъэкIодыщт шIыкIэмкIэ зэупчIыжьыгъэх.

Тхьэм ежьым фэлэжьэнэу къыхихыгъэр

Ау Исус ахэмэ ягухэлъ къызешIэм, а чIыпIэм икIыжьыгъ. [15]ЦIыфыбэхэр ыуж итхэу кIуагъэх, ахэмэ ахэт сымаджэхэри зэкIэ ыгъэхъужьыгъэх. [16]Ау Исус ежьыр хэт щыщми ахэмэ цIыфмэ къарамыгъэшIэнэу унашъо пытэ афишIыгъ. [17]Арэущтэу зыфэхъугъэр пегъымбар

12:8 ЦIыф Лъэпкъым ЫкъоI – еплъ 8:20. 12:9 синэгогу – еплъ 4:23.

Исайас итхылъ итхэу, Тхьэм мы гущыIэхэу* Христосым ехьылIагъэу къыIуагъэхэр къэшъыпкъэжьынхэр ары:

[18]«Мыры къысфэлэжьэнэу къыхэсхыгъэр. Ар сэ шIу слъэгъоу, сикIасэу сыгу зэIурэр ары. Сэ спсэ ащ ыгу ислъхьанышъ, ащ шъыпкъагъэр хымэ лъэпкъхэм аригъэIущт.

[19]Ащ бырсыр макъэ къиIэтыщтэп ыкIи куощтэп.

Ащ ымакъэ урамхэми зыми щызэхихыщтэп.

[20]Къамыл ныкъо зэпыкI* зэпикIыжьыщтэп, макIэу блэрэ шъагъэри* ыгъэкIосэщтэп, шъыпкъагъэр тыригъэкIоным нэсыфэ.

[21]Лъэпкъхэр зыщыгугъыхэу зыпаплъэхэрэр ежьыр ары».

Исусрэ джынапцIэхэм япащэу Велзевулырэ
(Марк 3:20-30; Лука 11:14-23; 12:10)

[22]Ащ дэжьым нэшъоу ыкIи бзакоу джынапцIэ зыхэс лIы горэ цIыфхэм Исус ыдэжь къащагъ. Къызащэм, Исус лIы бзакор гущыIэшъоу ыкIи ылъэгъушъоу ыгъэхъужьыгъ. [23]ЦIыф купышхохэм зэкIэ лъэшэу агъэшIагъоу аIуагъ:

–Мыр Даутэ Ыкъоу* Христос* арын фаеба?

[24]Ау фарисеймэ ар зызэхахым, мырэущтэу аГуагъ:

–Велзевулэу* джынапцIэмэ япащэ илъэкIыныгъэ ары джынапцIэхэр цIыфхэм зэрахифырэр.

[25]Ахэмэ ягухэлъхэр Исус ышIэхэзэ ариIуагъ:

–Сыд фэдэрэ пачъыхьагъор лъэныкъуитIоу зигощымэ, зэхэтэкъощт. Ащ фэдэуи сыд фэдэрэ къали, сыд фэдэрэ

12:17-21 Тхьэм мы гущыIэхэу ... – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 42:1-4.
12:20 Къамыл ныкъо зэпыкI . . . макIэу блэрэ шъагъэр – заухъумэжьын зымылъэкIэу, лъэкIыныгъэ зимыIэ цIыфхэр ары.
12:23 Даутэ ЫкъоI – еплъ 9:27.
12:23 Христос – еплъ 1:17.

12:24 Велзевул – еплъ 10:25.

уни лъэныкъуитIоу гощыгъэ хъумэ, щыIэжьын ылъэкIыжьыщтэп. [26]ШэйтаныIи зы цIыф горэм шэйтаныр хифымэ, ащыгъум ежь ышъхьэкIэ лъэныкъуитIоу зэрэгъэхъугъэу мэхъу. Сыдэущтэу етIанэ ащ итетыгъо щыIэжьын ылъэкIына? [27]Адэ, Велзевул илъэкIыныгъэкIэ сэ джынапцIэхэр цIыфхэм ахэсэфыхэмэ, шъо шъуицIыфхэм джынапцIэхэр цIыфхэм зэрахафырэр хэт илъэкIыныгъэу хъура? Арышъ, ахэр шъо шъуихьыкумышIэхэу* хъущтых. [28]Ау сэ джынапцIэхэр цIыфхэм зэрахэсфырэр ТхьэмЫпсэ ЛъапIэ арышъ, Тхьэм и Тетыгъошхо* къызэрэшъухэхьагъэр ары ащ къикIырэр.

[29]–Ащ фэдэу, кIуачIэ зиIэ лIы горэм иунэ ихьэу, ащ ихьапщыпхэр къытыгъун хэта зылъэкIыщтыр, ыпэрапшIэу а лIэу кIуачIэ зиIэр зэкIоцIимыпхэмэ? Ау а лIыр зэкIоцIипхэмэ, иунэ къыхъункIэн ылъэкIыщт.

[30]–Сэ симыгъусэр къыспэуцу, къыздэзымыугъуоирэми ретэкъухьэ. [31]Арышъ, сэ шъосэIо, цIыфхэм сыдрэ псэкIодэу ашIагъэри, сыд фэдэу Тхьэр агъапцIыгъэми афэгъушъущтых, ау хэти Тхьэм ЫпсэЛъапIэ зыгъэпцIырэм къыфэгъущтэп. [32]Хэти IДIыф Лъэпкъым ЫкъогущыIэ Iае фэзыIорэм фэгъущт, ау Тхьэм ЫпсэЛъапIэ гущыIэ Iае фэзыIорэм мы дунаеми адрэ дунаеми къыщыфэгъущтэп.

Чъыгыр зыфэдэр къыпыкIэрэмкIэ къэпшIэщт
(Лука 6:43-45)

[33]–Чъыгыр шIумэ, къыпыкIэрэри шIу; чъыгыр дэймэ, къыпыкIэрэри дэи; сыда пIомэ чъыгыр зыфэдэр къыпыкIэрэмкIэ къэпшIэщт. [34]Шъо, блэщылъфыхэр, шъо шъуибзэджагъэкIэ сыдэущтэу шIу къэшъуIон шъулъэкIына? Сыда пIомэ жэм къыдэкIырэр гум илъыр ары.

[35]ЦIыфышIум ыгу илъ шIугъэм шIугъэ къыхехы, цIыф бзаджэми ыгу илъ бзэджагъэм бзэджагъэ къыхехы.

[36]Сэ шъосэIо, цIыфхэм сыдрэ гущыIэу, пкIэ зимыIэу къаIорэм ипэгъокI ахърэт мафэм Тхьэм ратыжьын фаеу хъущт; [37]сыда пIомэ уигущыIэхэм яхьылIагъэу Тхьэм уигъэхыещт, уигущыIэхэм яхьылIагъэуи уигъэмысэщт.

12:27 хьыкумышIэр – зы цIыф горэ хыеу е мысэу щытмэ, хабзэм иунашъо тетэу зэхэзыфырэр ары.
12:28 Тхьэм и Тетыгъошхо – еплъ 3:2.

Зы нэшэнэ гъэшIэгъонышхо горэ уашъом къафыригъэхынэу фарисейхэр Исус къызэрелъэIугъэхэр
(Марк 8:11-12; Лука 11:29-32)

[38]Ащ дэжьым Тэурат егъэджэкIо пащэхэмрэ фарисейхэмрэ ащыщхэм Исус къыраГуагъ:
–Дин гъэсакIу, зы нэшэнэ гъэшIэгъонышхо горэ тэбгъэлъэгъунэу тыфай.
[39]–Джырэ цIыф бзаджэхэу Тхьэр зымышIэхэрэр нэшэнэ гъэшIэгъонышхо фаех, – ариIожьыгъ Исус ахэмэ, –ау пегъымбар Юныс инэшанэ нэмыкI Тхьэм ахэмэ къаритыщтэп; [40]сыда пIомэ Юныс* пцэшхо джадэм ыныбэ мэфищырэ чэщищырэ зэрилъыгъэм фэдэу, ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо мэфищырэ чэщищырэ чIылъэм икуупIэ чIэлъыщт. [41]Ниневие къалэм дэсыгъэ цIыфхэр ахърэт мафэм къэтэджыжьынхэшъ, джырэ цIыфхэм къядэощтых ыкIи къагъэмысэщтых, сыда пIомэ ахэмэ Тхьэм игущыIэхэр Юныс аригъэIухэу зызэхаххэм, япсэкIодшIагъэхэм афыкIэгъожьыгъэх, ыкIи мары, пегъымбар Юныс нахьи нахь инэу зыгорэ къышъухэт. [42]Джащ фэдэу къыблэ хэгъэгум щыщэу бзылъфыгъэ пачъыхьэр* ахърэт мафэм къэтэджыжьынышъ, джырэ цIыфхэм къядэощтых ыкIи къыгъэмысэщтых, сыда пIомэ а бзылъфыгъэ пачъыхьэр пачъыхьэ Сэлмэн* изэхэшIыкIыныгъэ едэIунэу чIылъэм икъуапэ къикIи къэкIуагъ, ыкIи мары, пачъыхьэ Сэлмэн нахьи нахь инэу зыгорэ къышъухэт.

ДжынэпцIэ Iаем къызэригъэзэжьырэр
(Лука 11:24-26)

[43]–Зы джынэпцIэ Iае горэ цIыф горэм зыхэкIыкIэ, псы зэрымыт шъоф нэкIым макIошъ, зыгъэпсэфыпIэ горэм лъыхъоу къекIухьэ, ау ыгъотырэп. [44]Зыгъэпсэ-

12:40 Юныс – еплъ Пегъымбар Юныс икъэбар зэрыт тхылъым (Иона) 1:17.
12:42 бзылъфыгъэ пачъыхьэр – еплъ Пачъыхьэхэм якъэбархэр зэрыт апэрэ тхылъым (3 Царств) 10:1-10.
12:42 пачъыхьэ Сэлмэн – Сулиман ары.

фыпIэ ымыгъотэу, «Сызыхэсыгъэ цIыфэу сэ сиунэу щыты-гъэм ыдэжь згъэзэжьыщт», еIо. Ащ ыдэжь къегъэзэ-жьышъ, унэр нэкIэу, пхъэнкIыгъэу, зэлъыIухыгъэу къе-гъотыжьы. [45]Джащыгъум макIо,

джынэпцIибл ежьым нахьи нахь бзаджэхэу къызыдещэхэшъ, унэм ехьэхэшъ, етIысхьэх. Аужыпкъэм а лIым иIоф ыпэрэм нахьи нахь дэи мэхъу. Джары джырэ цIыфхэм къяхъулIэщтыр.

Исус янэрэ ышхэмрэ
(Марк 3:31-35; Лука 8:19-21)

[46]Исус а гущыIэхэр цIыф купышхохэм ариIохэзэ, ежь янэрэ ышхэмрэ къэкIуагъэхэу, къыдэгущыIэхэмэ ашIоигъоу щагум дэтыгъэх. [47]Зыгорэм Исус къыри-Iуагъ:

–КъэдаIолъ, о уянэрэ пшыхэмрэ къэкIуагъэхэу, къы-бдэгущыIэхэмэ ашIоигъоу щагум дэтых.

[48]–Хэта сянэри, хэта сшыхэри?– риIожьыгъ Исус а къезыIуагъэм. [49]ЕтIанэ игъогу рыкIохэрэм Iапэ афишIи къыIуагъ:

–Мыхэр ары сэ сянэри сшыхэри; [50]сыда пIомэ хэти сэ Сятэу уашъом щыIэр зыфаер зыгъэцакIэрэр ары сэ сшыри, сшыпхъури, сянэри.

ЯПШЫКIУЩЭНЭРЭШЪХЬ

Чылапхъэр зыпхъырэм ехьылIэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэр
(Марк 4:1-9; Лука 8:4-8)

А мэфэ дэдэм Исус унэм къикIи, псыхъурэе Iушъом IутIысхьагъ. [2]ЦIыф купышхохэу ежь ыдэжь къыщызэрэу-гъоигъэхэр зэрэбагъэм пае, ежьыр зы къуашъо горэм итIысхьагъ. ЦIыфхэр зэкIэ псыхъураем Iутыгъ. [3]ЕтIа-нэ Исус гъэсэныгъэ тхыдэхэмкIэ цIыфхэм Iофыбэхэр ариIуагъэх:

–Шъукъэдаiу. Зы лIы горэ чылапхъэ ыпхъынэу дэкIыгъ. [4]Чылапхъэр ыпхъызэ, ащ щыщ тIэкIу гъогум тетэкъуагъ. Бзыухэр къэбыбыхи, ар ашыпыгъ. [5]Ау зы тIэкIуи ятIэ макIэ зыхэлъ чIыгу мыжъуалъэм тетэкъуагъ. ЧIыгур куугъэпти, шIэх дэдэу къыхэкIыгъ, [6]ау тыгъэр къызыдэкIуаем пыгъукIыгъ, лъапсэ куу зэрямыIагъэм паий, гъугъэх. [7]НэмыкI тIэкIуи панэхэм ахэтэкъуагъ. Панэхэр къэкIыхи, чылапхъэу къыхэкIыгъэхэр атхьалагъэх. [8]Ау етIани зы тIэкIу чIыгу дэгъум хэтэкъуагъ, шъхьэхэри къапыкIагъэх. Зы шъхьэ налъэм коцишъэ къикIагъ, адрэм тIокIищ, адрэми щэкI къикIагъ.

[9]ЕтIанэ Исус къыпигъэхъожьыгъ:

–РыдэIонэу тхьакIумэ зиIэм зэхерэх.

Исус цIыфхэм Iофхэр аригъашIэхэзэ, гъэсэныгъэ тхыдэхэр къызыкIафиIотэщтыгъэхэр
(Марк 4:10-12; Лука 8:9-10)

[10]Ащ нэужым игъогу рыкIохэрэр Исус къыбгъодахьэхи къеупчIыгъэх:

–ЦIыфхэм уадэгущыIэзэ, гъэсэныгъэ тхыдэхэр сыда зыкIафэпIуатэрэр?

[11]–Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо ишъэфхэр шъушIэнхэу Тхьэм фитыныгъэ къышъуитыгъ, ау ахэмэ къаритыгъэп,– ариIожьыгъ Исус ахэмэ. [12]–Тхьэм зиIэм нахьыбэ къыритыщт, къелыжьынэуи бэ иIэщт, ау Тхьэм зимыIэм иIэ тIэкIури Iихыжьыщт. [13]Сэ цIыфхэм садэгущыIэзэ, гъэсэныгъэ тхыдэхэр зыкIафэсIуатэрэр мары:

Ахэр еплъыхэ пэтми, алъэгъурэп, даIохэ пэтми, зэхахырэп ыкIи къагурыIорэп.

[14]–Iофэу ахэмэ къяхъулIэрэмкIэ Тхьэм ежь игущыIэхэу пегъымбар Исайас ыгу къырилъхьэхи, къыригъэIуагъэхэр* къэшъыпкъэжьыгъэх:

«Шъо егъашIэм зэхэшъухы зэпытыщт, ау къыжъугурыIощтэп;
шъо егъашIэм шъулъэгъу зэпытыщт, ау гу лъышъутэщтэп.

13:14-15 Тхьэм . . . пегъымбар Исайас . . . къыригъэIуагъэхэр – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 6:9-10. Пегъымбар Исайас, Исус къэхъуным ыпэкIэ 759-698 илъэсхэм къакIоцI псэугъагъ.

[15]Сыда пIомэ мы цIыф лъэпкъым щыщхэм агухэм гулъытэ ямыIэ хъугъэ.
Ахэмэ атхьакIумэхэмкIэ жъажъэу зэхахы, анэхэри ауплыцIагъэх.
Арэущтэу щымытыгъэмэ, анэхэмкIэ алъэгъущтыгъ,
атхьакIумэхэмкIи зэхахыщтыгъ, агухэмкIи къагурыIощтыгъ,
садэжьи къагъэзэжьыгъэмэ, сэ ахэр згъэхъужьыщтгъэх».

[16]–Ау шъо шъунэхэри шъутхьакIумэхэри сыхьатмафэ ежьагъэх, ахэмэ ыкIи алъэгъу ыкIи зэхахы. [17]Шъыпкъэр шъосэIо, пегъымбар Iаджи шъыпкъагъэ зиIэ цIыф Iаджи шъо шъулъэгъурэр алъэгъумэ ашIоигъуагъ, ау алъэгъугъэп, шъо зэхэшъухырэри зэхахынэу ашIоигъуагъ, ау зэхахыгъэп.

Чылапхъэр зыпхъырэм ехьылIэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэм къикIырэр Исус игъогу рыкIохэрэм къызэрагуригъэIуагъэр

(Марк 4:13-20; Лука 8:11-15)

[18]–Ащыгъум чылапхъэр зыпхъырэм ехьылIэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэм къикIырэм шъукъедэIу: [19]Тхьэм и Тетыгъошхо икъэбар зыгорэм зэхихэу, ау ар къызыгурымыIокIэ, Шэйтаныр къэкIошъ, чылэпхъэшIоу а цIыфым ыгу илъ хъугъэр рехыжьы. Мыр чылапхъэу гъогум тепхъагъэм фэд. [20]Адрэ цIыфыри мыжъуабэ зэрылъ чIыгум тепхъэгъэ чылапхъэм фэд. А цIыфыр ары Тхьэм игущыIэхэр зэрэзэхиххэу, а гущыIэхэр гушIуагъокIэ зыштэрэр. [21]Ау ащ ыгукIэ лъапсэ зэримыIэм пае, шIошъхъуныгъэм игъогу бэрэ тетыжьрэп. Тхьэм игущыIэхэм апаекIэ, е гузэжъогъу зэрэхафэу, е цIыфхэм ащ къин зэрэрагъэщэчэу, шIошъхъуныгъэм игъогу текIыжьы. [22]ЕтIани зы цIыф панэхэм ахэпхъэгъэ чылапхъэм фэд. Ащ Тхьэм игущыIэхэр зэхехых, ау мы дунаем игугъухэмрэ баиныгъэм игъэпцIэныгъэрэ Тхьэм игущыIэхэу ыгу илъхэр атхьалэхэшъ, ащ зи шIугъэ къыпыкIырэп. [23]ЕтIани нэмыкI зы цIыф чIыгу дэгъум хэпхъэгъэ чылапхъэм фэд. Ар ары Тхьэм игущыIэхэр зэхэзыхэу, зэхэзышIыкIырэр. Ащ шIугъэ къыпэкIы, е фэдишъэ, е фэдэ тIокIищ, е фэдэ щэкI.

Уц шIоеу коцым ыгузэгу пый горэм щипхъыгъэм ехьылIэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэр

[24]Исус нэмыкI гъэсэныгъэ тхыди ахэмэ къафиIотагъ:
–Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо зыфэдэр лIэу чылэпхъэшIу зихьасэ хэзыпхъагъэр ары. [25]Ау цIыфхэр чъыехэзэ, ипый къакIуи, уц шIой коцым ыгузэгу хипхъи IукIыжьыгъ. [26]А чылапхъэр къэкIэу, къыпыкIэнэу зыфежьэм, ащ игъусэу уц шIоири къыхэкIыгъ.
[27]–Хьасэр зием ыдэжь илэжьакIохэр кIохи раIуагъ: «Тхьаматэ, чылэпхъэшIу уихьасэ хэупхъагъэба? Адэ, мы уц шIоир тыдэ къикIыгъа?»
[28]–«Ар пый горэм ышIагъ», къариIожьыгъ тхьаматэм. «Тэ тыкIонышъ, ар къыхэтчынэу уфая?» аIуи, лэжьакIохэр тхьаматэм еупчIыгъэх.
[29]–Ау ежьым къыIуагъ: «Хьау, ар хъущтэп, сыда пIомэ уц шIоим игъусэу коцыри къыхэшъучынкIэ мэхъу. [30]ТIури зэгъусэу хыныгъом нэсыфэ къызэдэрэкI. Къахыжьын зыхъукIэ, хынакIомэ сэ ясIощт: Уц шIойхэр ыпэрапшIэу къыхэшъухи шъупхых, машIокIэ жъугъэстынхэм пае; етIанэ коцыр къэшъухи, сиконхэм арышъутакъу».

Горчицацэмрэ тэджэпсымрэ яхьылIэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэхэр

(Марк 4:30-32; Лука 13:18-21)

[31]Ащ нэмыкIэуи зы гъэсэныгъэ тхыдэ Исус ахэмэ къафиIотагъ:
–Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо* зыфэдэр горчицацэр* ары. А цэр зы лIы горэм ихьасэ щишIагъ.
[32]Цэ пстэуми анахь цIыкIу пэтми, ар къызыкIырэ ужым, зы илъэс зыныбжь къэкIыгъэ пстэуми анахь инэу щыт. Ошъогу бзыухэри къэбыбыхэзэ, ащ икъутамэхэм атесынхэу чъыгы мэхъу.
[33]ЕтIанэ Исус нэмыкI гъэсэныгъэ тхыди къафиIотагъ:
–Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо зыфэдэр тэджэпсыри ары. Зы бзылъфыгъэ горэм тэджэпсыр къышти,

13:31 Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо – еплъ 3:2. 13:31 горчицэ – арапыбзэкIи тыркубзэкIи «хъардэл» ары.

хьаджыгъэ Iанлъищымкlэ зэхипшыхьагъ, зэрэщытэу къэтэджыфэ.
[34]А зэпстэури Исус гъэсэныгъэ тхыдэхэмкIэ цIыф купышхохэмэ къафиIотагъ. Гъэсэныгъэ тхыдэ хэмытэу адэгущыIэщтыгъэп. [35]Исус цIыфхэм адэгущыIэзэ, гъэсэныгъэ тхыдэхэр зыфафиIотагъэр пегъымбарым мы гущыIэхэу къыIуагъэхэр къэшъыпкъэжьынхэр ары:
«Гъэсэныгъэ тхыдэхэр къэсIуатэхэу сыжэ къызэтесхынышъ,
дунаер къызыхъугъэм щегъэжьагъэу аушъэфыщтыгъэ Iофхэр къэсIощтых».

Уц шIоеу коцым ыгузэгу пыим щипхъыгъэм ехьылIэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэм къикIырэр Исус игъогу рыкIохэрэм къызэрагуригъэIуагъэр

[36]Ащ нэуж Исус цIыф купышхохэм къахэкIи, унэу зэрысыгъэм ихьагъ. Игъогу рыкIохэрэр къыбгъодахьэхи къыраIуагъ:
–Хьасэм къыхэкIэгъэ уц шIоим ехьылIэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэм къикIырэр къыдгурыгъаIу.
[37]–ЧылэпхъэшIур зыпхъырэр ЦIыф Лъэпкъым ЫкIу* ары,– къыIожьыгъ Исус. [38]–Хьасэм къикIырэр дунаер ары. ЧылэпхъэшIуми къикIырэр Тхьэм и Тетыгъошхо ыIэчIэгъ чIэт цIыфхэр ары. Уц шIоими

къикIырэр шэйтаным ицIыфхэр ары. [39]ЕтIанэ пыеу а уцыр коц гузэгум хэзыпхъагъэм къикIырэр шэйтаныр ары. Хыныгъоми къикIырэр мы дунаем икIэух ары, хынакIохэми къарыкIырэр мэлэIичхэр ары.
[40]–Уц шIоир къыхачэу, машIомкIэ зэрагъэстырэм фэдэу ары зэрэхъущтыр мы дунаем икIэух дэжь: [41]ЦIыф Лъэпкъым ЫкъО имэлэIичхэр ыгъэкIонхэшъ, уц шIоир лэжьыгъэм зэрэхачырэм фэдэу, цIыфхэм псэкIод языгъашIэрэ цIыфхэри, нэмыкI цIыфхэу бзэджагъэ зышIэхэрэри Тхьэм и Тетыгъошхо ыIэчIэгъ чIаукъэбзыкIыщтых. [42]МэлэIичхэм а цIыфхэр аугъоинхэшъ, мэшIошхом ихьаку радзэщтых. Ащ дэжьым куохьауныгъэрэ цэ зэрэгъэшхыныгъэрэ щыхъущтых. [43]Джащыгъум шъыпкъагъэ зиIэ цIыфхэр тыгъэ нэбзыйхэм афэдэу, Ты лъапIэм

13:37 ЦIыф Лъэпкъым Ыкъу – еплъ 8:20.

и Тетыгъошхо ыIэчIэгъ чIэтхэу къыщынэфыщтых. РыдэIонэу тхьакIумэ зиIэм зэхерэх.

Гъэсэныгъэ тхыдищ

[44]–Ащ нэмыкIэуи Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо зыфэдэр мылъкушхоу хьасэм щыгъэбылъыгъэу щытыгъэр ары. А мылъкушхор зы цIыф горэм къызегъотым, ыгъэбылъыжьи, гушIозэ кIуи, иIэр зэкIэ ыщэжьи, а хьасэр къыщэфыгъ.
[45]–ЕтIанэ Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо зыфэдэр налмэс-налкъутэ дэгъухэм алъыхъурэ сатыушIэр* ары. [46]Налмэс-налкъутэ лъапIэ зегъотым, кIуи иIэр зэкIэ ыщэжьи, ар къыщэфыгъ.
[47]–Джыри Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо зыфэдэр хъытыоу хым хадзагъэу, пщэжъые зэмылIэужыгъуабэ къэзыубытыгъэр ары. [48]Ащ изы зэхъум, пщэжъыяшэхэм ар хыIушъом къытыралъэшъожьыгъ. ЕтIанэ ахэр тIысхи, пщэжъые дэгъухэр щалъэхэм аралъхьэхи, пщэжъые дэйхэри чIадзыжьыгъэх. [49]Джащ фэдэу ары зэрэхъущтыр мы дунаем икIэух дэжь. МэлэIичхэр къехынхэшъ, шъыпкъагъэ зиIэ цIыфхэм цIыф бзаджэхэр къахащынхэшъ, [50]мэшIошхом ихьаку радзэщтых. Ащ дэжьым куохьауныгъэрэ цэ зэрэгъэшхыныгъэрэ щыхъущтых.

МылъкукIэмрэ мылъкужъымрэ

[51]Ащ нэуж Исус игъогу рыкIохэрэмэ яупчIыгъ:
–А пстэури шъо шIоу къыжъугурыIуагъа?
–ПШIоу къыдгурыIуагъэх, Зиусхьан,– аIуи, ахэмэ пэгъокI къатыжьыгъ.
[52]–Ащ къыхэкIыкIэ хэтрэ Тэурат егъэджэкIо пащэу* Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо ыIэчIэгъ чIахьэрэр унэ зие горэм фэд,– ариIуагъ Исус ахэмэ. –Ащ мылкъу гъэтIылъыпIэу иIэм мылъкукIи мылъкужъи къычIехы.

13:45 сатыушIэр – щэн-щэфакIор ары. 13:52 Тэурат егъэджэкIо пащэ – еплъ 2:4.

Назарет дэс цIыфхэм Исус зэрамыштагъэр
(Марк 6:1-6; Лука 4:16-30)

[53]А гъэсэныгъэ тхыдэхэр якъыIотэн Исус къызеухым, а чIыпIэм икIыжьыгъ. [54]Янэ икъалэ къэкIожьи, ясинэгогу цIыфхэм Тхьэм игущыIэхэр щаригъашIэхэу ыублагъ. ЦIыфхэм зэраригъашIэщтыгъэ шIыкIэр агъэшIагъоу къаIуагъ:
–Мы лIым мыщ фэдиз зэхэшIыкIыныгъэшхо тыдэ къырихыгъа? Мы лъэкIыныгъэ зыхэлъ Iофышхохэр тыдэ къикIыгъэха? [55]ПхъашIэм ыкъор арыба мыр? Мыщ янэба МерэмкIэ заджэхэрэр? Якъуб, Иосый, Симон, Иудэ мы лIым ышхэба? [56]ЫшыпхъухэриI зэкIэ тэ къытхэсхэба? Арэущтэу зыщыткIэ, мы лIым мы Iоф пстэури тыдэ къырихыгъа?
[57]Арэущтэу Исус пае агу мыхъун къырагъэхьагъ.
–Пегъымбарым лъытэныгъэ фэзымышIыхэрэр ежь янэ икъалэ дэсхэмрэ ежь иунагъо щыщхэмрэ арых ныIэп,– ариIуагъ Исус ахэмэ.
[58]Ахэмэ шIошъхъуныгъэ зэрямыIэм пае, Исус Iофышхо гъэшIэгъоныбэхэр ащ щищIагъэхэп.

ЯПШIЫКIУПлIЭНЭРЭШЪХЬ

УмэхъэкIо Иуан ышъхьэ зэрэпаупкIыгъэр
(Марк 6:14-29; Лука 9:7-9)

А мафэхэм пщэу Ирод* Исус икъэбар зэхихыгъэти, [2]Іофтабгэхэмэ ариІуагъ:
–Ар умэхъэкІо Иуан арын фае. Ар лІагъэхэм къахэтэджыкІыжьыгъ, джари ащ фэдэ лъэкІыныгъэ зыхэлъ Іофышхохэр ыІэ къызкІикІыхэрэр.
[3, 4]Ирод ар зыкІиІуагъэр мары: Ежьым ышэу Филипп зыцІэр псаоу пэтми, Ирод а Филипп ишъузэу Иродиадэ

14:1 пщэу Ирод – Ирод Антипэ ары. Исус къэхъуным ыпэкІэ я 4-рэ илъэсым къыщегъэжьагъэу Исус къызэхъу нэужым я 39-рэ илъэсым нэсы, ар Галилей хэкумрэ, Перей хэкумрэ япщэу щытыгъ.

зыцІэр къыщэжьыгъ. Ащ къызэрищэжьыгъэм пае, Иуан Ирод риІощтыгъ: «О пшы ишъуз къэпщэжьыныр хабзэкІэ хъущтэп». Ащ нэужым Иродиадэ ихьатыркІэ Ирод идзэлІхэм Иуан аригъэубыти, Іэхъу-лъэхъу тыраригъалъхьи, хьапсым чІаригъэдзагъ. [5] Ирод Иуан ыукІынэу фэягъ, ау цІыфхэм ащыщынэщтыгъ, сыда пІомэ ахэмэ Иуан пегъымбаркІэ алъытэщтыгъэти ары.
[6]Ау Ирод къызыхъугъэ мафэр загъэлъапІэм, Иродиадэ ыпхъу утыгум къиуцуи, къафашъуи, пщы Ирод ыгу еІугъ. [7]Ыгу еІугъэти, пшъашъэм тхьарыІо фишІи ыІуагъ:
–Сыд щыщми узыфаер остын.
[8]Янэ ыгъэІушыгъэти, пшъашъэм къыІуагъ:
–УмэхъэкІо Иуан ышъхьэ лэгъэшхо горэм илъэу къысэт.
[9,10]Пачъыхьэм ар зызэхехым, ыгу лъэшэу къеуагъ, арышъхьакІэ хьакІэхэм апашъхьэ пшъашъэм тхьарыІоу фишІыгъэм пае зыфаер ратынэу унашъо ышІи, Иуан ышъхьэ хьапсым къыщыпиупкІынэу зы дзэлІ горэ ыгъэкІуагъ. [11]Иуан ышъхьэ лэгъэшхом илъэу къахьи, пшъашъэм ратыгъ, пшъашъэми янэ фихьыгъ. [12]ЕтІанэ Иуан игъогу рыкІохэрэр къакІохи, Иуан ихьадэ хьапсым чІахы-жьи, чІалъхьажьыгъ. ЗычІалъхьажьы ужым, кІохи къэбарыр Исус фахьыгъ.

Исус нэбгырэ минитф зэригъэшхагъэр
(Марк 6:30-44; Лука 9:10-17; Иуан 6:1-14)

[13]Исус а къэбарыр зызэхехым, цІыфхэм ахэкІи, къуашъомкІэ чІыпІэ Іудзыгъэ горэм изакъоу кІуагъэ. Ау цІыф купышхохэм ар зызэхахым, къалэхэм къадэкІыхи, лъэсэу Исус лъыкІуагъэх. [14]Исус къуашъом къикІи, цІыф купышхор зелъэгъум, ыгу афэгъуи, сымаджэхэу ахэтхэр ыгъэхъужьыгъэх.
[15] Пчыхьэ зэхъум, игъогу рыкІохэрэр Исус къыбгъодахьэхи къаГуагъ:
–Мы чІыпІэр нэкІы, мафэри хэкІотэгъах. Къуаджэхэм кІонхэшъ, гъомлапхъэ къызфащэфыжьыным пае, цІыф купышхохэр тІупщыжьых.
[16]–Зыми кІонхэу ящыкІагъэп. Шъо ахэр жъугъашхэх,–ариІуагъ Исус ахэмэ.
[17]–Тэ хьалыгъуитфрэ пщэжъыитІурэ нахь зи тиІэп,– къыраІожьыгъ адрэхэм.
[18] –Мо сэ ахэр къысфэшъухьых,– къыІожьыгъ Исус. [19]ЕтІанэ Исус цІыф купышхохэр уцым хэтІысхьанхэу ариІуагъ. Хьалыгъуитфымрэ пщэжъыитІумрэ къыштэхи, уашъом дэплъыий, Тхьэм щытхъу фишІыгъ. ЕтІанэ хьалыгъухэр зэгуичыхи, игъогу рыкІохэрэм аритыгъэх; ахэми цІыф купышхохэм афагощыгъэх. [20]ЦІыф пстэури шхагъэх ыкІи загъэшхэкІыгъ. Ащ нэужым хьалыгъу такъырхэу къялыжьыгъэхэр мэтэ пшІыкІутІу арызэу аугъоижьыгъэх. [21] Шхагъэхэр зэкІэ, бзылъфыгъэхэмрэ сабыйхэмрэ хэмытхэу, нэбгырэ минитф фэдиз хъущтыгъэх.

Исус псы кІыІум тетэу зэрэкІуагъэр
(Марк 6:45-52; Иуан 6:16-21)

[22]ЕтІанэ Исус цІыф купышхохэр ытІупщыжьыхэфэ, игъогу рыкІохэрэр ежьым ыпэрапшІэу псыхъураем иадрабгъу зэпырыкІынхэу къуашъом ригъэтІысхьагъэх. [23]ЦІыф купышхохэр зетІупщыжьыхэ ужым, изакъоу Тхьэм елъэІунэу Іуашъхьэм дэкІоягъ. ПчыхьашъхьэрКъызэсым, ащ дэжьым изакъоу къытенагъ. [24]Ау къуашъор псыхъураем ыгузэгу нэсыгъагъ, жьыбгъэри къыпеоти, хыорхэм къуашъор къин хадзагъ.
[25] АтэкъэІогъум дэжь къуашъом исхэм алъэныкъокІэ псы кІыІум тетэу Исус къэкІуагъ. [26]Исус псы кІыІум тетэу къакІоу игъогу рыкІохэрэмэ залъэгъум, хьадэ джадэу аІуи, лъэшэу щтагъэхэу къэкууагъэх.
[27] Ау къызэкуохэм, Исус къариІуагъ:
–Шъугу шъумыгъэкІоды, сэры ар, шъумыщын.
[28]–Зиусхьан,* орымэ ар, псы кІыІум сытетэу, уадэжь сыкъэкІонэу къысаІу,– риІуагъ Петрэ Исус.
[29]–КъакІо,– къыІуагъ Исус.
Петр къуашъом икІи, псы кІыІум тетэу Исус ыдэжь кІоу ыублагъ. [30]Ау жьыбгъэшхоу къепщэрэм гу зылъетэм, къэщтагъ. Псым чІэбэу зеублэм, къэкууагъ:
–Зиусхьан, сымытхьалэу сыкъэгъэнэжь.

14:28 Зиусхьан – Тхьэмэтэшхор ары.

[31] Петрэ ар къызэриІоу, Исус ыІэ ыщэий, къыубыти къыриІуагъ:
–О шІошъхъуныгъэ зимакІэр, сыда узкІехъырэхъышагъэр?
[32]ЕтІанэ а нэбгыритІур къуашъом адитІысхьажьхи, жьыбгъэр уцужьыгъэ. [33]Зэуцужьым, къуашъом исхэр лъэгонджэмышъхьэкІэ Исус ыпашъхьэ къитІысхьэхи раІуагъ:
–Шъыпкъэу о Тхьэм ури Къоу ущыт.

Исус Геннисарет хэкум сымаджэхэр зэрэщигъэхъужьыгъэхэр
(Марк 6:53-56)

[34]Псыхъураем зызэпырэкІыхэм, Геннисарет хэкум нэсыгъэх. [35]А чІыпІэм ис цІыфхэмэ Исус къызашІэжьым, а хэкум зэрэщытэу макъэ щагъэІуи, сымаджэхэр зэкІэ Исус къыфахьыгъэх. [36]Зи мыхъуми, Исус ищыгъын кІапэ нигъэсынхэу къелъэІугъэх, ищыгъын кІапэми нэсыгъэ пстэури хъужьыгъэх.

ЯПШЫКІУТФЭНЭРЭШЪХЬ

Тыжъхэм къакІэныжьыгъэ хабзэхэр
(Марк 7:1-23)

Джащыгъум Ерусалим къикІыгъэ фарисейхэмрэ Тэурат егъэджэкІо пащэхэмрэ Исус ыдэжь къакІохи къеупчІыгъэх:
[2]–О уигъогу рыкІохэрэр тятэжъхэм къытфагъэнэгъэ хабзэхэм сыда зыкІатекІыхэрэр? Сыда пІомэ ахэмэ аІэхэр амытхьакІыхэу машхэх!
[3]–Шъо шъуятэжъхэми яхабзэхэм шъуатетыным пае, Тхьэм иунашъо сыда шъузыкІытекІырэр?– ариІожьыгъ
Исус. [4]–Сыда пІомэ Тхьэм ыІуагъ:* «Уятэрэ уянэрэ лъытэныгъэ афэшІ», ыкІи «Хэти щэрэт зятэ е зянэ ІэягъэкІэ тегущыІэрэр шъуукІын фае». [5,6]Ау шъо шъоІо: «Зы цІыф горэм ежьым ятэ е янэ мырэущтэу риІомэ: Сэ тынэу шъо шъостын слъэкІыщтгъэр джы Тхьэм пае тын сшІыщт, ыІоу, ащыгъум ятэ-янэхэм лъытэныгъэ афимышІыми хъущт». Арэущтэу шъушІэзэ, шъуятэжъхэм къышъуфагъэнэгъэ хабзэхэмкІэ Тхьэм игущыІэхэр зы лъэныкъокІэ ешъогъэзых. [7]Шъо, нэпитІу зиІэхэр! Пасэм пегъымбар Исайас шъыпкъэр къышъуиІолІагъ мырэущтэу зеІом:*
[8] «Мы цІыфхэм аІупэхэмкІэ сагъэлъапІэ,
ау агухэмкІэ спэчыжьэх.
[9]Ахэмэ цІыфхэм Іофхэр арагъашІэхэзэ,
цІыфхэм яхабзэ Тхьэм иунашъо зэрэфагъадэрэм пае,
сызэрагъэлъапІэрэр хьаулый».
[10] Ащ нэужым Исус цІыф купышхомэ къяджи ариІуагъ:
–ШъукъэдаІу ыкІи зыгурыжъугъаІу. [11]ЦІыфыр мыкъабзэу зышІырэр ыжэ дахьэрэр арэп, ыжэ къыдэкІырэр ары нахь.
[12]Джащыгъум игъогу рыкІохэрэр Исус къыбгъодахьэхи къеупчІыгъэх:
–Фарисейхэм* а къэпІуагъэхэр зызэхахым, агу мыхъун къызэрэгъэхьагъэр ошІа?
[13] –Сыдрэ къэкІыгъэу Сятэу уашъом щыІэм чІым химыгъэтІысхьагъэр къыхэтхъыжьыгъэу хъущт,– ариІожьыгъ Исус. [14]–Ахэмэ ауж шъуикІ. Мы фарисейхэр цІыф нэшъухэм япэрыт нэшъух. Зы нэшъум адрэ нэшъур зэрищэн хъумэ, тІури машэм ифэщтых.
[15]Арэущтэу зеІом, Петр Исус къыриІожьыгъ:
–А гъэсэныгъэ тхыдэу къэпІотагъэм къикІырэр къыдгурыгъаІу.
[16] –Джыри зи къыжъугурымыІоу ара?– къыІожьыгъ Исус

15:4 Тхьэм ыІуагъ – еплъ Пегъымбар Мусэ ятІонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 20:12; 21:17.
15:7-9 пегъымбар Исайас зеІом – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 29:13.
15:12 фарисейхэр – еплъ 3:7.

[17]–Жэм дахьэрэ пстэури ныбэм зэрихьэу, пкъым къызэрэхэкІыжьырэр къыжъугурыІорэба? [18]Ау жэм къыдэкІыхэрэр гу кІоцІым къекІых. Ахэр ары цІыфыр мыкъабзэу зышІыхэрэр; [19]сыда пІомэ гум къикІыхэрэр мыхэр ары: гупшысэ бзаджэхэр, цІыф укІыныр, зинэ шІэныр, тыгъоныр, цІыфхэм пцІы ателъхьаныр, ІэягъэкІэ цІыфхэм атегущыІэныр. [20]Ахэр ары цІыфыр мыкъабзэу зышІыхэрэр. Ау Іэ мытхьакІыгъэхэмкІэ шхэным цІыфыр мыкъабзэу ышІырэп.

Ханаан хэкум щыщ бзылъфыгъэм шІошъхъуныгъэу иІагъэр

(Марк 7:24-30)

[21] ЕтІанэ Исус а чІыпІэм икІи, къалэхэу Тиррэ Сидонрэ* яІэгъо-благъо кІуагъэ. [22]Джащыгъум а лъэныкъом къикІыгъэу, Ханаан хэкум щыщэу зы бзылъфыгъэ горэ* Исус ыдэжь къакІуи къэкууагъ:

–Тхьаматэу Даутэ ЫкъУ,* гукІэгъу къысфэшІ. Зы джынапцІэ горэм сэ спхъу Іаеу ригъэзыгъэу щыт.

[23] Ау Исус а бзылъфыгъэм зы гущыІи риІуагъэп, зы пэгъокІи ритыжьыгъэп. Игъогу рыкІохэрэр Исус къыбгъодахьэхи къаІуагъ:

–Мыр куозэ, тауж итышъ, ІугъэкІ.

[24]–Израил цІыфхэу мэл кІодыгъэхэм афэдэхэр ары ныІэп сыкъызфэкІуагъэхэр,– къыІожьыгъ Исус.

[25] Ау бзылъфыгъэр Исус къыбгъодахьи, лъэгонджэмышъхьэкІэ ыпашъхьэ къитІысхьи къыІуагъ:

–О тхьаматэ, къыздэІэпыІ!

[26]–Хьалыгъур сабыйхэм аІыпхэу хьэхэм ябгъэшхыныр тэрэзэп,– пэгъокІ ытыжьыгъ Исус.

[27]–Шъыпкъэ, тхьаматэ,– къыІожьыгъ бзылъфыгъэм, –ау хьэхэми ятхьаматэхэм яІанэ къетэкъохырэ шкъойхэр ашхых.

[28]–О бзылъфыгъ, шІошъхъуныгъэу уиІэр ины,– ри-

15:21 къалэхэу Тиррэ Сидонрэ – еплъ 11:21.
15:22 Ханаан хэкум щыщэу зы бзылъфыгъэ горэ – а бзылъфыгъэр мыджуртэу, Рим (Рум) къэралыгъошхом щыщ Сирие хэкум къыщыхъугъ. Еплъ Марк 7:26.
15:22 Даутэ ЫкъУ – еплъ 9:27.

ІуггъУ Исус. –О зэрэпшІоигъом тетэу къыбдэрэхъу.

А сыхьатым къыщегъэжьагъэу а бзылъфыгъэм ыпхъу хъужьыгъэ.

Исус цІыфыбэхэр зэригъэхъужьыгъэхэр

[29] Ащ нэужым Исус а чІыпІэм икІи, Галилей псыхъураем рекІокІыгъ. ІуашъхьэмдэкІуаий, ащ дэжьым тетІысхьагъ. [30]ЦІыф купышхуабэхэм цІыф лъащэри, Іащэри, нэшъури, дэгури, нэмыкІрэ уз зиІэхэри къыздащэхи, Исус ыдэжь къакІохи, сымаджэхэр ащ ылъакъохэм адэжь щагъэтІылъыгъэх. ЗагъэтІылъхэм, Исус ахэр ыгъэхъужьыгъэх. [31] Бзакохэр гущыІэхэу, Іащэхэр псаохэу, лъащэхэр тэрэзэу зекІожьхэу, нэшъухэр къэплъэжьыгъэхэу цІыфхэм залъэгъум, агъэшІэгъуи, Израил и Тхьэ щытхъу фашІыгъ.

Исус нэбгырэ миниплІ зэригъэшхагъэхэр

(Марк 8:1-10)

[32]Исус игъогу рыкІохэрэм къяджи къыІуагъ:

–Мы цІыфхэм сыгу ягъу, сыда пІомэ мэфищ хъугъэу сигъусэх, ашхыни яІэп. МэлакІэ лІэхэу стІупщыжьынхэкІэ сыфаеп. Гъогум щызэхэфэнхэкІи мэхъу.

[33] –Мыщ фэдиз цІыф купышхом афырикъун хьалыгъу шъоф нэкІым тыдэ къитхын тлъэкІына?– аІуи, игъогу рыкІохэрэм Исус къыраГуагъ.

[34]–Хьалыгъу тхьапша шъуиІэр?– ариІуагъ Исус ахэмэ.

–Хьалыгъуиблырэ пцэжъые тІэкІурэ тиІ,– къаІожьыгъ ахэмэ.

[35]Джащыгъум Исус цІыф купышхор чІыгум етІысэхынхэу унашъо афишІыгъ. [36] Хьалыгъуиблымрэ пцэжъыехэмрэ къыштэхи, Тхьэм щытхъу фишІыгъ. ЕтІанэ хьалыгъухэр зэгуичыхи, игъогу рыкІохэрэм аритыгъэх. Ахэми цІыфхэм афагощыгъэх. [37] ЦІыф пстэури шхагъэх ыкІи загъэшхэкІыгъ. Ащ нэужым хьалыгъу такъырхэу къялыжьыгъэхэр мэтибл арызэу аугъоижьыгъэх. [38]Шхагъэхэр, бзылъфыгъэхэмрэ сабыйхэмрэ хэмытхэу, нэбгырэ

миниплІ фэдиз хъущтыгъэх. [39]ЕтІанэ Исус цІыф купышхор ытІупщыжьи, къуашъом итІысхьи, Магадан хэкум кІуагъэ.

ЯПШЫКІУХЭНЭРЭШЪХЬ

Зы нэшэнэ гъэшІэгъонышхо горэ уашъом къафыригъэхынэу фарисейхэр Исус къызэрелъэІугъэхэр

(Марк 8:11-13; Лука 11:29-32)

Фарисейхэмрэ саддукейхэмрэ* Исус ыдэжь къакІохи, ежьыр агъэунэфыным пае, зы нэшэнэ гъэшІэгъонышхо горэ уашъом къафыригъэхынэу къелъэІугъэх.

[2]Ау Исус ахэмэ ариІожьыгъ:

–ПчыхьашъхьэмдэмырэущтэуШъоІо: «Уашъор шэплъышъ, мафэр ошІу хъущт». [3]ПчэдыжьымиМырэущтэуШъоІо: «Уашъом ошъуапщэр тиз ыкІи шэплъышъ, непэ оешхо хъущт». Уашъом итеплъэ къикІырэр къыжъугурэІо, ау мы лъэхъанэм инэшанэхэм къарыкІырэр къыжъугурыІон шъулъэкІырэп. [4]Джырэ цІыф бзаджэхэу Тхьэр зымышІэхэрэр нэшэнэ гъэшІэгъонышхо фаех, ау пегъымбар Юныс

инэшанэ* нэмыкI Тхьэм ахэмэ къаритыщтэп.
Ар къызеIом, Исус ахэмэ ахэкIи IукIыжьыгъ.

Фарисейхэмрэ саддукейхэмрэ ятэджэпс
(Марк 8:14-21)

[5]ЕтIанэ псыхъураем иадрабгъу зызэпырэкIыжьхэм, игъогу рыкIохэрэм хьалыгъу къыздахьынэу ащыгъупшэгъагъ. [6]Исус ахэмэ ариIуагъ:
–Шъуфэсакъ. Фарисейхэмрэ саддукейхэмрэ ятэджэпсы зыщышъуухъум.
[7]–Хьалыгъу тиIэпышъ ары ащ зыкIиIорэр,– зэраIозэ, игъогу рыкIохэрэр а Iофым тегущыIагъэх.

16:1 Фарисейхэмрэ саддукейхэмрэ – еплъ 3:7. 16:4 пегъымбар Юныс инэшанэ – еплъ 12:39-40.

[8]Исус ахэмэ аГуагъэм гу лъити къыIуагъ: –ШIошъхъуныгъэ зимакIэхэр, хьалыгъу зэрэшъуимыIэм сыд пае шъутегущыIэра? [9]Джыри зи къыжъугурымыIоу ара? Шъугу къэкIыжьырэба, хьалыгъуитфыр цIыф минитфым зафызэгосэчым, хьалыгъу шкъойхэр арызэу сыд фэдиз матэхэу шъуугъоижьыгъэхэр? [10] Хьалыгъуиблыри цIыф миниплIым зафызэгосэчым, хьалыгъу такъыр матэхэу сыд фэдиза арызэу шъуугъоижьыгъэхэр? [11]Фарисейхэмрэ саддукейхэмрэ ятэджэпс зыщышъуухъум», сIуи зэсэIом, хьалыгъур арэп сэ зыфэсIогъагъэр, ар сыдэущтэу къыжъугурымыIора?
[12]Исус зыфиIогъагъэр хьалыгъу тэджэпсыр арыгъэп, ау Фарисейхэмрэ саддукейхэмрэ цIыфхэм Iофхэу арагъашIэхэу щытыгъэхэр ары нахь. Ащ зыщаухъумэн зэрэфаер Исус игъогу рыкIохэрэм джы къагурыIуагъ.

«Оры Христосэу Тхьэм Ыкъор» ыIуи, Петр Исус зэрэриIуагъэр
(Марк 8:27-30; Лука 9:18-21)

[13]ЕтIанэ Кайсарфилипие къалэм* иIэгъо-благъо Исус къызэкIом, игъогу рыкIохэрэм яупчIыгъ:
–Сэ ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо* хэт сыщыщэу цIыфхэм аIора?
[14] –Зы купым о уумэхъэкIо Иуанэу аIо,– къаIожьыгъ ахэмэ. –НэмыкIхэми о упегъымбар Илясэу* аIо. ЕтIанэ адрэхэми о упегъымбар Иеремиеу е пегъымбархэмэ уащыщ горэу аIо.
[15] –Адэ шъори, сэ хэт сыщыщэу шъуIора?– яупчIыгъ Исус ахэмэ.
[16] –Оры Христосэу* щыIэныгъэр къыздикIырэ Тхьэм Ыкъор,– къыIожьыгъ Симон Петр.

16:13 Кайсарфилипие къалэр – Галилей псыхъураем километрэ 40-кIэ пэчыжьэу, итемыр лъэныкъомкIэ итыгъ.
16:13 ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо – еплъ 8:20.
16:14 пегъымбар Иляс – ар чIылъэм къыгъэзэжьынышъ, Христос игъогу фигъэпсынэу джуртхэр паплъэхэу щытыгъэх. Еплъ Пегъымбар Малахие тхылъэу ытхыгъэм 4:5-6.
16:16 Христос – еплъ 1:17.

[17] –Сыхьатмафэ уежьагъ, о Юныс ыкъо Симон,– ыIуи, Исус ащ риIожьыгъ. –Сыда пIомэ мыр зэхэозыгъэшIыкIыгъэр цIыфыр арэп, Сятэу уашъом щыIэр ары нахь. [18] Сэ осэIо, о у Петрэ, мыжъом уфэд, сэ сичылыс о къыптесшIыхьащт, лIэныгъэм ыкIуачIэхэри а чылысым текIонхэ алъэкIыщтэп.
[19]Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо* иIункIыбзэхэр остыщтых; чIылъэм сыд щыщми о фит умышIырэр уашъоми фиты щыхъущтэп; чIылъэм сыд щыщми о фит пшIырэри уашъоми фиты щыхъущт.
[20]ЕтIанэ ежьыр зэрэ Христосыр зыми рамыIотэжьынэу Исус игъогу рыкIохэрэм унашъо пытэ афишIыгъ.

Исус ежьыр зэраукIыщтри, лIагъэхэм къызэрахэтэджыкIыжьыщтри къызэриIуагъэр
(Марк 8:31-9:1; Лука 9:22-27)

[21]А лъэхъанэм къыщегъэжьагъэу Исус игъогу рыкIохэрэм къагуригъаIоу ыублагъ:
–Сэ Ерусалим сыкIон фаеу щыт. Нахьыжъхэми*, дин пэщэшхохэми, Тэурат егъэджэкIо пащэхэми* къиныбэ сагъэщэчын ыкIи саукIын фаеу щыт, ящэнэрэ мафэми лIагъэхэм сыкъахэтэджыкIыжьын фаеу щыт.
[22]Арэущтэу зеIом, Петрэ Исус зы лъэныкъокIэ Iуищи, фимыдэу фежьагъ:
–Зиусхьан, Тхьэм ар ерэмыд. Ар зыкIи къыохъулIэ хъущтэп.
[23]Исус Петрэ зыкъыфигъази риIуагъ:
–Сауж икI, шэйтан. Сэ сигъогукIэ пэрыохъу укъысфэхъу, сыда пIомэ, о уигупшысакIэ Тхьэм игупшысакIэу щытэп, цIыфым игупшысакIэу щыт нахь.
[24]Джащыгъум Исус игъогу рыкIохэрэм ариIуагъ:
–Зыгорэ сэ сауж къырыкIонэу фаемэ, ежьыр зыфэе Iофхэр къерэгъанэхи, лIэныгъэм икъащ къерэшти, сауж къырэрэкIу; [25]сыда пIомэ хэти зыпсэ мыкIодэу къэзыгъэнэжьынэу фаем ыпсэ шIокIодыщт, ау хэти

сэщ пае

16:19 Тхьэу уашъом щыІэм и Тетыгъошхо– еплъ 3:2.
16:21 нахьыжъхэр – лъытэныгъэ зиІэ джурт дин тхьэмэтэ купэу щытыгъэх. Ахэмэ ащыщхэу заулэ Тхьэмэтэ Хэсэшхом щыщыгъэх.
16:21 дин пэщэшхохэмрэ Тэурат егъэджэкІо пащэхэмрэ – еплъ 2:4.

зыпсэ зышІокІодрэм ыпсэ мыкІодэу къыгъэнэжьыщт. [26]Дунаер зэкІэ зы цІыфым ие хъоу, ежьыр кІодмэ, а цІыфым ишІуагъэу къэкІощтыр сыда? Хьауми цІыфым ыпсэ пае уасэу сыда ытышъущтыр? [27] Сыда пІомэ ЦІыф Лъэпкъым Ыкъо имэлэІичхэр игъусэхэу ежь Ятэ ищытхъушхо фэдэ щытхъушхо иІэу къэкІожьыщт. Ащыгъум хэти ышІагъэм фэшъуашэу ригъэгъотыжьыщт. [28] Шъыпкъэр шъосэІо, ЦІыф Лъэпкъым Ыкъо и Тетыгъошхо иІэу къакІоу алъэгъуфэ, мыщ дэжьым щыт цІыфхэм ащыщхэу заулэм лІэныгъэр алъэгъущтэп.

ЯПШЫКІУБЛЭНЭРЭШЪХЬ

Исус итеплъэ зэрэзэрихъокІыгъэр
(Марк 9:2-13; Лука 9:28-36)

Мэфих зытешІэ ужым, Исус Петри, Якъуби, ащ ышы Иуани зидищэхи, Іошъхьэ лъагэм язакъоу дищэягъэх. [2]Джащыгъум ахэмэ апашъхьэ Исус итеплъэ щызэрихъокІыгъ. Ынэгу тыгъэм фэдэу къэлыдыгъ, ищыгъынхэри осым фэдэу фыжьыбзэу хъугъэх. [3]Зэплъэхэм, пегъымбархэу Мусэрэ Илясрэ Исус къыдэгущы Іэхэу ащ игъогу рыкІорэ нэбгырищым къафэлъэгъуагъэх.

[4]–Зиусхьан, мыщ дэжьым тызэрэщыІэр дэгъу,– ыІуи, Петр Исус къыриІуагъ. –Уфаемэ, чэлищ мыщ дэжьым щызгъэІэн, ощ пае зы, Мусэ паий зы, Иляс паий зы.

[5]Петр гущыІэзэ, ошІэ-дэмышІэу ошъопщэ нэфынэ къакІуи, ахэмэ къашъхьэщыхьагъ. Ошъуапщэм зы макъэ горэ къыхэІукІыгъ:

–Мары сэ шІу слъэгъурэ Скъо кІасэу сыгу зэГурэр.* Ащ ыІорэм шъуедэІу.

[6]Ар зызэхахым, Исус игъогу рыкІохэрэр лъэшэу щтагъэхэу чІыгум бгъэгукІэ зырадзэхыгъ. [7]Ау Исус ахэмэ абгъодахьи, ІапэкІэ анэси къыІуагъ:

–Шъумыщын, шъукъэтэдж.

[8] Къыздэплъыехэм, Исус нэмыкІ зи алъэгъужьыгъэп.

17:5 Мары сэ шІу слъэгъурэ Скъо кІасэу сыгу зэІурэр – еплъ 3:17.

[9]Ахэр Іуашъхьэм къехыжьхэзэ, Исус ахэмэ унашъо афишІыгъ:

–ЦІыф Лъэпкъым Ыкъо* лІагъэхэм къахэтэджыкІы-жьыфэ, шъулъэгъугъэр зыми ешъумыІотэжь.

[10]Игъогу рыкІорэ нэбгырищыр Исус къеупчІыгъэх:

–Адэ, Тэурат егъэджэкІо пащэхэм, «ЫпэрапшІэу пегъымбар Иляс къэкІон фае»,* сыда зыкІаІорэр?

[11]–Шъыпкъэ, Иляс къэкІонышъ, Іоф пстэури тэрэзэу зэтыригъэуцожьын фае,– ариІожьыгъ Исус. [12]–Ау сэ шъосэІо, Иляс къэкІогъах, ари къашІэжьыгъэп, ау Іоф бзэджагъэу ащ рашІэнхэу зыфэягъэхэр рашІагъэх. Ащ фэдэу ахэмэ ЦІыф Лъэпкъым Ыкъуи къин рагъэщэ-чыщт.

[13]Джащыгъум Исус зыфиІогъагъэр умэхъэкІо Иуан арэу Исус игъогу рыкІохэрэм къагурыІуагъ.

Исус джынапцІэ зыхэс кІалэ горэ зэригъэхъужьыгъэр
(Марк 9:14-29; Лука 9:37-43а)

[14] Ащ нэужым Исусрэ игъусищымрэ цІыф купышхом адэжь къызагъэзэжьым, зы лІы горэ Исус къыбгъода-хьи, ыпашъхьэ лъэгонджэмышъхьэкІэ къитІысхьи, [15] къы-Іуагъ:

–Тхьаматэ, скъо гукІэгъу къыфэшІ, сыда пІомэ мэза-кІэр къызихьэкІэ, лъэшэу къин ещэчы. Бэрэ машІом е псым хэфэ. [16]0 уигъогу рыкІохэрэм адэжь сщагъэ, арышъхьакІэ, ахэмэ агъэхъужьын алъэкІыгъэп.

[17]–Еооій, шІошъхъуныгъэ зимыІэхэу, джырэ цІыф къуанчэхэр,– къыІожьыгъ Исус. –Сыд фэдизрэ сышъу-хэтын фая? Сыд фэдизрэ шъусщыІэн фая? А кІалэр къысфашъущ.

[18]Къызыфащэм, Исус джынапцІэм егыигъ, джынапцІэ-ри кІалэм хэкІыжьыгъ. А сыхьатым щегъэжьагъэу кІа-лэр хъужьыгъэ.

[19]ЕтІанэ Исусрэ игъогу рыкІохэрэмрэ язакъоу къы-зэнэжьхэм, ахэр Исус къыбгъодахьэхи къеупчІыгъэх:

17:9 ЦІыф Лъэпкъым Ыкъо – еплъ 8:20.
17:10 ЫпэрапшІэу пегъымбар Иляс къэкІон фае – еплъ 16:14.

–Сыд пае а джынапцІэр тэ хэтфын тымылъэкІыгъа?

[20]–Шъо шъуишІошъхъуныгъэ зэрэмакІэр арышъ ары,– ариІожьыгъ Исус. –Шъыпкъэр шъосэІо, горчицацэм* фэдизэу шІошъхъуныгъэ шъуиІэмэ, мы Іуашъхьэм, «ІукІи модэ кІо!» зешъуІокІэ, ар

ІукІынышъ кІощт. Ащыгъум шъо къыжъудэмыхъун Іоф зи къэнэжьыщтэп.
[21]–Мыщ фэдэ джынапцІэр тхьэлъэІумрэ нэкІынымрэ афэшъхьафкІэ цІыфым хэпфышъущтэп,– къыпигъэхъо-жьыгъ Исус.

Исус ежьыр зэраукІыщтри, лІагъэхэм къызэрахэтэджыкІыжьыщтри ятІонэрэу къызэриІуагъэр
(Марк 9:30-32; Лука 9:43-45)

[22]Исусрэ игъогу рыкІохэрэмрэ Галилей хэкум зыщы-зэрэугъоижьхэм, Исус ариІуагъ:
–ЦІыф Лъэпкъым ЫкъоцІыфхэм аІэкІэхьанышъ, [23]ахэмэ ежьыр аукІыщт, ящэнэрэ мафэми лІагъэхэм къа-хэтэджыкІыжьыщт.
Исус ар зареІом, агу лъэшэу къеуагъ.

Исусрэ Петрэрэ Тхьэм иунэшхо пае хьакъулахь ахъщэр зэратыгъэр

[24]Капернаум къалэм къызэкІохэм, Тхьэм иунэшхо пае хьакъулахь ахъщэу дидрахм зыцІэр* хэзыхыхэрэр Петрэ ыдэжь къакІохи къаГуагъ:
–Тхьэм и унэшхо пае хьакъулахь ахъщэу дидрахмэр шъуи-дин гъэсакІом ета?
[25]–Ары, еты,– къыІожьыгъ Петрэ.
ЕтІанэ Петрэ унэм зехьэм, ар къэмыгущыІэу Исус ащ дэгущыІагъ:
–О сыдэу ухаплъэра, Симон? Дунаем тет пачъыхьэмэ хьакъулахьэу хьапщыпхэм атыралъхьэрэмрэ хьакъула-

17:20 горчицэ – арапыбзэкІи тыркубзэкІи «хъардэл» ары.
17:24 Тхьэм иунэшхо пае хьакъулахь ахъщэу (еплъ 5:46) дидрахм зыцІэр – хэтрэ зы джуртэу зыныбжь икъугъэм илъэс къэс лэжьакІом имэфэпкІитІум фэдиз ахъщэ Тхьэм иунэшхо пае ытын фаеу щытыгъ.

хьэу цІыфмэ атыралъхьарэмрэ хэта къызыІахырэр? Ежьхэмэ акъохэр ара, хьауми нэмыкІ цІыфхэр ара?
[26]–НэмыкІ цІыфхэр ары,– къыІожьыгъ Петр.
–Джащыгъум ежьхэм акъохэм хьакъулахь атыралъ-хьарэп, арыба?– ыІуи, Исус ащ риІожьыгъ. [27]–Ау мы цІыфхэм агу къетымыгъэоным пае, псыхъураем кІуи, уипцэкъэнтф хадзи, апэрэ пцэжъыеу къыхэбдзырэр къа-шти, ыжэ зэтехи, тыжьын ахъщэ дэбгъотэщт. Ар шти, хьакъулахьэу сэщ паий ощ паий ят.

ЯПШЫКЮЕНЭРЭШЪХЬ

Тхьэм и Тетыгъошхо ыІэчІэгъ чІэт цІыфхэм ащыщэу хэта анахь ин дэдэр?
(Марк 9:33-37; Лука 9:46-48)

А мафэхэм игъогу рыкІохэрэр Исус къыбгъодахьэхи къеупчІыгъэх:
–Тхьэу уашъом щыІэм и Тетыгъошхо ыІэчІэгъ чІэт цІыфхэм ащыщэу хэта анахь ин дэдэр?
[2]Исус сабый горэм къеджи, азыфагу дигъэуцуи, [3]къы-Іуагъ:
–Шъыпкъэр шъосэІо, шъугухэм арылъыр зэшъухъо-кІэу, сабыйхэм шъуафэдэу шъумыхъумэ, Тхьэу уашъом щыІэм и Тетыгъошхо ыІэчІэгъ шъучІэхьащтэп. [4]Арышъ, мы сабыим фэдэу хэти зышъхьэ зыгъэцІыкІужьырэр ары Тхьэу уашъом щыІэм и Тетыгъошхо ыІэчІэгъ чІэт цІыфхэм анахь ин дэдэр. [5]Хэти мыщ фэдэ сабыир сэ сцІэкІэ къезыгъэблагъэрэм сэ сыригъэблэгъагъэу мэхъу.

ЦІыфхэм псэкІод ашІэнэу дэзыхьыхырэ Іофхэр
(Марк 9:42-48; Лука 17:1-2)

[6]–Ау мы цІыкІухэм ащыщэу сэркІэ шІошъхъуныгъэ зиІэм псэкІод ышІэнэу хэти дэзыхьыхрэм ыпшъэтыкъ мыжъо шъхьал кІэрашІэу, хы куупІэм хадзэу рагъэ-тхьэлагъэмэ, ежьымкІэ нахьышІущтыгъ. [7]ЦІыфхэм псэ-
кІод ашІэнэу дэзыхьыхырэ Іофхэм апаекІэ дунаер сыхьат-мыгъо ежьагъ. Шъыпкъэ, ащ фэдэ Іофхэр къэхъунхэ фае, ау цІыфэу къызыпкъырыкІырэр сыхьатмыгъо ежьагъ. [8]Е о пІэ орэхъу, е о плъакъо орэхъу псэкІод пшІэнэу удихьыхмэ, пыупкІыжьи чІэдз. ІитІури е лъэ-къуитІури уиІэхэу мыухыжьын машІом упадзэным нахьи, уІащэу е улъащэу мыкІодыжьын щыІэныгъэ бгъотыныр оркІэ нахьышІу. [9]Ащ фэдэуи, о унэ псэкІод пшІэнэу удихьыхмэ, къитхъыжьи, чІэдз. УнитІу псаоу джэхьнэ-мым имашІо упадзэным нахьи, зы нэ нахь уимыІэми, мыкІодыжьын щыІэныгъэ бгъотыныр оркІэ нахьышІу.
[10]–Шъуфэсакъ, мы цІыкІухэм ащыщэу зыгори зэшъу-мыпэсэу шъущымыт; сыда пІомэ сэ шъосэІо, мы цІы-кІухэмэ ямэлэІичхэу уашъом щыІэхэм Сятэу уашъом щыІэм ынэгу щалъэгъу зэпыт. [11]Сыда пІомэ ЦІыф Лъэпкъым ЫкъокъызыфэкІуагъэр цІыф кІодыгъэм лъыхъунышъ, мыкІодэу къыгъэнэжьыныр ары.

Мэлэу кIодыгъэм ехьылIэгъэ гъэсэпэ тхыдэр
(Лука 15:3-7)

12 –Шъо сыдэущтэу шъухаплъэра? Зы цIыф горэм мэли-шъэ иIэу тIон. Ахэмэ ащыщэу зыр гъуащэмэ,
адрэ тIо-кIиплIырэ пшIыкIубгъурэр Iуашъхьэмэ къатыринэн-хэшъ, кIонышъ, мэлэу гъощагъэм
лъыхъущтба? 13Шъы-пкъэр шъосэIо, а мэлыр къызигъотыжькIэ, мэл тIокIи-плIырэ пшIыкIубгъурэу
ныбжьи мыгъощагъэхэм анахьи, а мэлым нэхь щыгушIукIыщт. 14Ащ фэдэу Шъуятэ лъа-пIэу уашъом
щыIэр мы цIыкIухэм ащыщэу зыгори кIо-дынэу фаеп.

Шэу псэкIод зышIэрэр
(Лука 17:3)

15 –О пшы* оркIэ псэкIод ышIэмэ, ыдэжь кIуи, ар зэрэпсэкIодыр шъуизакъо зыхъукIэ гурыгъаIу. Къы-
зыодэIукIэ, ащыгъум о пшы къыпфэнэщт. 16Ау къызыо-мыдэIукIэ, зы нэбгырэ е нэбгыритIу пшы ыдэжь
зыдащ.

18:15 шы – еплъ 5:22.

Ащыгъум «шыхьатитIумэ е шыхьатищымэ къаIорэмкIэ* сыдрэ гущыIи гъэшъыпкъагъэу хъущт».
17Ахэмэ ядэIу-нэу ымыдэмэ, чылыс зэIукIэм щыщхэм апашъхьэ Iофыр илъхь. Чылыс зэIукIэми едэIунэу
ымыдэмэ, хымэ лъэпкъ-хэм ащыщэу зыгорэм фэдэу, е хьакъулахь ахъщэр хэзы-хырэм* фэдэу оркIэ
орэхъу.
18 –Шъыпкъэр шъосэIо, чIылъэм сыд щыщми шъо фит шъумышIырэр уашъоми фиты щыхъущтэп;
чIылъэм сыд щыщми шъо фит шъушIырэри уашъоми фиты щыхъущт.*
19 –Джыри шъосэIо, чIылъэм шъуащыщэу нэбгыритIу шъузэгурыIоу, сыд щыщкIи шъуелъэIумэ, Сятэу
уашъом щыIэм ар къышъуфишIэщт. 20Сыда пIомэ сэ сцIэкIэ нэбгыритIу е нэбгырищ зызэрэугъоихэкIэ,
сэри ахэмэ сахэт.

ГукIэгъу зыхэмылъ унэIутым ехьылIэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэр

21 Джащыгъум Петр Исус къыбгъодахьи къеупчIыгъ:
–Зиусхьан, сэ сшы сэркIэ псэкIод ышIэмэ, тхьапшырэ фэзгъэгъун фая? Гъогогъуиблым нэса?
22 –Сэ осэIо, гъогогъуибл къодыеп, гъогогъуиблыр тIо-кIищырэ пшIырэкIэ штагъэу нахь,– риIожьыгъ
Исус.
23 –Арышъ, Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо зыфэ-дэр пачъыхьэу зиунэIутмэ ателъ чIыфэр
зылъытэнэу фэягъэр ары. 24ЫлъытэнэуЗыфежьэм, талант* минипшI чIыфэ зытелъэу зыгорэ къыфащагъ.
25Ау къыритыжьы-нэу амал иIэпти, ари, ащ ишъузи, ибынхэри, иIэр зэкIэ ащэхэзэ, чIыфэр
ригъэпщынижьынэу пачъыхьэм уна-шъо ышIыгъ.

18:16 шыхьатитIумэ е шыхьатищымэ къаIорэмкIэ ... – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 19:15.
18:17 хьакъулахь ахъщэр хэзыхырэр – еплъ 5:46.
18:18 Еплъ 16:19.
18:24 талант – зы талант динар минихым фэдиз мэхъу. Зы динар лэжьакIом имэфапкIэщтыгъ.

26 –Джащыгъум а унэIутым лъэгонджэмышъхьэкIэ пачъы-хьэм ыпашъхьэ зыщыридзыхи риIуагъ:
«Семыгъэз. ЗэкIэ остыжьыщт». 27Пачъыхьэм ыгу унэIутым егъуи, чIыфэр фигъэгъуи ытIупщыжьыгъ.
28 –А унэIутыр зыIокIыжьым, адрэ унэIутмэ ащыщэу динаришъэ чIыфэ зытелъым IукIи, «Сэ сичIыфэу
пте-лъыр къысэтыжь», ыIуи ытхьалэу ыублагъ.
29 –Джащыгъум адрэ унэIутым ащ ыпашъхьэ зыщыри-дзыхи, елъэIузэ къыIуагъ: «Семыгъэз,
остыжьыщт».
30 –Ау мыдрэм ымыдэу, кIуи, хьапсым чIаригъэдзагъ, чIыфэр къыретыжьыфэ. 31Адрэ унэIутхэу ар
зылъэгъу-гъэмэ лъэшэу агу къеуагъэти, тхьаматэм ыдэжь кIохи, къэхъугъэр зэкIэ раIотэжьыгъ.
32 –Тхьаматэм а унэIутыр къаригъащи риIуагъ: «Унэ-Iут бзадж, укъысэлъэIугъэти, сичIыфэу
птелъыгъэр зэ-кIэ пфэзгъэгъугъ. 33Сэ о гукIэгъу къызэрэпфэсшIыгъэм фэдэу, ори адрэ унэIутым гукIэгъу
фэпшIын фэягъэба?» 34Тхьаматэр лъэшэу къэгубжыгъэ, ичIыфэу телъыри зэкIэ къыретыжьыфэ,
аIыгъынэу а унэIутыр хьапс ухъумакIо-хэмэ аритыгъ.
35 (ЕтIанэ Исус къыпигъэхъожьыгъ:) –Шъуащыщэу хэти ыгукIэ ышы фэзымыгъэгъурэм сэ Сятэу
уашъом щыIэр ащ фэдэу къыдэзекIощт.

ЯПШIЫКIУБГЪОНЭРЭШЪХЬ

Шъхьэгъусэ тIупщыжьыным ехьылIагъ
(Марк 10:1-12)

Исус а гущыIэхэр къызеIохэм ыуж, Галилей хэкум икIи, Иудей хэкоу Иордан псыхъом иадрабгъу щыIэм кIуа-гъэ. [2]ЦIыф купышхохэри ыуж итхэу кIуагъэх, ахэмэ ясымаджэхэри а чIыпIэм щигъэхъужьыгъэх.

[3]Джащыгъум фарисей заулэ Исус къыбгъодахьэхи, хагъэукъоным пае къеупчIыгъэх:

–Сыд фэдэ шхьаусыгъом къыхэкIыкIэ лIым ишъуз ытIу-пщыжьыныр хабзэкIэ хъущта?

[4]–Тхьэу щыIэр зэкIэ къэзыгъэхъугъэм ублапIэм дэжь цIыфхэр «хъулъфыгъэрэ бзылъфыгъэрэ къыгъэхъу-гъэх», ыIоу, Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм арытхэм* шъуя-джагъэба?– пэгъокI ытыжьыгъ Исус. [5]–«Ащ къыхэкIы-кIэ лIыр ятэ-янэхэм ахэкIынышъ, ишъуз гъусэ фэхъу-нышъ, итIур зыпкъы хъущтых», ыIоу, Тхьэм зэриIуа-гъэм* шъуеджагъэба? [6]Арэущтэу ахэр зыпкъых нахь, пкъитIоу хъужьхэрэп. Арышъ, а тIоу Тхьэм гъусэ зэфи-шIыгъэхэр цIыфым зэгуигъэкIыжьы хъущтэп.

[7]–Адэ, «Зы лIы горэм зэритIупщыжьырэ тхылъ ишъуз ритымэ, шъузыр ытIупщыжьы хъущт», ыIуи, пегъдмбар Мусэ сыд пае унашъо къышIыгъа,*– къыраIуагъ фари-сейхэм Исус.

[8]–Шъуигуркъагъэ* пае шъуишъузхэр шъутIупщы-жьынхэу пегъымбар Мусэ фит шъуишIыгъ,– ариIожьыгъ Исус. –Ау ублапIэм дэжь арэущтэу щытыгъэп. [9]Ау сэ шъосэIо, ишъуз зинэ ымышIагъэу хэтми зытIупщыжьэу, нэмыкI бзылъфыгъэ къэзыщэжьырэм зинэ ышIагъэу мэхъу. Ащ фэдэу хэтми лIы горэм ытIупщыжьыгъэ шъуз къэзыщэжьырэм зинэ ышIагъэу мэхъу.

[10]–ЛIымрэ шъузымрэ зэрэзэфыщытыр арэу щытмэ, ащыгъум къэмыщэныр нахьышIу,- аГуи, игъогу рыкIо-хэрэмэ Исус къыраIуагъ.

[11]–Сэ къэсIуагъэр хэти ыштэн ылъэкIыщтэп,- ариIо-жьыгъ Исус. –Ар зыштэн зылъэкIхэрэр Тхьэм лъэкIы-ныгъэ къызэритыгъэхэр ары ныIэп; [12]сыда пIомэ цIыф-хэм ащыщхэу зы куп янэмэ къызэралъфэу къащэни дэкIони амылъэкIынэу къэхъухэшъ, къащэни дэкIони алъэкIырэп. НэмыкIхэми къащэн амылъэкIынэу цIыф-хэм ашIыгъэх. ЕтIанэ нэмыкIхэми Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо ыIэчIэгъ чIэтынхэм пае, ежьхэм къа-щэни дэкIони адэрэп. Ар зыштэн зылъэкIырэм ерэштэ.

19:4 Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм арытхэр – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 1:27.
19:5 Тхьэм зэриIуагъэр – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхы-гъэм 2:24.
19:7 пегъымбар Мусэ унашъо къышIыгъ – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 24:1.
19:8 гуркъагъэ – къаигъагъэкIэ къыбгурыIонэу умыдэныр, пIуагъэми утемыкIыныр ары.

Исусрэ сабыйхэмрэ
(Марк 10:13-16; Лука 18:15-17)

[13]Джащыгъум цIыфхэм сабыйхэр Исус къыфащагъэх, Тхьэм ынэшIу къащифэным пае, Исус ыIэхэр атырилъ-хьанхэуи Тхьэм афелъэIунэуи. Ау Исус игъогу рыкIо-хэрэм афадагъэп. [14]Ау Исус къыIуагъ:

–Сабыйхэр мо садэжь къэрэкIох, зи яшъумыIоу, сыда пIомэ ащ фэдэхэр Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо ыIэчIэгъ чIэтых.

[15]ЕтIанэ Исус ыIэхэр ахэмэ атрилъхьагъэх. Ащ нэ-ужым а чIыпIэм икIыжьыгъ.

КIэлэ баир
(Марк 10:17-31; Лука 18:18-30)

[16] Зы лIы горэ Исус къыбгъодахьи къыIуагъ:

–Дин гъэсакIу, мыкIодыжьын щыIэныгъэ згъотыным пае, сыд дэгъоу сшIэщтыр?

[17] –ДэгъумкIэ сыд пае укъысэупчIыра?– риIожьыгъ Исус а лIым. -Тхьэм нэмыкI дэгъу зи щыIэп. МыкIо-дыжьын щыIэныгъэ бгъотынэу уфаемэ, Тхьэм иуна-шъохэр гъэцакIэх.

[18]–Сыд унашъоха?*– къыриIожьыгъ адрэм Исус.

–«ЦIыф умыукIы, зинэ умышIэ, умытыгъу, нэмыкI цIыфхэм пцIы атемылъхь, [19]уятэрэ уянэрэ лъытэны-гъэ афэшI, о пшъхьэ шIу зэрэплъэгъурэм фэдэу, уигъу-нэгъури шIу лъэгъу»,– къыIожьыгъ Исус.

[20]–СикIэлэгъу къыщегъэжьагъэу ахэр зэкIэ сэгъэца-кIэх,– къыриIожьыгъ кIалэм Исус. –Сыда джыри сищы-кIагъэр?

[21]–Зишъыпкъагъэ щыкIагъэ зи зимыIэ цIыф икъугъэу ухъунэу уфаемэ, кIуи, уимылъку щэжьи, ахъщэр тхьа-мыкIэхэм ят,– риIожьыгъ Исус. –Джащыгъум мылъку-шхо уашъом щыуиIэ хъущт. ЕтIанэ къакIуи, сауж къы-рыкIу.

19:18-19 Сыд унашъоха – еплъ Пегъымбар Мусэ ятIонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 20:12-16 ыкIи ящэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 19:18.

[22]КIалэм ар зызэхехым, ыгу къеоу IукIыжьыгъ, сыда пIомэ мылъкушхо иIагъэти ары.

[23]–Шъыпкъэр шъосэIо, Тхьэу уашъом щыIэм и Теты-гъошхо ыIэчIэгъ чIэхьаныр баимкIэ къин,– ариIуагъ Исус игъогу рыкIохэрэм. [24]–Джыри шъосэIо, баир Тхьэм и Тетыгъошхо ыIэчIэгъ чIэхьаным

нахьи, махъ-шэр мэстанэм икIыныр нахь IэшIэх.
[25]Исус къыIуагъэр игъогу рыкIохэрэм зызэхахым, ар лъэшэу агъэшIагъоу къеупчIыгъэх:
–Арэущтэу щытмэ, ежьым зимыгъэкIодэу, хэта зыкъэ-зыгъэнэжьын зылъэкIыщтыр?
[26]Исус ахэмэ яплъи ариIуагъ:
–ЦIыфхэм ежьхэм замыгъэкIодэу, зыкъагъэнэжьын алъэкIырэп, ау Тхьэм ымылъэкIын Iоф зи щыIэп.
[27]–Мо къэдаIолъ, тэ тиIэгъэ пстэури къэдгъани, о ууж тыкъырыкIуагъ,– къыриIуагъ Петр Исус. – Сыда ащыгъум IэхьышIоу тэ къэдгъотыщтыр?
[28]–Шъыпкъэр шъосэIо,– ариIуагъ Исус, –адрэ дунаем ЦIыф Лъэпкъым ЫкъоIо щытхъушхо иIэу итIысыпIэ лъа-пIэ зытетIысхьэкIэ, шъо сауж къырыкIуагъэхэр тIы-сыпIэ лъапIэ пшIыкIутIум шъуатетIысхьанышъ, мысэ-хэмрэ хыехэмрэ зэхэжъудзыхэзэ, Израил иунэгъо лъэпкъ пшIыкIутIумэ хьыкум атешъушIыхьащт. [29]Хэт щыщми е зиунэхэр, е зышхэр, е зышыпхъухэр, е зятэ, е зянэ, е зибынхэр, е чIыгухэр сэщ пае къэзыгъэнагъэм фэдишъэу къыгъотыщт, мыкIодыжьын щыIэныгъи IэхьышIоу къылъысыщт. [30]Ау апэ итхэм ащыщхэу бэхэр ауж къи-нэщтых, ауж итхэри апэу хъущтых.

ЯТЮКIЭНЭРЭШЪХЬ

СэнэшъхьашIэхэм* яхьылIэгъэ гъэсэпэ тхыдэр

–Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо* зыфэдэр мары. Зы сэнэшъхьэ хатэ зие горэм пчэдыжьым жьэу лэжьа-кIохэр исэнэшъхьэ хатэм щигъэлэжьэнхэм пае алъыхъунэу дэкIыгъ. [2]ЛэжьакIохэр къызегъотхэм, адэгущыIи, мафэм динар зырыз аритынэу зэгурыIохи, Iоф ашIэнэу исэнэ-шъхьэ хатэ ыгъэкIуагъэх.
[3]–Пчэдыжьым сыхьатыр бгъум дэжь* сэнэшъхьэ хатэр зиер дэкIи, ахэмэ анэмыкIхэу Iоф зимыIэ лIыхэр бэдзэ-рым дэжь Iутхэу ылъэгъугъэх. [4] Зелъэгъухэм мырэущтэу ариIуагъ: «Шъори сисэнэшъхьэ хатэ шъукIу, къышъу-тефэрэр шъостын». Арэущтэу зареIом, ахэри кIуагъэх.
[5]–Щэджагъом дэжьи,* сыхьатыр щым дэжьи,* сэнэ-шъхьэ хатэр зиер джыри дэкIи, ыпэрэм фэдэу ышIагъ. [6]ЫкIэм ыкIэжьым сыхьатыр тфым дэжь* дэкIи, нэмыкI-хэри щытхэу зегъотхэм, ариIуагъ: «Мэфэ реным зи шъу-мышIэу, мыщ дэжьым сыда шъузыкIыщытыр?»
[7]–Адрэмэ къыраIожьыгъ: «Iоф тэзыгъэшIэн дгъоты-гъэп».
–Арэущтэу къызаIом, сэнэшъхьэ хатэр зием ариIо-жьыгъ: «Шъори шъукIуи, сисэнэшъхьэ хатэ шъущылажь. Къышъутефэрэр къышъостын».
[8]–Пчыхьашъхьэр къызэсым, сэнэшъхьэ хатэр зием лэжьакIохэмэ япащэ риIуагъ: «ЛэжьакIохэм къяджи,

20:1 сэнэшъхьашIэхэр – сэнэшъхьэ хатэм щылажьэхэрэр ары.
20:1 Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо – еплъ 3:2.
20:3 пчэдыжьым сыхьатыр бгъум дэжь – гущыIэ-гущыIэу зэбдзэкIымэ, «ящэнэрэ сыхьатыр» мэхъу. Ащ къикIырэр пчэдыжьым сыхьатыр бгъур ары.
20:5 щэджагъом дэжь – гущыIэ-гущыIэу зэбдзэкIымэ, «яхэнэрэ сыхьа-тыр» мэхъу. Ащ къикIырэр щэджагъор ары.
20:5 сыхьатыр щым дэжь – гущыIэ-гущыIэу зэбдзэкIымэ, «ябгъонэрэ сыхьатыр» мэхъу. Ащ къикIырэр щэджэгъоужым сыхьатыр щыр ары.
20:6 сыхьатыр тфым дэжь – гущыIэ-гущыIэу зэбдзэкIымэ, «япшIы-кIузэнэрэ сыхьатыр» мэхъу. Ащ къикIырэр щэджэгъоужым сыхьатыр тфыр ары.

ауж къэкIуагъэхэмкIэ къэубли, апэрэхэм анэсэу мэфапкIэр ят».
[9]–Сыхьатыр тфым Iофыр зыублагъэхэр къызэкIохэм, лэжьакIомэ япащэ динар зырыз аритыгъ. [10]ЕтIанэ Iофыр апэу зыублагъэхэр къызэкIохэм, нахьыбэ аритынэу гугъагъэх, ау ахэми динар зырыз аритыгъ.
[11]Ахъщэр заштэм, сэнэшъхьэ хатэр зием фэтхьаусыхагъэх. [12]«Тэ мэфэ реным фэбэ Iаем тыхэтэу, къин тщэчызэ Iоф тшIагъэ пэтми, мы лIыхэу ауж къэкIуагъэхэу, зы сыхьат нахь Iоф зымышIагъэмэ тафэбгъэдагъ», къаIуагъ.
[13]–Ау сэнэшъхьэ хатэр зием ахэмэ ащыщэу зыгорэм риIуагъ: «Синыбджэгъу. Мыхъун зи къыуасшIэрэп. Зы динарба тызэрэзэгурыIуагъэр? [14]УимэфапкIэ шти, кIожь. Мы лIэу ауж къэкIуагъэми о остыгъэм фэдиз естынэу сыфай. [15]Сэ сызыфаер сиахъщэ есшIэн сыфитба? Хьауми о ошъугъуа, сэ сыгу шIугъэ зэрилъым пае?»
[16](ЕтIанэ Исус къыпигъэхъожьыгъ:) –Арэущтэу ауж итхэр апэу хъущтых, апэ итхэри ауж къинэщтых; сыда пIомэ, къеблэгъагъэхэр бэ, ау къыхэхыгъэу щытхэр макIэх.

Исус ежьыр зэраукIыщтри, лIагъэхэм къызэрахэтэджыкIыжьыщтри ящэнэрэу къызэриIуагъэр
(Марк 10:32-34; Лука 18:31-34)

[17]ЕтIанэ Исус Ерусалим дэкIуаеу, гъогум зытетым, игъогу рыкIорэ нэбгырэ пшIыкIутIур зы лъэныкъокIэ язакъоу Iуищыхи ариIуагъ:

[18]–Мары тэ джы Ерусалим тыдэкIуае. Ащ дэжьым ЦIыф Лъэпкъым ЫкъоI дин пэщэшхохэмрэ Тэурат егъэджэкIо пащэхэмрэ аIэкIэхьащт. Ахэмэ ежьым укI къытыралъхьащт, [19]къыкIэнэкIэнхэуи, къамыщкIэ къеонхэуи, къащым раIулIынэуи хымэ лъэпкъхэм* аГэкIалъхьащт; ящэнэрэ мафэми ежьыр лIагъэхэм къахэтэджыкIыжьыщт.

20:18 ЦIыф Лъэпкъым ЫкъоI – еплъ 8:20.
20:19 хымэ лъэпкъхэр – Рим (Рум) цIыфхэу тетыгъо зиIэхэр ары.

Зеведей ыкъохэм янэ Исус Iофэу зыкIелъэIугъэр
(Марк 10:35-45)

[20]Джащыгъум Зеведей ыкъохэм* янэ, ыкъохэри игъусэхэу, Исус къыбгъодахьи, лъэгонджэмышъхьэкIэ ыпашъхьэ къитIысхьи, зыгорэкIэ къелъэIунэу фэягъ.
[21]–Сыда узыфаер?– риIуагъ Исус бзылъфыгъэм.
–О уитетыгъошхо къызысыкIэ, мы скъуитIу зыр уиджабгъукIэ, адрэри уисэмэгубгъукIэ къэтIысынхэу фит шIы,– къыриIожьыгъ бзылъфыгъэм.
[22]–ШъоI шъузыкIэлъэIурэр шъушIэрэп,– къыIожьыгъ Исус. –Сэ сызэшъощт къиныгъэм ишъуалъэ итым шъоI шъуешъон шъулъэкIыщта, хьауми цIыфхэм Iаеу сызэраумэхъыщт* шIыкIэм фэдэу, зяжъугъэумэхъын шъулъэкIыщта?
–ТлъэкIыщт,– къыраIожьыгъ ахэмэ.
[23]–Сэ сызэшъощт къиныгъэм ишъуалъэ итым шъори шъуешъощт,– ариIуагъ Исус. –ЦIыфхэм сэ Iаеу сызэраумэхъыщт шIыкIэм фэдэу, шъори шъуаумэхъыщт. Ау сэ сиджабгъукIэ ыкIи сисэмэгубгъукIэ шъукъэтIысынэу фит шъусшIын слъэкIыщтэп. А тIысыпIэхэр цIыф**хэу** Сятэ зыфигъэхьазырыгъэхэм яй.
[24] Адрэ нэбгырипшIэу Исус игъогу рыкIохэрэм ар зызэхахым, зэшитIумэ афэгубжыгъэх. [25] Ау Исус игъогу рыкIохэрэм къяджагъ.
–ШъоI шъошIэ,– ариIуагъ Исус, –мы дунаем тет пщыхэр цIыфхэм апшъэ зэрэдэсхэрэр, тхьаматэхэм цIыфхэм тетыгъо зэрафыряIэри шъошIэ. [26]Ау шъо шъуазыфагу арэп зэрэщытын фаер. Шъуащыщэу ин хъунэу фаер Iофтабгэу къышъуфэхъун фае. [27] Шъуащыщэу апэ итынэу фаери пщылI къышъуфэхъун фае.
[28]Ащ фэдэу ЦIыф Лъэпкъым ЫкъоI цIыфхэм яшIуагъэ ежьым зэригъэкIыжьыныр арэп къызфэкIуагъэр, ежьым ишIуагъэ цIыфхэм аригъэкIыныр, цIыфыбэхэми апае ыпсэ шъхьэщэфыжьэу ытыныр ары нахь.

20:20 Зеведей ыкъохэр – апостолхэу Якъубэрэ Иуанрэ ары. Еплъ Марк 10:35.
20:22 умэхъыныр – еплъ 3:1.

Исус лIы нэшъуитIур зэригъэхъужьыгъэхэр
(Маркъэ 10:46-52; Лукъэ 18:35-42)

[29] Ащ нэуж Исусрэ игъогу рыкIохэрэмрэ Ерихон къалэм* къызыдэкIыжьхэм, цIыф купышхо ыуж итэу кIощтыгъ. [30]А чIыпIэм лIы нэшъуитIу гъогу напцэм Iусыгъэх. Ахэмэ Исус зэрэблэкIырэр зызэхахым, мэкъэшхокIэ къаджэхэу къаублагъ:
–Тхьаматэу Даутэ ЫкъуI*, гукIэгъу къытфэшI!
[31] Ау цIыф купышхом хэтхэм амыдэу, «Щыжъугъэт!» аIуи араIуагъ, ауми лIы нэшъуитIур джыри нахь мэкъэшхокIэ къэджагъэх:
–Тхьаматэу Даутэ ЫкъуI, гукIэгъу къытфэшI!
[32] Исус къызэтеуцуи, къяджи ариIуагъ: –Сыда шъуфэсшIэнэу шъузыфаер?
[33]–Тхьаматэ, тынэхэр къэгъэплъэжьых,– къыраIожьыгъ ахэмэ.
[34]Исус ыгу ахэмэ акIэгъуи, анэхэм атеIэбагъ. Ардэдэми ахэмэ анэхэр къэплъэжьыгъэх, Исуси ыуж ихьагъэх.

ЯТЮКIЫРЭ ЗЫНЭРЭШЪХЬ

Щытхъушхо иIэу, Исус Ерусалим зэрэдэхьагъэр
(Марк 11:1-11; Лука 19:28-38; Иуан 12:12-19)

Исусрэ игъогу рыкIохэрэмрэ Ерусалим игъунэгъу хъугъэх. Елеон зыцIэ Гуашъхьэм* Iус Виффагие къуаджэм къызынэсхэм, Исус игъогу рыкIохэрэм ащыщхэу нэбгыритIу апэ ыгъэкIуагъэх, [2]мырэущтэу ариIозэ:

20:29 Ерихон къалэр – Ерусалим итемыр тыгъэ къыкъокIыпIэ лъэныкъомкIэ, километрэ 24-кIэ пэчыжьэу, Иордан псыхъом итыгъэ къохьэпIэ лъэныкъокIэ ит.
20:30 Даутэ ЫкъуI – еплъ 9:27.

21:1 Елеон зыцIэ Iуашъхьэр – Зейтун Iуашъхьэр ары. Ерусалим игъунэгъубзэу, итыгъэ къыкъокIыпIэ лъэныкъокIэ Кедрон къуладжэм иадрабгъу ит.

–ШъуапэкIэ ит къуаджэм шъудахь. Шъузэрэдахьэу щыдыбз горэ, ищыд къунан игъусэу, епхыгъэу
шъуапэ къифэщт. Ахэр къыкIэрышъутIэтыкIхи, къысфашъущэх. [3]Зыгорэм зыгорэ къышъуиIомэ,
«Тхьаматэр мыхэм афай», ешъуIуи, занкIэу къэшъущэнхэу фит шъуишIыщт.
[4] Арэущтэу зыфэхъугъэр пегъымбарым мы гущыIэхэу къыIуагъэхэр* къэшъыпкъэжьынхэр ары: [5]
«Къалэу Сион* пхъум фэдэм ешъуIу: Еплъ, гушъэбагъэ иIэу ыкIи щыдым тесэу, уипачъыхьэ къыпфэкIо;
ар зытесыр щыдыбзым икъунан ары». [6]Игъогу рыкIохэрэр кIохи, Исус зэрариIуагъэм тетэу ашIыгъ.
[7]Щыдыбзымрэ щыд къунанымрэ къащэхи, ящыгъынхэр атыралъхьагъэх, щыгъынхэми акIыIу Исус те-
тIысхьагъ. [8] ЦIыф купышхомэ ящыгъынхэр гъогум тыраубгъощтыгъэх, нэмыкIхэми къутамэхэр чъыгымэ
къапаупкIыхэти, гъогум тыралъхьэщтыгъэх. [9]ЦIыф купышхохэу Исус ыпэ итхэу кIощтыгъэхэми, ыуж
итхэу кIощтыгъэхэми мэкъэшхокIэ аIощтыгъ:* –Хьусаннэ*, Даутэ ЫкъО ыдэжь! Зиусхьаным ыцIэкIэ
къакIорэм щытхъушхор ий! Хьусаннэ! Анахь Иным щытхъушхор ий! [10]ЕтIанэ Исус Ерусалим зыдахьэм,
зэрэкъалэу къэбырысыри, цIыфмэ къаIощтыгъ: –Мыр хэта?
[11]–Ар Исус ары, Галилей хэкум щыщ Назарет къалэм къикIыгъэ пегъымбарыр,– къаIощтыгъэ цIыф купы-
шхохэм.

21:4-5 пегъымбарым мы гущыIэхэу къыIуагъэхэр – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 62:11; Пегъымбар Зэкъарие тхылъэу ытхыгъэм 9:9.

21:5 къалэу Сион – Ерусалим къалэр ары.

21:9 мэкъэшхокIэ аIощтыгъ – еплъ Сэбур (Псалтыр) 118:25-26 (урыс библиемкIэ 117:25-26).

21:9 Хьусаннэ – щытхъу гущыIэр ары.

Исус щэн-щэфакIохэр Тхьэм иунэшхо къыIзэрэчIифыгъэхэр

(Марк 11:15-19; Лука 19:45-48; Иуан 2:13-22)

[12]Ащ нэужым Исус Тхьэм иунэшхо чIахьи, щэн-щэфакIохэу ащ чIэтхэр* зэкIэ къычIифыхэу ыублагъ;
ахъщэ зыхъожьхэрэм* яIанэхэмрэ тхьаркъо зыщэхэрэм япхъэнтIэкIухэмрэ зэпыригъэзагъэх. [13] Исус
ахэмэ ариIуагъ:
–Тхьэм къызэриIорэр игущыIэ тхыгъэхэм арыт,* «Сэ сиунэ тхьэлъэIупIэу щытыщт», ау шъо «хъункIэкIо
гъэбылъыпIэм»* фэдэу шъошIы.
[14]Исус Тхьэм иунэшхо чIэтэу, нэшъухэмрэ лъащэхэмрэ ыдэжь къакIохи, ежьым ащ дэжьым ахэр
щигъэхъужьыгъэх. [15]Ау дин пэщэшхохэмрэ Тэурат егъэджэкIо пащэхэмрэ* Исус ышIэгъэ Iоф
гъэшIэгъонхэр залъэгъухэм, сабыйхэр Тхьэм иунэшхо чIэтхэу, «Хьусаннэ Даутэ ЫкъО* ыдэжь!» аIоу,
къэзэрэджагъэхэри зызэхахым, амыдэу, [16] Исус къыраIуагъ:
–Ахэмэ къаIохэрэр зэхэоха?
–Зэхэсэхы,– ариIожьыгъ Исус, –ау ныбжьи шъуеджагъэба Даутэ мыщ фэдэу Тхьэм зэрэриIуагъэм:*
«Сабыйхэмрэ сабый быдзашъохэмрэ аIупIэхэмкIэ щытхъу къызфябгъэшIыгъ».
[17]ЕтIанэ Исус ахэмэ ахэкIи, къалэм дэкIи, Вифание къуаджэм* кIуи, ащ чэщыр щырихыгъ.

21:12 щэн-щэфакIохэу ащ чIэтхэр – ахэмэ къурмэныпхъэ былымхэр Тхьэм иунэшхо ищагу щащэщтыгъэх.

21:12 ахъщэ зыхъожьхэрэр – Тхьэм иунэшхо пае хьакъулахь ахъщэр зытырэхэми, къурмэныпхъэ былымхэр къэзыщэфыхэрэми апае ахэмэ хымэ ахъщэхэр ахъожьыщтыгъэх.

21:13 Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 56:7.

21:13 хъункIэкIо гъэбылъыпIэ – еплъ Пегъымбар Иеремие тхылъэу ытхыгъэм 7:11.

21:15 дин пэщэшхохэмрэ Тэурат егъэджэкIо пащэхэмрэ – еплъ 2:4.

21:15 Даутэ ЫкъО – еплъ 9:27.

21:16 Тхьэм зэрэриIуагъэр – еплъ Сэбур (Псалтыр) 8:2 (урыс библием-кIэ 8:3).

21:17 Вифание къуаджэр – Ерусалим километрищкIэ пэчыжьэу, итыгъэ къыкъокIыпIэ лъэныкъокIэ ит.

Исус ынджыр чъыгым зэребгыгъэр

(Марк 11:12-14, 20-24)

[18]Нэф къызэшъым, Ерусалим къэкIожьызэ, Исус къэмэлэкIагъ. [19]Гъогум Iутэу ынджыр чъыг зелъэгъум,
ащ къыIухьагъ, ау тхьапэ нэмыкI зи пымытэу зелъэгъум, мырэущтэу чъыгым риIуагъ:
–ЕгъашIэми о зи къыппымыкIэжьынэу орэхъу!
Ар къызэриIоу ынджыр чъыгыр гъугъэ. [20]Ар залъэгъум, игъогу рыкIохэрэм агъэшIагъоу аIуагъ:
–Сыдэущтэу ынджыр чъыгыр ащ фэдэу псынкIэу гъугъа?
[21]–Шъыпкъэр шъосэIо,– ариIуагъ Исус ахэмэ, –шъугу щэч къишъумыгъахьэу, шIошъхъуныгъэ шъуиIэмэ,
ынджыр чъыгым къехъулIагъэм имызакъоу шъушIэн шъулъэкIыщт, мы Iуашъхьэми, «ЗыкъэIэти, хым
зыхадз», зешъуIокIэ, арэущтэу хъущт. [22] ШIошъхъуныгъэ шъуиIэмэ, сыд щыщкIи шъуелъэIумэ, Тхьэм ар

къышъуфишIэщт.

Джурт тхьаматэхэр Исус итетыгъо къезытыгъэмкIэ къызэреупчIыгъэхэр
(Марк 11:27-33; Лука 20:1-8)

[23] ЕтIанэ Исус Тхьэм иунэшхо чIахьи, цIыфхэм Тхьэм игущыIэхэр аригъашIэхэу ыублагъ. Ахэмэ аригъашIэхэ зэхъум, дин пэщэшхохэмрэ цIыфхэм янахьыжъхэмрэ къыбгъодахьэхи къаIуагъ:
–Мы Iофхэр пшIэнхэу фитыныгъэр тыда къыздипхыгъэр? Ахэр пшIэнхэу тетыгъор хэта о къыозытыгъэр?
[24] –Сэри шъо зы Iоф горэкIэ сышъоупчIыщт,– ариIожьыгъ Исус. –ПэгъокI къысэшъутыжьмэ, сэри шъосIон мы Iофхэр сшIэнхэу фитыныгъэр къыздисхыгъэр. [25] Иуан цIыфхэр ыумэхъынхэу* хэт къэзыгъэкIуагъэр? ЦIыфхэр ара, хьауми Тхьэр ара?
–«Тхьэр ары Иуан къэзыгъэкIуагъэр», тIомэ, ежьым къытиIожьыщт: «Адэ, сыд пае Иуан къыIуагъэхэр

21:25 умэхъыныр – еплъ 3:1.

шъушIошъ мыхъугъа?»– аIозэ, ахэр зэупчIыжьыгъэх. [26]–Ау «Щыфхэр ары Иуан къэзыгъэкIуагъэхэр», тIомэ, цIыфхэм тащыщынэн фае, сыда пIомэ цIыф пстэуми Иуан пегъымбарэу зэрэщытыгъэр алъытэшъ ары.
[27]Арыти, –ТшIэрэп,– аIуи, Исус къыраIожьыгъ.
–Ащыгъум сэри шъосIощтэп мы Iофхэр сшIэнхэу фитыныгъэр къыздисхыгъэр,– ыIуи, Исус ахэмэ ариIожьыгъ.

КъуитIумэ яхьылIэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэр

[28]ЕтIанэ Исус къыIуагъ:
–Сыдэущтэу шъо шъухаплъэра? ЛIы горэм къуитIу иIагъ. А лIыр апэрэм бгъодахьи риIуагъ: «СикIал, кIуи, непэ сисэнэшъхьэ хатэ щылажь».
[29]–Ау ащ пэгъокI къыритыжьыгъ: «Сыфаеп», арышъхьакIэ ащ нэужым кIэгъожьи кIуагъэ.
[30]–ЕтIанэ тыр адрэ кIалэми бгъодахьи, а дэдэр риIуагъ. Ащ къыIожьыгъ: «СыкIощт, тхьаматэ», ау кIуагъэп.
[31]–Хэта тIумэ язэу ятэ шIоигъор зыгъэцэкIагъэр?
–Апэрэр ары,- къыраIожьыгъ ахэмэ.
–Шъыпкъэр шъосэIо,– ариIуагъ Исус, –хьакъулахь ахъщэр хэзыххэрэмрэ бзылъфыгъэ хэтакIохэмрэ шъо шъуапэу Тхьэм и Тетыгъошхо ыIэчIэгъ чIэхьащтых. [32]Сыда пIомэ Иуан шъыпкъагъэм игъогу шъутыригъэхьанэу къэкIуагъ, ау шъо Иуан цыхьэ фэшъушIыгъэп, арышъхьакIэ хьакъулахь ахъщэр хэзыххэрэмрэ бзылъфыгъэ хэтакIохэмрэ Иуан ыIуагъэр ашIошъ хъугъэ. Шъо ахэмэ ашIошъ зэрэхъугъэр шъулъэгъугъэ пэтми, шъукIэгъожьыгъэп, Иуани цыхьэ фэшъушIыгъэп.

Сэнэшъхьэшlэ бзаджэхэм яхьылIэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэр
(Марк 12:1-12; Лука 20:9-19)

[33]–НэмыкI гъэсэныгъэ тхыдэми шъукъедэIу. Унэ зие горэм сэнэшъхьэ хатэ ыгъэтIысхьагъ. Мыжъо чэукIэ къышIыхьи, сэнэшъхьэ фызалъэ хишIыхьи, унэ плъэпIэ лъаги дишIыхьагъ. ЕтIанэ сэнэшъхьэшIэ* горэхэм хатэр аIэ-

21:33 сэнэшъхьашIэхэр – еплъ 20:1.

кIилъхьи, хымэ хэгъэгу горэм кIуагъэ. [34]ЕтIанэ сэнэшъхьэ пычыжьыгъор къызэсым, исэнэшъхьэ Iахьэ къаIахынэу сэнэшъхьашIэхэм адэжь унэIутхэр ыгъэкIуагъэх.
[35]–Ау сэнэшъхьашIэхэм унэIутхэр къаубытхи, зыми къеуагъэх, адрэр къаукIыгъ, ящэнэрэми мыжъохэмкIэ еохэзэ, къаукIыгъ. [36] Сэнэшъхьэ хатэр зием джыри зэ унэIутхэр ыгъэкIуагъэх, апэу ыгъэкIуагъэхэм анахьи нахьыбэжьэу. СэнэшъхьашIэхэм ахэми а дэдэр къарашIагъ. [37]ЫкIэм ыкIэжьым сэнэшъхьэ хатэр зием, «Сэ скъо лъытэныгъэ къыфашIын», ыIуи, ыкъо ахэмэ адэжь ыгъэкIуагъ.
[38]–Ау сэнэшъхьашIэхэм сэнэшъхьэ хатэр зием ыкъо залъэгъум, зэраIожьыгъ: «Мыры сэнэшъхьэ хатэр къызыфэнэжьыщтыр. Ар тэжъугъэукIи, сэнэшъхьэ хатэр тэ къытфэнэжьыщт». [39]Арэущтэу ари къаубыти, сэнэшъхьэ хатэм къыдадзыжьи къаукIыгъ.
[40]–Арышъ, сэнэшъхьэ хатэр зиер къызыкIожькIэ, а сэнэшъхьашIэмэ сыд аришIэщтыр?– къыпигъэхъожьыгъ Исус.
[41] Зэхэзыхыгъэхэм Исус мырэущтэу къыраIуагъ:
–Сэнэшъхьэ хатэр зием а бзэджашIэхэр Iаеу ыгъэкIодынхэшъ, нэмыкI сэнэшъхьашIэхэу сэнэшъхьэ пычыжьыгъор къызыскIэ, исэнэшъхьэ Iахьэ къезытыжьыщтхэм хатэр аIэкIилъхьащт.

Унэ зышIыхэрэм зэрамыпэсэу чIадзыжьыгъэ мыжъор
[42]ЕтIанэ Исус ариIуагъ:
–Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм* мырэущтэу зэрарытым шъуеджагъэба:
«Унэ зышIыхэрэм зэрамыпэсэу чIадзыжьыгъэ
мыжъор мыжъо лъэпсэ дэдэу унэм фэхъугъ. Мыр Зиусхьаным иIэшIагъэ Iоф, ари тэ гъэшIэгъонэу къытфэлъагъо»? [43]–Арышъ, шъосэIо,– къыпигъэхъожьыгъ Исус. –Тхьэм и Тетыгъошхо* ыIэчIэгъ шъучIэхьаным ифиты-

21:42 Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэр – еплъ Сэбур (Псалтыр) 118:22-23 (урыс библиемкIэ 117:22-23).
21:43 Тхьэм и Тетыгъошхо – еплъ 3:2.

ныгъэ шъо шъутырихынышъ, и Тетыгъошхо фэшъуашэу шIугъэ зыгъэцакIэрэ нэмыкI лъэпкъ горэм ритыщт. [44]Мы мыжъом тефэрэр зэпкъыриутыщт, ау зытефэрэр мыжъом ыщытIэщт.
[45]Мы гъэсэпэ тхыдэхэр дин пэщэшхохэмрэ фарисейхэмрэ зызэхаххэм, ахэмэ яхьылIагъэу Исус ахэр къызэриIуатэхэрэр къагурыIуагъэти, [46]ежьыр къаубытынэу пылъыгъэх, ау цIыф купышхохэм ащыщынэщтыгъэх, сыда пIомэ ахэмэ Исус пегъымбаркIэ алъытэщтыгъэти ары.

ЯТЮКIЫРЭ ТIУНЭРЭШЪХЬ

Нысэщэ джэгушхом ехьылIэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэр
(Лука 14:15-24)

Джыри зэ Исус гъэсэныгъэ тхыдэхэмкIэ цIыфхэм ариIуагъ:
[2]–Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо* зыфэдэр мары. Зы пачъыхьэ горэм ыкъо къыригъащи, нысэщэ джэгушхо фишIыгъ. [3]Къыригъэблэгъэнхэу зэриIогъэгъэ цIыфхэм пачъыхьэм иунэIутхэр алъигъэкIуагъэх, ау къэкIонхэу фэягъэхэп.
[4]–ЕтIанэ пачъыхьэм ахэмэ анэмыкI унэIутхэр ыгъакIохи, мырэущтэу ариIуагъ: «Къезгъэблэгъэнхэу зэсIогъагъэхэм яшъуIу: Iанэр хьазыр, сицухэри сибылымхэу джэгушхом фэзгъэшхагъэхэри шIуязгъэбзыгъэх, зэкIэри хьазыр; джэгушхом шъукъеблагъ».
[5]–Ау унэIутхэм къаIуагъэм а цIыфхэр ымыгъапэхэу зэбгырыфыгъэх, зыр ихьасэ кIуагъэ, адрэри иIоф ыуж ихьажьыгъ. [6]Адрэхэм пачъыхьэм иунэIутхэр аубытхи, лые арахызэ, къаукIыгъэх. [7]Пачъыхьэм ар зызэхехым, къэгубжи, идзэ ыгъакIуи, а цIыф укIакIохэр аригъэгъэкIодхи, якъали машIокIэ аригъэгъэстыгъ.
[8]–ЕтIанэ пачъыхьэм иунэIутхэм ариIуагъ: «Джэгушхор ашIынэу хьазыр, ау къезгъэблэгъэнхэу зэсIогъэгъэ цIыфхэр къэкIонхэу яфэшъуашэп. [9]Арышъ, гъогу
22:2 Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо – еплъ 3:2.
зэхэкIыпIэхэм шъукIуи, хэт щыщ жъугъотми, джэгушхом къежъугъэблагъ». [10]А унэIутхэр гъогухэм атехьэхи, агъотыгъэхэр зэкIэ, цIыф дэгъуи цIыф бзаджи, къырагъэблэгъагъ; арэущтэу джэгу зыщашIырэ унэм изы хъугъэ.
[11]–Ау етIанэ пачъыхьэм хьакIэхэр зэригъэлъэгъунхэу къызехьэм, нысащэм фэшъошэ щыгъын щымыгъэу лIы горэ ылъэгъугъ. [12]Зелъэгъум, а лIым еупчIыгъ: «Синыбджэгъу, мырэущтэу уфэпагъэу сыдэущтэу укъихьагъа?» Ау адрэм зиушъэфыгъ.
[13]–Джащыгъум пачъыхьэм иунэIутмэ ариIуагъ: «Iэхъу-лъэхъу а лIым тешъулъхьи, шIункIыгъэм икуупIэ хашъудз. Ащ дэжьым куохьауныгъэрэ цэ зэрэгъэшхыныгъэрэ щыхъущтых».
[14]–Сыда пIомэ къеблэгъагъэхэр бэ, ау къыхэхыгъэу щытхэр макIэх,– къыпигъэхъожьыгъ Исус.

Хьакъулахь ахъщэм ехьылIагъ
(Марк 12:13-17; Лука 20:20-26)

[15]Джащыгъум фарисейхэр* кIохи, Исус игущыIэ горэм зэрэтыраубытэн шIыкIэмкIэ зэупчIыжьыгъэх.
[16]Арэущтэу фарисейхэм ежьхэм ягъогу рыкIохэрэр Исус ыдэжь агъэкIуагъэх, пщэу Ирод ыуж рыкIохэрэр* ягъусэхэу. Ахэмэ къаIуагъ:
–Дин гъэсакIу, шъыпкъагъэ зиIэ лIэу узэрэщытри, шъыпкъагъэм тетэу Тхьэм игъогу цIыфхэм зэрябгъашIэрэри тэшIэ. ЦIыфхэм аIорэми уигъапэрэп, сыда пIомэ цIыфмэ ятеплъэ уемыплъэу, цIыф пстэури уизэфэдэхэу щытых. [17]Арышъ, къытаIу, сыд фэдэу ухаплъэра? Кайсарым* хьакъулахь ахъщэр* етты хъущта, мыхъущта?
[18] Ау Исус ахэмэ ябзэджагъэ гу лъитагъэти къыIуагъ:

22:15 фарисейхэр – еплъ 3:7.
22:16 пщэу Ирод ыуж рыкIохэрэр – ахэр Рим (Рум) Iэшъхьэтетым фэмыехэу, пачъыхьэ Ирод Иным къытехъукIыгъэ цIыфхэм ащыщэу зыгорэ пщы афэхъунэу фэягъэх.

22:17 Кайсар – а лъэхъанэм, Исус къызэхъу нэужым 14-37 илъэсхэм къакIоцI, Тиверый зыцIэр Рим Кайсарэу щытыгъ.
22:17 хьакъулахь ахъщэр – еплъ 5:46.

–Сыд пае сыхэжъугъэукъонэу шъупылъа, шъо нэпитIу зиIэхэр? [19]Мо хьакъулахь ахъщэр сэжъугъэлъэгъу. Арэущтэу динар ахъщэ Исус къыфахьыгъ.
[20]–Хэта зисурэт мыщ итыри, хэта зыцIэ мыщ тетхагъэри?– ариIуагъ Исус.
[21]–Кайсарыр ары,– къаIуагъ ахэмэ.
–Ащыгъум Кайсарым иер Кайсарым ешъутыжь, Тхьэм иери Тхьэм ешъутыжь,– ариIуагъ Исус.
[22] Ар зызэхахым ахэмэ агъэшIэгъозэ, Исус къагъани IукIыжьыгъэх.

Саддукейхэр лIагъэхэм якъэтэджыжьын ехьылIагъэу Исус къызэреупчIыгъэхэр
(Марк 12:18-27; Лука 20:27-40)

[23] А мэфэ дэдэм саддукейхэу* лIагъэхэр къызэрэтэджыжьыщтхэр зышIошъ мыхъухэрэм ащыщхэу заулэ Исус къыбгъодахьэхи къеупчIыгъэх:
[24]–Дин гъэсакIу, пегъымбар Мусэ ыIуагъ:* «Зы лIы горэм бын имыIэу лIэмэ, а лIым унагъор фишIыным пае, ышы шъузабэр къыщэжьын фае». [25]Тэ зэкъошибл къытхэтыгъ. Ахэмэ ащыщэу апэрэм шъуз къыщагъэу дунаем ехыжьыгъ. Бын иIагъэпти, шъузыр ышы къыфигъэнагъ. [26]Ащ фэдэуи ятIонэрэми, ящэнэрэми, яблэнэрэм нэс ар къяхъулIагъ. [27]Зэпстэуми ауж дэдэу шъузыри дунаем ехыжьыгъ. [28]Джы лIагъэхэр къызытэджыжьхэкIэ, мы зэкъошиблымэ ащыщэу хэта зишъузыщтыр ар? ЗэкIэми шъузэу яIагъэба?
[29]–Шъухэукъо,– ариIожьыгъ Исус ахэмэ. –ШъузкIыхэукъорэр Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэмрэ Тхьэм илъэкIыныгъэшхомрэ зэрэшъумышIэхэрэр ары. [30]ЛIагъэхэр къызытэджыжьхэкIэ, шъуз къащэжьыщтэп, лIыми дэкIожьыщтхэп, уашъом щыIэ мэлэIичхэм афэдэхэу щытыщтых нахь. [31]Ау шъыпкъэу лIагъэхэр къэтэджыжьыщтха, шъуIоу шъукъэупчIымэ, мы гущыIэхэу Тхьэм ыIуагъэхэм* шъуяджагъэба: [32]«Сэры Ибрахьими, Исхьакъи,

22:23 саддукейхэр – еплъ 3:7.
22:24 пегъымбар Мусэ ыIуагъ – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 25:5-6.
22:31-32 мы гущыIэхэу Тхьэм ыIуагъэхэр – еплъ Пегъымбар Мусэ ятIонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 3:2-6.

Якъуби я Тхьэр»? Ащ къикIырэр Тхьэр псэухэмрэ лIагъэхэу зыфаIохэрэмрэ я Тхьэу зэрэщытыр ары.
[33]ЦIыф купышхохэм ар зызэхахым, Исус Iофхэу аригъашIэхэрэр агъэшIэгъуагъэх.

Тхьэм иунашъохэм ащыщэу анахь ин дэдэр
(Марк 12:28-34; Лука 10:25-28)

[34]Исус саддукеймэ ажэхэр аригъэубытыгъэхэу фарисеймэ зызэхахым, зэрэугъоигъэх. [35]Ахэмэ ащыщэу зы Тэурат егъэджэкIо пащэ горэ Исус ыгъэунэфыным пае къеупчIыгъ:
[36]–Дин гъэсакIу, Тхьэм иунашъохэм ащыщэу анахь ин дэдэр* тары?
[37]–«ЗэкIэ о угурэ упсэрэкIи, зэкIэ уизэхэшIыкIыныгъэкIи о Зиусхьанэу уи Тхьэ шIу лъэгъу»,– риIожьыгъ Исус. [38]–Анахь ин дэдэу, апэрэ унашъор джары. [39]ЯтIонэрэ унашъори* ащ фэд: «О пшъхьэ шIу зэрэплъэгъурэм фэдэу, уигъунэгъуи шIу лъэгъу». [40]Мы унэшъуитIум пегъымбар Мусэ и Тэурат хабзэ итхэмрэ зэкIэ адрэ пегъымбархэм аIуагъэхэмрэ зэкIэ къырагъэубытых.

Христос хэта зыкъор?
(Марк 12:35-37; Лука 20:41-44)

[41] Фарисейхэр къызызэрэугъоихэм, Исус ахэм яупчIыгъ:
[42]–Христос сыда ешъуIуалIэрэр? Хэты ыкъу ар?
–Даутэ ыкъу ар,– къыраIожьыгъ фарисеймэ.
[43]–Арэущтэу щытмэ, Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ Даутэ ыгу къырилъхьи, Христос ехьылIагъэу «Си Зиусхьан» ыIозэ, къызэрэригъэIуагъэр сыдэущтэу хъугъа?– ариIожьыгъ Исус. –Даутэ ыIуагъэба:*
[44]«Тхьэу Зиусхьаным сэ си Зиусхьан къыриIуагъ:

22:36-37 Тхьэм иунашъохэм ащыщэу анахь ин дэдэр – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 6:5.
22:39 ятIонэрэ унашъор – еплъ Пегъымбар Мусэ ящэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 19:18.
22:43-44 Даутэ ыIуагъэба – еплъ Сэбур (Псалтыр) 110:1 (урыс библиемкIэ 109:1).

О уипыйхэр плъэкъо чIэгъ къычIэсэгъэуцохэфэ, сэ сиджабгъукIэ къызготIысхь»? [45]Ежь Даутэ Христос «си ЗиусхьанкIэ» еджэ,– къыпигъэхъожьыгъ Исус. –Арэу зыхъукIэ, сыдэущтэу Христос Даутэ ыкъоу

хъура?
[46]Зыми Исус зы гущыIэ къыриIожьын ылъэкIыгъэп. А мафэм къыщегъэжагъэу ащ нэмыкIыкIэ Исус къеупчIыжьынэу хэти тегушхуагъэп.

ЯТЮКIЫРЭ ЩЫНЭРЭШЪХЬ

Исус Тэурат егъэджэкIо пащэхэмрэ фарисейхэмрэ ямысагъэ къызэригъэлъэгъуагъэр

(Марк 12:38-40; Лука 11:37-52; 20:45-47)

Джащыгъум Исус цIыф купышхохэмрэ игъогу рыкIохэрэмрэ ариIуагъ:
[2]–Тэурат егъэджэкIо пащэхэмрэ фарисейхэмрэ пегъымбар Мусэ итIысыпIэ лъапIэ тетIысхьагъэх.
[3]Арышъ, зэкIэ шъушIэн фаеу ыкIи жъугъэцэкIэн фаеу ахэмэ къышъуаIорэр жъугъэцакIэ, арышъхьакIэ ашIэрэр шъумышIэ, сыда пIомэ ахэмэ аIо нахь, агъэцакIэрэп. [4]Хьылъэу зехьэгъуаехэр зэкIоцIапхэзэ, цIыфхэм атамэхэм атыралъхьэ, ау ежьхэр цIыфхэм адэIэпыIэнхэу зы Iэхъуамби агъэхъыерэп.
[5] –Ахэмэ яшIушIэгъэ пстэури цIыфхэм арагъэлъэгъуным пае ашIэ. Ахэмэ янэмаз къэмлэнэжьыехэр* агъэшъуамбгъох, яшъошэ кIыхьэхэм якIапэхэри агъэкIыхьэх. [6] Ешхэ-ешъошхохэм адэжьи синэгогухэм цIыфхэр защызэIукIэхэкIи, тхьэмэтэ тIысыпIэхэр аубытынхэри шIу алъэгъу. [7]ЗэIукIэхэми ежьхэм аIэхэм цIыфхэр ащарагъэбэунхэри, «дин гъэсакIокIэ» зэрагъэджэнхэри якIас.

23:5 янэмаз къэмлэнэжьыехэр – къэмлэнэжьыехэу (шъом хэшIыкIыгъэ дэлъхьапIэ цIыкIужьыехэр) ятхылъ лъапIэхэм арытхэм ащыщхэр зыдэлъхэр джуртхэм шъо кIапсэкIэ анатIэхэмрэ аIапшъэхэмрэ аращэкIых. Еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 6:8; 11:18.

[8]–Ау шъо «дин гъэсакIокIэ» зэшъумыгъаджэх, сыда пIомэ дин гъэсакIоу шъуиIэ закъор Христос ары, шъо зэкIэри шъузэкъошых. [9]ШъуятэкIэ зыми чIылъэм шъущемыдж, сыда пIомэ шъо шъуятэу шъуиIэ закъор уашъом щыIэ Шъуятэ лъапIэр ары. [10]Ащ фэдэуи «ушъыякIокIэ» зэшъумыгъаджэх, сыда пIомэ ушъыякIоу шъуиIэ закъор Христос* ары. [11]Шъо шъуащыщэу анахь ин дэдэр Iофтабгэу къышъуфэхъун фае. [12]Сыда пIомэ хэти ежь ышъхьэ зыгъэиныжьырэр Тхьэм ыгъэцIыкIущт, хэти ежь ышъхьэ зыгъэцIыкIужьырэри Тхьэм ыгъэиныщт.
[13]–Сыхьатмыгъо шъуежьагъ, Тэурат егъэджэкIо пащэхэри,* фарисейхэри,* шъо нэпитIу зиIэхэр! Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо* икъэлапчъэ цIыфмэ апашъхьэ щэшъогъэпытэ. Шъо а тетыгъошхом ыIэчIэгъ шъучIахьэрэп, чIэхьанхэу фаехэри чIэхьанхэу фит шъушIыхэрэп. [14]Сыхьатмыгъо шъуежьагъ, Тэурат егъэджэкIо пащэхэри, фарисейхэри, шъо нэпитIу зиIэхэр! Шъузабэхэм яунэхэр къатешъохых, цIыфмэ зыкъяжъугъэгъэшIэгъоным паий, тхьэлъэIухэр шъогъэкIыхьэх. Ащ пае Тхьэм инэу шъуигъэпщыныжьыщт.
[15]–Сыхьатмыгъо шъуежьагъ, Тэурат егъэджэкIо пащэхэри, фарисеАхэри, шъо нэпитIу зиIэхэр! Шъо чIыгуми хыми къащышъокIухьэ, зы цIыф закъо шъуидин къижъугъэхьаным пае. Ар къызэжъудэхъукIэ, шъощ нахьи фэдитIукIэ нахь Iаеу, джэхьнэм бынэу ар шъогъэхъу.
[16]–Сыхьатмыгъо шъуежьагъ, шъо пэщэ нэшъухэу мырэущтэу зыIохэрэр: «Тхьэм иунэшхо ыцIэкIэ зыгорэм тхьэ ыIомэ, ащ зи къикIырэп, ау Тхьэм иунэшхо идышъэ ыцIэкIэ зыгорэм тхьэ ыIомэ, тхьарыIуагъэу мэхъу». [17]Шъо акъыл зимыIэхэу цIыф нэшъухэр! Тара нахь лъапIэр: дышъэр ара, хьауми Тхьэм иунэшхоу дышъэр лъапIэу зышIырэр ара? [18]Мырэущтэуи шъоIо: «Къурмэн шIыпIэм ыцIэкIэ зыгорэм тхьэ ыIомэ, ащ зи къикIырэп, ау къурмэныпхъэу къурмэншIыпIэм телъым ыцIэкIэ зыгорэм тхьэ ыIомэ, тхьарыIуагъэу мэхъу».

23:10 Христос – еплъ 1:17.
23:13 Тэурат егъэджэкIо пащэхэр - еплъ 2:4.
23:13 фарисейхэр – еплъ 3:7.
23:13 Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо – еплъ 3:2.

[19]Шъо цIыф нэшъухэр! Тара нахь лъапIэр, къурмэныпхъэр ара, хьауми къурмэншIыпIэу къурмэныпхъэр лъапIэу зышIырэр ара? [20]Арышъ, къурмэншIыпIэм ыцIэкIэ тхьэ зыIорэм къурмэншIыпIэм ыцIэкIи, ащ телъ пстэумэ ацIэкIи тхьэ ыIуагъэу мэхъу. [21]Джащ фэд Тхьэм иунэшхо ыцIэкIэ тхьэ зыIорэми Тхьэм иунэшхо ыцIэкIи, ащ чIэсым ыцIэкIи тхьэ ыIуагъэу мэхъу. [22]Уашъом ыцIэкIэ тхьэ зыIорэми Тхьэм итIысыпIэ лъапIэ ыцIэкIи, ащ тесым ыцIэкIи тхьэ ыIуагъэу мэхъу.
[23]–Сыхьатмыгъо шъуежьагъ, Тэурат егъэджэкIо пащэхэри, фарисейхэри, шъо нэпитIу зиIэхэр! Хатэм къыдэкIагъэхэм анахь пыутэхэм ащыщэу зы пшIанэр Тхьэм пае шъоты, ау Тэурат хабзэм итхэу, нахь Iофхэу жъугъэцэкIэн фаехэу, зэфагъэр, гукIэгъуныгъэр, Тхьэм фэшъыпкъэныгъэр къэшъогъанэх. Ахэр ары жъугъэцэкIэн фаехэр, адрэ Iофхэри къэшъумыгъанэхэу. [24]Шъо пэщэ нэшъухэр! Шъузашъорэм аргъоир хэшъухызэ, махъшэу хэлъыр шъодыры.
[25]–Сыхьатмыгъо шъуежьагъ, Тэурат егъэджэкIо пащэхэри, фарисейхэри, шъо нэпитIу зиIэхэр! Шъо

шъуишъуалъэхэмрэ шъуилагъэхэмрэ акIыбхэр шъогъэкъабзэх, ау акIоцIхэм нэйпсыягъэрэ зымыщыIэныгъэрэ нахь зи арылъхэп. [26]О фарисей нэшъур! ЫпэрапшIэу шъуалъэмрэ лагъэмрэ акIоцI гъэкъабзэ, джащыгъум акIыбхэри къабзэу хъущтых.
[27]–Сыхьатмыгъо шъуежьагъ, Тэурат егъэджэкIо пащэхэри, фарисейхэри, шъо нэпитIу зиIэхэр. Шъо фыжьэу зыкIыIу гъэлагъэ къэунэхэм шъуафэд. Ахэр дахэу къэлъа гъох, арышъхьакIэ акIоцIыкIэ хьэдэкъупшъхьэрэ сыдрэ зы шIоигъэрэ ачIизых. [28]Ащ фэдэу шъори шъуитеплъэкIэ шъыпкъагъэр зиIэ цIыфхэм шъуафэдэу цIыфхэм шъукъа фэлъагъо, ау шъукIоцIыкIэ нэпитIугъэрэ бзэджагъэрэ шъу кIоцIизых.
[29]–Сыхьатмыгъо шъуежьагъ, Тэурат егъэджэкIо пащэхэри, фарисейхэри, шъо нэпитIу зиIэхэр! Пегъымбархэм апае къэунэхэр шъогъэуцух, шъыпкъагъэ зиIэ цIыфхэм якъэнэтIэхэсхэри шъогъэкIэракIэх. [30]Ау щытми, «Тятэжъхэм ямафэхэм тэ тыщыIагъэмэ, ахэмэ пегъымбармэ алъ загъачъэм, гъусэ тафэхъущтгъэп», шъоIо. [31]Джаущтэу шъоIозэ, пегъымбархэр зыукIыгъэмэ акъохэу шъузэрэщытыр шъор-шъорэу къэшъоушыхьатыжьы. [32]Дэгъуба ащыгъум, шъуятэжъхэм къаублэгъэ Iофыр ижъугъэкъужь.
[33]–Шъо блэхэр! Шъо блэщылъфэхэр*! Джэхьнэмым шъукIонэу Тхьэм къышъутырилъхьащтым сыдэущтэу шъуIэкIэкIын? [34]Ащ пае мары пегъымбархэри, зэхэшIыкIыныгъэ зиIэ цIыфхэри, дин гъэсакIохэри сэ къышъуфэсэгъакIох. Ахэмэ ащыщэу зы купыр къащым ешъуIулIынышъ, шъуукIыщтых; адрэ купми шъуисинэгогухэм къамыщкIэ шъущяощт, зы къалэм дэшъуфыхэзэ адрэ къалэм шъуфыщтых.
[35]Арэущтэу дунаем щагъэчъэгъэ лъы хыер зэкIэ шъо къышъутефэщт, шъыпкъагъэ зиIэу пегъымбар Авел ылъ щегъэжьагъэу пегъымбар Зэкъариеу Варахый ыкъо ылъ къыхиубытэу. Пегъымбар Зэкъариер ары Тхьэм иунэшхорэ къурмэн шIыпIэмрэ азыфагу щышъуукIыгъагъэр. [36]Шъыпкъэр шъосэIо, мы мыхъомышIэ Iоф пстэуми ямысагъэ джырэ цIыфхэм къатефэщт.

Ей Ерусалим!
(Лука 13:34-35)

[37]–Ей Ерусалим, Ерусалим! УицIыфхэм пегъымбархэр аукIых, Тхьэм илIыкIохэми мыжъохэмкIэ яохэзэ аукIых. Бзыум ищырхэр ытамэмэ ачIэгъ зэрэщычIиугъуаехэрэм фэдэу, сыд фэдизрэ уибынхэр зэсыугъоилIэнхэу сэ сыфэягъ, ау шъо шъуфэягъэп. [38]Мо зэ шъуеплъ, Тхьэр шъуикъалэ нэшIукIэ къеплъыжьыщтэп. [39]Сэ шъосэIо, «Зиусхьаным ыцIэкIэ къэкIорэм щытхъушхор ий!» зыщышъуIощт мафэм нэсыфэ, сышъулъэгъужьыщтэп.

ЯТЮКIЫРЭ ПЛIЫНЭРЭШЪХЬ

Исус Тхьэм иунэшхо зэрэзэхакъутэщтыр къызэриIуагъэр
(Марк 13:1-2; Лука 21:5-6)

Исус Тхьэм иунэшхо къычIэкIыжьи, IукIыжьы зэхъум, Тхьэм иунэшхо хэт унэхэр Исус рагъэлъэгъунэу игъогу рыкIохэрэр къыбгъодэхьагъэх.

23:33 блэщылъф – блэм къыхэкIырэ лъфыгъэр ары.

[2]–Мы пстэури шъолъэгъуа?– ариIуагъ Исус ахэмэ. –Шъыпкъэр шъосэIо, мыжъуитIу къызэтемынэжьэу, пстэури къызэхэтэкъощтых.

Къиныбэ щэчыныгъэм иублапI
(Марк 13:3-13; Лука 21:7-19)

[3]Ащ ыужым Исус Елеон зыцIэ Гуашъхьэм* тесэу, игъогу рыкIохэрэм язакъоу къыбгъодахьэхи къеупчIыгъэх:
–КъытаIу, о зыфэпIогъэ Iофхэр сыдигъо къэхъущтых, о дунаем укъызэрэкIожьыщтымрэ дунаем икIэух къызэрэкIощтымрэ янэшанэхэри сыд фэдэха?
[4]–Зыми шъукъызэримыгъэпцIэщтым шъуфэсакъ,– ариIожьыгъ Исус. [5]–Сыда пIомэ сэ сцIэкIэ зэджэжьхэу, «Сэры Христос*», аIоу, цIыфхэу къэкIощтхэр бэу хъущтых, цIыфыбэхэри агъэпцIэщтых. [6]Благъэми чыжьэми зэо къэбар зэхэшъухыщт, ау шъо шъущынэнэу ищыкIагъэп. А Iофхэр къэхъунхэ фае, ау дунаем икIэух къэсыгъэу щытыгоп. [7]Зы лъэпкъыр адрэ лъэ-пкъым, зы пачъыхьагъори адрэ пачъыхьагъом езэонэу къэтэджыщт. Гъаблэхэри къэхъущтых, чIыпIэ-чIыпIэхэмкIи чIыгур инэу щысысыщт. [8]А Iофхэр зэкIэ къиныбэ щэчыныгъэм иублапIэ ныIэп.
[9]–ЦIыфхэм шъо къин шъуагъэщэчыным пае, тетыгъо зиIэхэм шъуаIэкIагъэхьанышъ, шъуарагъэукIыщт, сэ сцIэ зэрэжъугъэлъапIэрэм паий, лъэпкъ пстэуми шъууджэгъущт. [10]Джащыгъум цIыфыбэ

шIошъхъуныгъэм игъогу текIыщтых; зым адрэр тетыгъо зиIэхэм аригъэубытыщт, зым адрэри ыуджэгъущт. [11]Пегъымбар нэпцIыбэхэр къэлъэгъощтых, цIыфыбэхэри къагъэпцIэщтых. [12]Бзэджагъэм къызэрэхэхъощтым къыхэкIэу, цIыфыбэмэ яшIулъэгъуныгъэ чъыIэу хъущт. [13]Ау кIэухым нэсыфэ теубытэныгъэ зиIэр мыкIодэу Тхьэм къыгъэнэжьыщт. [14]Ау сэ къысфэлажьэрэ цIыфхэм Тхьэм и Тетыгъошхо ехьылIэгъэ къэбарышIур чIылъэм тыдэкIи щагъэIун фаеу щыт, цIыф лъэпкъ пстэуми апашъхьэ шыхьатхэу щыхъунхэм пае. Ащ нэужым дунаем икIэух къэсыщт.

24:3 Елеон зыцIэ Іуашъхьэр – еплъ 21:1. 24:5 Христос – еплъ 1:17.

Гузэжъогъушхор
(Марк 13:14-23; Лука 21:20-24)

[15]–Арышъ, «Зэхэзыкъутэрэ ГущыкIыгъоу»* пегъымбар Данил зытегущыIагъэр чIыпIэ лъапIэм щытэу зышъулъэгъукIэ, (еджэрэм къыгурэрэIу), [16]ащыгъум Иудей хэкум ис цIыфхэр Іуашъхьэхэм ярэкIолIэжьых. [17]Унашъхьэм тетыри къызехыкIэ, зыгорэ зыдихьынэу унэм ерэмыхьажь. [18]Губгъом итыми ищыгъын кIыIутелъ зыдихьынэу къерэмыгъэзэжь. [19]А мафэхэм бзылъфыгъэ лъэрмыхьэхэмрэ сабый быдзашъо зиIэхэмрэ сыхьатмыгъо ежьэщтых. [20]Шъузхэхьажьыщт мафэр кIымафэм е шэмбэт мафэм темыфэнэу Тхьэм шъуелъэIу; [21]сыда пIомэ гузэжъогъушхо а мафэхэм хъущт. Ащ фэдэ гузэжъогъушхо дунаер къызыхъугъэм щегъэжьагъэу джырэ нэсыфэ щыIагъэп ыкIи щыIэжьыщтэп. [22]А мафэхэр нахь макIэ мыхъугъэхэмэ, зы цIыфи мыкIодэу къэнэжьыщтгъэп. Ау ежьым къыхихыгъэ цIыфхэм яхьатыркIэ Тхьэм а мафэхэр нахь макIэ ышIыщтых. [23]А мафэхэм «Мары Христос мыщ дэжьым щыI», ыIоу, е «Христос модэ щыI», ыIоу зыгорэм къышъуиIомэ, шъушIошъ шъумыгъэхъу; [24]сыда пIомэ Христос нэпцIхэмрэ пегъымбар нэпцIхэмрэ къэлъэгъощтых. Ахэмэ нэшэнэ гъэшIэгъонышхохэри, Іофышхо гъэшIэгъонхэри къагъэлъэгъощтых, алъэкIымэ, Тхьэм къыхихыгъэ цIыфхэри агъэпцIэнхэм пае. [25]Джары а Іофхэр къэхъунхэм ыпэ якъэбар шъосIуагъэ.
[26]–Арышъ, «Мары, Христос шъоф нэкIым щыI», къызышъуаIокIэ, ащ дэжьым шъумыкIу. «Мары, Христос ыкIоцIырэ унэм щыI», аIоми, шъушIошъ шъумыгъэхъу; [27]сыда пIомэ, тыгъэ къыкъокIыпIэм къыщытэджырэ пчыкIэм* тыгъэ къохьапIэм нэсы дунаер зэригъэнэ-

24:15 «Зэхэзыкъутэрэ ГущыкIыгъор» – Исус «Зэхэзыкъутэрэ ГущыкIыгъор» зыфиIогъэ гущыIэхэр пегъымбар Данил икъэбар зэрыт тхылъым 9:27; 11:31; 12:11 итых. Пегъымбар Данил зытегущыIагъэр къурмэншIыпIэу пачъыхьэ Антиок Епифан тхьэ нэпцIхэм апае Тхьэм иунэшхо щигъэуцугъагъэр ары. Ар къызыхъугъэр Исус къэхъуным ыпэ 167-рэ илъэсыр ары. Ау Исус «Зэхэзыкъутэрэ ГущыкIыгъом» зытегущыIэм, зыфиIуагъэр Тхьэм ищынагъо зыгу имылъэу, бзэджэ дэдэ цIыф гъэнэфагъэ горэу ары. Дунаем иаужырэ мафэхэм а цIыфыр къэлъэгъон фаеу щыт.
24:27 пчыкIэ – шыблэм инэфынэ ары.

фырэм фэдэу, мафэу ЦIыф Лъэпкъым ЫкIо къызыкIожьыщтри хъущт. [28]ШъушIэрэба, хьэйуан псэхалIэр зыдэщыIэм бгъэжъхэри зэрэщызэрэугъоищтхэр.

ЦIыф Лъэпкъым ЫкIо дунаем къызэрэкIожьыщтыр
(Марк 13:24-27; Лука 21:25-28)

[29]–А гузэжъогъушхо мафэмэ ауж ошIэ-дэмышIэу тыгъэр ушIункIыжьыщт, мазэри къэнэфыжьыщтэп. Жъуагъохэри уашъом къефэхыщтых, уашъом щыIэ кIуачIэхэри хъыещтых. [30]Джащыгъум ЦIыф Лъэпкъым ЫкIо инэшанэ уашъом къыщылъэгъощт, дунаем тет лъэпкъ пстэури гъыхэу абгъэгу еожьыщтых. ЦIыф Лъэпкъым ЫкIо ошъуапщэхэм ахэтэу, лъэкIыныгъэшхорэ щытхъушхорэ иIэхэу, къакIоу алъэгъущт. [31]ЕтIанэ бжъэмыешхом ымакъэ чан къэIунышъ, ЦIыф Лъэпкъым ЫкIо имэлэIичхэр ыгъэкIощтых, дунай лъэныкъуиплIым, зы ошъо чапэм къыщегъэжьагъэу адрэ ошъо чапэм нэс, ицIыфхэу къыхихыгъэхэр къахищыхэзэ, ежьым къыфаугъоижьынхэу.

ЫнджыР чъыгым шъыпкъагъэу къыдгуригъаIорэр
(Марк 13:28-31; Лука 21:29-33)

[32]–ЫнджыР чъыгым къехъулIэрэмкIэ Іоф горэ зэжъугъашIэ: Икъутамэхэм псы къахахьэу, итхьапэхэр къыпыкIэхэ зыхъукIэ, гъэмафэр къызэрэблагъэр шъошIэ.[33]Ащ фэдэу шъори мы Іофхэр зэкIэ зышъулъэгъухэкIэ, ЦIыф Лъэпкъым ЫкIо гъунэгъоу, къэлапчъэм дэжь зэрэщытыр шъушIэ. [34]Шъыпкъэр шъосэIо, мы Іофхэр зэкIэ къэхъунхэм ыпэкIэ, мы лъэпкъыр кIодыщтэп. [35]Уашъомрэ чIылъэмрэ кIодыжьыщтых, ау сэ сигущыIэхэр кIодыжьыщтхэп.

А мафэри а сыхьатри къызысыщтыр зыми ышIэрэп
(Марк 13:32-37; Лука 17:26-30, 34-36)

[36]–Ау а мафэри а сыхьатри къызысыщтыр зыми ышIэрэп. Уашъохэм ащыIэ мэлэIичхэм ашIэрэп, Тхьэм

Ыкъоми ышIэрэп. Ты лъапIэм изакъоу ары ныIэп зышIэрэр. [37] Пегъыбар Нухьэ имафэхэм адэжь Iофхэр
зэрэщытыгъэхэм фэдэу, ЦIыф Лъэпкъым ЫкъоIожьыщтым ыдэжь Iофхэр щытыщтых.
[38]Сыда пIомэ псы къиугъэшхор* къэмыкIуагъэу, а мафэхэм цIыфхэр шхэщтыгъэх ыкIи ешъощтыгъэх,
къащэщтыгъэх ыкIи дакIощтыгъэх, Нухьэ къухьэм зитIысхьэгъэ мафэм нэсыфэкIэ. [39]Къэхъущтыр
амышIэу псы къиугъэшхор къакIуи, ахэр зэкIэ ыхьыгъэх ыкIи ытхьалагъэх. Ащ фэдэу ЦIыф Лъэпкъым
ЫкъоIожьыщтым ыдэжь Iофхэр щытыщтых. [40]Ащ дэжьым нэбгыритIу губгъом итыщтых,
язырэр мэлэIичхэм уашъом дахьыещт, адрэр къагъэнэщт. [41] БзылъфыгъитIу зы шъхьалым щыхьаджэщт,
язырэр мэлэIичхэм уашъом дахьыещт, адрэр къагъэнэщт.
[42]–Арышъ, шъумычъыеу шъусакъ, сыда пIомэ Зиусхьаныр дунаем къызыкIожьыщт. мафэр
шъушIэрэпышъ ары. [43]Ау мыр зэжъугъашIэ: унэр зием тыгъуакIор къызыкIощт сыхьатыр
ышIэщтыгъэмэ, чъыещтгъэп, иуни къыригъхьэу илъыр рыригъэтыгъукIыщтгъэп. [4]Арышъ, шъори
шъухьазырын фае, сыда пIомэ ЦIыф Лъэпкъым ЫкъоIожьынэу шъузымыгугъэрэ сыхьат горэм
дунаем къэкIожьыщт.

Узщыгугъышъун унэIут е узщымыгугъышъун унэIут

(Лука 12:41-48)

[45]–Хэта адэ зэхэшIыкIыныгъэ зиIэу, зыщыгугъышъунэу унэIутэу тхьаматэм адрэ унэIутхэу иIэхэм пащэу
афишIыгъэр, игъом ашхын аритынэу? [46]А унэIутыр сыхьатмафэ ежьагъ, итхьаматэ къэкIожьыгъэу,
арэущтэу ышIэу къызигъотыжькIэ. [47]Шъыпкъэр шъосэIо, тхьаматэм имылъку зэкIэ а унэIутым ыIэ
рилъхьащт. [48] Ау а унэIутым бзэджагъэ зэрихьэзэ, «Ситхьаматэ шIэхэу къэкIожьыщтэп», ыгукIэ ыIоу,
[49]адрэ унэIутхэм яоу ыкIи ешъуакIомэ адашхэу ыкIи адешъоу зиублэкIэ, [50]а унэIутыр зымыгугъэрэ мафэ
горэм ыкIи зыщимышIэрэ сыхьат горэм итхьаматэ къэкIожьыщт. [51]А унэIутыр
24:38-39 псы къиугъэшхор – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу 6:13-7:24.
укIыкIаеу ыукIыщт, нэпитIу зиIэхэм къиныгъэ зыщадищэчыщт чIыпIэми ыгъэкIощт. Ащ дэжьым
куохьауныгъэрэ цэ зэрэгъэшхыныгъэрэ щыхъущтых.

ЯТЮКIЫРЭ ТФЫНЭРЭШЪХЬ

ПшъэшъипшIымэ яхьылIэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэр

–А мафэм Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо* зыфэдэу щытыщтыр мары. ПшъэшъипшIымэ яостыгъэхэр
аштэхи, шъаом пэгъокIынхэу дэкIыгъэх. [2]Ахэмэ ащыщэу тфым акъыл ямыIэу щытыгъэх, тфыр Iушхэу
щытыгъэх. [3]Акъыл зимыIэ пшъашъэхэм яостыгъэхэр заштэхэм, дагъэ зыдаштагъэп. [4]Пшъэшъэ Iушхэм
яостыгъэмэ ягъусэу, дагъэ зэрыт дагъалъэхэри зыдаштагъэх. [5]Шъаор къызэгужъом, пшъэшъэ пстэури
шъхьаукъэхи хэчъыягъэх.
[6]–Ау чэщныкъом дэжь зы макъэ горэ къэIугъ: «Мары шъаор къакIо! ШъукъыпэгъокI!»
[7]–Джащыгъум а пшъашъэхэр зэкIэ къэтэджыхи, яостыгъэхэр агъэхьазырыгъэх. [8]Акъыл зимыIэ
пшъашъэхэр пшъэшъэ Iушхэм ялъэIугъэх: «Шъуидагъэ щыщ къытэшъут, сыда пIомэ, тиостыгъэхэр
мэкIуасэх».
[9]–Ау пшъэшъэ Iушхэм къаIожьыгъ: «Шъори тэри ар тфырикъухэнэп. Дагъэ зыщэрэмэ адэжь шъукIоу
къызфэшъущэфымэ нахьышIу».
[10]–Къащэфынэу ахэр зэкIохэм, шъаор къэкIуагъ, хьазырэу щытыгъэ пшъэшъитфыри игъусэхэу джэгу
зыщашIырэ унэм ихьэхи, къэлапчъэри къыфашIыжьыгъ.
[11]–Ащ нэуж адрэ пшъашъэхэри къэкIожьхи, мырэущтэу аIуагъ: «Титхьаматэу титхьаматэ! Къэлапчъэр
къытфэIух!»
[12]–Ау ащ къыIожьыгъ: «Шъыпкъэр шъосэIо, шъо хэтми шъузщыщыр сшIэрэп».
[13]–Арышъ, шъумычъыеу шъусакъ,– къыпигъэхъожьыгъ Исус, –сыда пIомэ ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо дунаем
къызыкIожьыщт мафэри сыхьатри шъушIэрэпышъ ары.
25:1 Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо – еплъ 3:2.

Талант зыцIэ ахъщэхэм яхьылIэгъэ гъэсэныгъэ тхыдэр

(Лука 19:11-27)

[14]–Джыри Тхьэу уашъом щыIэм и Тетыгъошхо къызэрэкIощтыр зыфэдэр мары. Зы лIы горэ хымэ хэгъэгу
горэм кIонэу зэхъум, иунэIутмэ къяджи, имылъку аIэкIилъхьагъ. [15]Зым талантитф* ритыгъ, нэмыкIми
талантитIу ритыгъ, етIанэ нэмыкIми зы талант ритыгъ. Хэти лъэкIыныгъэу иIэм фэшъуашэу рити, гъогум
техьагъ. [16]Талантитф зэритыгъэр занкIэу кIуи, ахэр ыгъэлажьэхи, джыри талантитф къыхьыжьыгъ.
[17]Джащ фэдэу талантитIу зэритыгъэми джыри талантитIу къыхьыжьыгъ. [18]Ау тхьаматэм зы талант
зэритыгъэр кIуи, ар чIыгум чIитIи, итхьаматэ иахъщэ ыгъэбылъыгъ.

[19]–Бэ тешIагъэу а унэIутмэ ятхьаматэ къэкIожьыгъ, иунэIутхэм ахъщэр зэрагъэлэжьагъэмкIи яупчIынэу ыублагъ. [20]Талантитф зэритыгъагъэр тхьаматэм бгъодахьи, адрэ талантитфэу къыхьыгъэхэр къыфихьыхи къыIуагъ: «Тхьаматэ, талантитф къысIэкIэплъхьагъ. Мары, ахэмкIэ джыри талантитф къэсхьыжьыгъ».
[21]–Тхьаматэм ащ риIуагъ: «Дэгъоу пшIагъэ. О сыпщыгугъышъунэу уунэIут дэгъу! Iоф макIэхэмкIэ сызщыгугъышъунэу лIэу узэрэщытыгъэм пае, Iофыбэхэр къыпIэкIэслъхьащтых. КъакIуи, уитхьаматэ игушIуагъо къыхахь!»
[22]–Джаущтэу талантитIу зэритыгъагъэри тхьаматэм бгъодахьи къыIуагъ: «Тхьаматэ, талантитIу къысIэкIэплъхьагъ. Мары, ахэмкIэ джыри талантитIу къэсхьыжьыгъ».
[23]–Тхьаматэм ащ риIуагъ: «Дэгъоу пшIагъэ. О сып-щыгугъышъунэу уунэIут дэгъу! Iоф макIэхэмкIэ сыз-щыгугъышъунэу лIэу узэрэщытыгъэм пае, Iофыбэхэр къыпIэкIэслъхьащтых. КъакIуи, уитхьаматэ игушIуагъо къыхахь!»
[24]–ЕтIанэ зы талант зэритыгъагъэри тхьаматэм бгъодахьи къыIуагъ: «Тхьаматэ, о узэрэлIы пхъашэр сшIэ-щтыгъэ, чылапхъэ зыхэмыпхъагъэм лэжьыгъэр къыщыохыжьы, зыхэмысагъэми къыщыоугъоижьы.
[25]Сыщынэти сыкIуи, уиталант чIыгум чIэзгъэбылъхьагъ. Мары, оуиер осэтыжьы».

25:15 талант – еплъ 18:24.

[26]–Тхьаматэм ащ риIуагъ: «О уунэIут бзадж ыкIи уунэIут фэмыф! О пшIэщтыгъэ сэ чылапхъэр зыхэсымыпхъагъэм лэжьыгъэ къызэрэщысхыжьырэри, зыхэсымысагъэм къызэрэщысыугъоижьырэри.
[27]Арэущтэу зыхъукIэ, сэ сиахъщэ банкым ептын фэягъэба? Ащыгъум къызысэгъэзэжьым, сиахъщэ хэхъуагъэу къычIэсхыжьыщтыгъ».
[28]–«Мы лIым италант Iышъухи, талантипшI зиIэм ешъут. [29]Сыда пIомэ Тхьэм хэт щыщми зиIэм нахьыбэ къыритыщт, къелыжьынэуи бэ иIэщт. Ау Тхьэм зимыIэм иIэ тIэкIури Iихыжьыщт. [30]Ау мы унэIутэу пкIэ зимыIэр шIункIыгъэм икуупIэ хэшъудз. Ащ дэжьым куохьауныгъэрэ цэ зэрэгъэшхыныгъэрэ щыхъущтых».
Ар къызеIо ужым, Исус мэкъэшхокIэ къыIуагъ:
–РыдэIонэу тхьакIумэ зиIэм зэхерэх.

ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо цIыф лъэпкъхэм хьмкум зэратыришIыхьащтыр

[31]–ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо* щытхушхо иIэу, имэлэIич пстэури игъусэхэу дунаем къызыкIожьыкIэ, итIысыпIэ лъапIэу щытхъушхо зиIэм тетIысхьащт. [32]Лъэпкъ пстэури ежьым ыпашъхьэ къыщызэрэугъоищтых, мэлахъом мэлхэмрэ пчэнхэмрэ зэрэзэхидзыхэрэм фэдэуи, цIыфхэр зэхидзыщтых.
[33]Мэлхэр иджабгъукIэ пчэнхэр исэмэгубгъукIэ ыгъэуцущтых.
[34]–Джащыгъум Пачъыхьэм иджабгъумкIэ щытхэм ариIощт: «Сэ Сятэ лъапIэ ынэшIу зыщифагъэхэр, шъукъакIуи, Тхьэм дунаер къызигъэхъугъэм къыщегъэжьагъэу къышъуфигъэхьазырыгъэ тетыгъор шъуиIэхьышIоу шъуубыты. [35]Сыда пIомэ мэлакIэ сызэлIэм, сыжъугъэшхагъ; псыфалIэ сызэлIэми, псы сежъугъэшъуагъ; хымэу сызыщэтыми, сыкъежъугъэблэгъагъ, [36]зыщыслъэн зысемыIэми, сышъуфэпагъ; сызэсымаджэми шъукъыслъыплъагъ; хьапсым сызычIэсыми, садэжь шъукъэкIуагъ».
[37]–Джащыгъум шъыпкъагъэ зиIэ цIыфхэм къыраIожьыщт: «Зиусхьан, сыдигъо мэлакIэ улIэу утлъэгъуи узыдгъэшхагъэр, е псыфалIэ улIэу псы уздгъэшъуагъэр?

25:31 ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо – еплъ 8:20.

[38]Сыдигъуа хымэу утлъэгъуи уздгъэблэгъагъэр, е зыщыплъэн уимыIэу узытфэпагъэр? [39]Усымаджэу е хьапсым учIэсэу сыдигъуа утлъэгъуи, уадэжь тыкъызыкIуагъэр?»
[40]–Пачъыхьэм ахэмэ пэгъокI аритыщт: «Шъыпкъэр шъосэIо. Сэ сшы* анахь цIыкIу дэдэхэм ащыщэу зыгорэм фэшъушIагъэр сэ къысфэшъушIагъэу мэхъу».
[41]–ЕтIанэ Пачъыхьэм исэмэгубгъукIэ щытхэм ариIощт: «Садэжь шъуIукI, шъо Тхьэм ынае зыщифагъэхэр. Шэйтанымрэ ащ имэлэIичхэмрэ Тхьэм афигъэхьазырыгъэ мыкIосэжьын машIом шъукIу. [42]Сыда пIомэ мэлакIэ сызэлIэм, сыжъугъэшхагъэп; псыфалIэ сызэлIэми, псы сежъугъэшъуагъэп; [43]хымэу сызыщэтыми, сыкъежъугъэблэгъагъэп, зыщыслъэн зысемыIэми, сышъуфэпагъэп; сызэсымаджэми, хьапсым сызычIэсми, шъукъыслъыплъагъэп».
[44]–Джащыгъум ахэми Пачъыхьэм къыраIожьыщт: «Зиусхьан, мэлакIэ улIэу, е псыфалIэ улIэу, е ухымэу, е зыщыплъэн уимыIэу, е усымаджэу, е хьапсым учIэсэу сыдигъо утлъэгъуи, тишIуагъэ отымыгъэкIэу сыдигъуа укъызыдгъэнагъэр?»
[45]–Джащыгъум Пачъыхьэм пэгъокI аритыщт: «Шъыпкъэр шъосэIо, мы цIыкIу дэдэмэ ащыщэу зыгорэм фэшъумышIагъэр сэ къысфэшъумышIагъэу мэхъу».
[46]–Арэущтэу ахэмэ мыухыжьын къин ащэчынэу IукIыжьыщтых, ау шъыпкъагъэ зиIэ цIыфхэм мыкIодыжьын щыIэныгъэ къалъысынэу IукIыжьыщтых.

ЯТЮКIЫРЭ ХЫНЭРЭШЪХЬ

Тхьэмэтэ Хэсэшхом щыщ тхьаматэхэм Исус тхьагъэпцIыгъэкIэ аукIынэу гухэлъ зэрашIыгъэр
(Марк 14:1-2; Лука 22:1-2; Иуан 11:45-53)

Исус а гущыIэ пстэури къызеIохэ ужым, игъогу рыкIохэрэм ариIуагъ:
25:40 шыхэр – еплъ 5:22.
[2]–Пасхъэ зыцIэ мэфэкI мэфэшхор* къэсыным мэфитIу зэриIэр шъо шъошIэ. ЦIыф Лъэпкъым Ыкъуи къащым раIулIынэу тетыгъо зиIэхэм аIэкIэхьащт.
[3]Джащыгъум дин пэщэшхохэри, Тэурат егъэджэкIо па щэхэри*, цIыфмэ янахьыжъхэри дин пэщэшхоу* Кайафэ зыцIэм иунэшхо къыщызэIукIагъэх. [4]Ахэмэ Исус тхьагъэпцIыгъэкIэ аубытынышъ, аукIынэу гухэлъ ашIыгъ.
[5]–Ау цIыфхэм бырсырышхо амышIыным пае, мэфэкI мэфэшхом тефэу орэмыхъу,– аIуагъ ахэмэ.

Зы бзылъфыгъэ горэм Вифание къуаджэм дагъэу осэшхо зиIэр Исус зэрэщифагъэр
(Марк 14:3-9; Иуан 12:1-8)

[6]ЕтIанэ Исус Вифание къуаджэм щыIэу, Симонэу шъоджэ уз Iае зиIагъэм иунэ щыIагъ. [7]Исус ащ дэжьым зыщэIэм, зы бзылъфыгъэ горэ унэм къихьагъ. А бзылъфыгъэм алавастэр зыцIэ мыжъом хэшIыкIыгъэу зы апч ыIыгъыгъ. А апчым осэшхо зиIэ дагъэу мэ IэшIу зыпихырэр итыгъ. Исус Iанэм пэсэу, бзылъфыгъэр къыбгъодахьи, Исусым ышъхьэ дагъэр тырикIагъ.
[8]Исус игъогу рыкIохэрэм ар залъэгъум, агу римыхьэу мырэущтэу аГуагъ:
–Сыд пае мы дагъэу осэшхо зиIэр хьаулыеу ыгъэкIодыгъа? [9]Ар осэшIукIэ ащагъэмэ, тхьамыкIэхэм ахъщэр афагощын алъэкIыщтыгъ.
[10] Ау Исус ащ гу лъити ариIуагъ:
–Сыд пае бзылъфыгъэр жъугъэукIытэра? Сыда пIомэ

26:2 Пасхъэ зыцIэ мэфэкI мэфэшхор – Пасхъэ зыцIэ мэфэкI мэфэшхомрэ Хьалыгъу Мыгъэтэдж зыщашхырэ мэфэкI мэфэшхо мафэхэмрэ зэдагъэлъапIэхэзэ, Тхьэм Мысырым (Египет) къыззэрэригъэкIыжьыгъагъэхэр джуртхэм агъэлъапIэ. Пасхъэ мэфэкI мэфэшхор Нисан зыцIэ мазэм и 14-м тефэ (яплIэнэрэ мазэм иапэрэ мафэм пэгъунэгъу), Хьалыгъу Мыгъэтэдж зыщашхырэ мэфэкI мэфэшхо мафэхэр Нисан и 15-22 мафэхэм къакIоцI агъэлъапIэх. А мафэхэм тэджэпс тхьацум халъхьэрэп.
26:3 дин пэщэшхохэр – еплъ 2:4.
26:3 нахьыжъхэр – еплъ 16:21.
26:3 дин пэщэшхор – дин пащэхэм ятхьаматэуи Тхьэмэтэ Хэсэшхом итхьаматэуи щытыгъ.

ащ шIугъэ горэ къысфишIагъ. [11]ТхьамыкIэхэр къышъухэт зэпытых, ау сэ сышъухэт зэпытыщтэп. [12]А бзылъфыгъэм мы дагъэр сэ спкъы къызытырекIэм, сызэрэчIалъхьажьыным сыфиухьазырыгъ.
[13]Шъыпкъэр шъосэIо, сэ къысфэлажьэрэ цIыфхэм чIылъэм зэкIэ къэбарышIур* тыдэ щагъэIуми, мы бзылъфыгъэм ышIагъэр къаIотэжьыщт, цIыфхэм а бзылъфыгъэр шIукIэ агу къагъэкIыжьыным пае.

Иудэ зыцIэм Исус дин пэщэшхохэм аIэкIигъэхьанэу зэрадиштагъэр
(Марк 14:10-11; Лука 22:3-6)

[14]Джащыгъум Исус игъогу рыкIорэ нэбгырэ пшIыкIутIумэ ащыщэу, Иудэ ИскариоткIэ заджэхэрэр дин пэщэшхохэмэ адэжь кIуи, [15]къыГуагъ:
–Исус къышъуIэкIэзгъахьэмэ, сыда къысфэшъушIэщтыр?
Ахэмэ тыжьын ахъщэ щэкI къыратынэу къагъэгугъагъ. [16]Ащ щегъэжьагъэу Исус ахэмэ аIэкIигъэхьаным пае, Iэрыфэгъу уахътэ Иудэ паплъэу ыублагъ.

Исус Пасхъэ пчыхьэшъхьашхэр игъогу рыкIохэрэм зэрадишIыгъэр
(Марк 14:12-21; Лука 22:7-14, 21-23; Иуан 13:21-30)

[17]Хьалыгъу Мыгъэтэдж зыщашхырэ мэфэкI мэфэшхо мафэхэм* яапэрэ мафэм дэжь игъогу рыкIохэрэр Исус къыбгъодахьэхи къеупчIыгъэх:
–Пасхъэ пчыхьэшъхьашхэр щыпшIынэу тыдэ щыдгъэхьазырынэу уфая?
[18]–Къалэм шъудахь,– къыIожьыгъ Исус. –ЛIы гъэнэфагъэ горэм дэжь шъукIуи, ешъуIу: «Дин гъэсакIом еIо: Сэ сигъо къэблэгъагъ. Сэррэ сигъогу рыкIохэрэмрэ Пэсхъэ пчыхьэшъхьашхэр уиунэ щытшIыщт».

26:13 къэбарышIур – Исус Христос ехьылIэгъэ къэбарышIур ары. Тхьэм пегъымбархэм ягущыIэкIэ цIыфхэр къызэригъэгугъэгъэ Iофхэр Исус Христос Iофэу ышIагъэмкIэ къыгъэшъыпкъэжьыгъэх, арэущтэуи цIыфхэр мыкIодхэу къызэригъэнэжьынхэ гъогу афишIыгъ.
26:17 Хьалыгъу Мыгъэтэдж зыщашхырэ мэфэкI мэфэшхо мафэхэр – еплъ 26:2, Пасхъэ зыцIэ мэфэкI мэфэшхом.

[19]Исус зэрариIуагъэм тетэу, игъогу рыкIохэрэм ашIи, Пасхъэ пчыхьэшъхьашхэр агъэхьазырыгъ.
[20]Пчыхьашъхьэр къызэсым, Исус игъогу рыкIорэ нэбгырэ пшIыкIутIур игъусэхэу Iанэм пэтIысхьагъ.

[21]Ахэр шхэхэ зэхъум, Исус къыIуагъ:
–Шъыпкъэр шъосэIо, шъуащыщ горэм тетыгъо зиIэхэм саIэкIигъэхьащт.
[22]Ахэмэ лъэшэу агу къеуагъ. Зыр зым ыуж итэу къыраIонэу фежьагъэх:
–Зиусхьан, сэрэп ар, арыба?
[23]–Мы апсым сигъусэу зыIэкIэ хьалыгъу къыхэзыгъаорэр ары тетыгъо зиIэхэм саIэкIэзыгъэхьащтыр,- пэгъокI ытыжьыгъ Исус. [24]–Шъыпкъэ, ЦIыф Лъэпкъым ЫкъоI дунаем ехыжьыщт, ежьым ехьылIагъэу Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу. Ау ЦIыф Лъэпкъым ЫкъоI тетыгъо зиIэхэм аIэкIэзыгъахьэрэр сыхьатмыгъо ежьагъ. А цIыфыр къэмыхъугъэмэ, ежьымкIэ нахьышIущтыгъ.
[25]Иудэу Исус тетыгъо зиIэхэм аIэкIэзыгъэхьанэу щытыгъэм къыIуагъ:
–Равви*, сэрэп ар, арыба?
–Оры, къызэрэпIорэм фэдэу,*– Исус ащ риIуагъ.

Зиусхьаным ипчыхьэшъхьаих
(Марк 14:22-26; Лука 22:15-20; 1 Кор. 11:23-25)

[26]Ахэр шхэхэ зэхъум, Исус хьалыгъур къыштагъ, Тхьэм щытхъу фишIи, зэгуичи, игъогу рыкIохэрэм арити къыIуагъ:
-Ма, шъушхы, мы хьалыгъур сэ спкъы ары.
[27]ЕтIани зы шъуалъэ къышти, Тхьэм щытхъу фишIи, арити къыIуагъ:
-Шъо зэкIэри мыщ итым щыщ шъуешъу. [28]Мы сэнэпсыр сэ слъэу Тхьэм ежьымрэ ицIыфхэмрэ азыфагу

26:24 ЦIыф Лъэпкъым ЫкъоI – еплъ 8:20.
26:25 Равви – дин гъэсакIор ары.
26:25 –Оры, къызэрэпIорэм фэдэу,– е –О пшъхьэкIэ къэпIуагъ.

дилъхьэгъэ зэзэгъыныгъэр зыгъэшъыпкъэжьырэр* ары. ЦIыфыбэхэм яшIуагъэ къэкIонэу, лъэу сэ къыскIэкIыщтыр ары, япсэкIодхэр афэгъунхэм пае. [29]Сэ шъосэIо, джы щегъэжьагъэу Сятэ и Тетыгъошхо къызыкIощтым нэсыфэ, сэнэшъхьэ къутамэм ипс сешъожьыщтэп. А мафэм кIэу сэ сыкъыжъудешъожьыщт.
[30]ЕтIанэ Исусрэ игъогу рыкIохэрэмрэ тхьэщытхъу орэд къызаIо ужым, унэм икIыхи, Елеон Iуашъхьэм кIуагъэх.

«Сэ сыкъэмышIэу къэпIощт», Исус Петрэ зэрэриIуагъэр
(Марк 14:27-31; Лука 22:31-34; Иуан 13:36-38)

[31] Ащ дэжьым Исус игъогу рыкIохэрэм ариIуагъ:
–Нычэпэ шъо пстэуми сизакъоу утыгум сыкъишъунэщт, сыда пIомэ Тхьэм къызэриIорэр игущыIэ тхыгъэхэм арыт:* «Сэ мэлахъор сыукIыщт, мэлы Iэхъогъури зэбгырыкIыжьыщт». [32]Ау лIагъэхэм сыкъызахэтэджыкIыжьыкIэ, шъуапэ рапшIэу Галилей хэкум сыкIощт.
[33]–Пстэуми утыгум укъыранэми, сэ ныбжьи укъисынэщтэп, – къыриIуагъ Петрэ Исус.
[34]–Шъыпкъэр осэIо,– риIожьыгъ Исус Петрэ, –мы нычэпэ дэдэм атакъэр Iоным ыпэкIэ, сэ сыкъэмышIэу гъогогъуищэ къэпIощт.
[35]–Сэ о сыбдэлIэн фаеу щытми, усымышIэу сIощтэп,- къыриIожьыгъ Петрэ Исус. Ащ фэдэ къабзэу Исус игъогу рыкIорэ адрэ лIы пстэуми къаIуагъ.

26:28 Сэ слъэу . . . зэзэгъыныгъэр зыгъэшъыпкъэжьырэр – пэсэрэ зэзэгъыныгъэу Тхьэм ежьымрэ ылъэпкърэ азыфагу дилъхьагъэр зыгъэшъыпкъэжьыгъагъэр къурмэнышъэм ылъ арыгъэ. А лъыр цIыфхэм атыраутхэгъагъ. Еплъ Пегъымбар Мусэ ятIонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 24:7-8. Ащ фэдэу зэзэгъыныгъакIэу Тхьэм ежьырэ ицIыфхэмрэ азыфагу дилъхьагъэр зыгъэшъыпкъэжьыгъэр Исус ылъэу къащым щыкIэкIыгъэр ары. А зэзэгъыныгъэм зэритым фэдэу, цIыф горэм ИсускIэ шIошъхъуныгъэ иIэ хъумэ, мыкIодэу Тхьэм ар къыгъэнэжьыщт.
26:31 Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Пегъымбар Зэкъарие тхылъэу ытхыгъэм 13:7.

Исус Гефсимание хатэм Тхьэм зэрэщелъэIугъэр
(Марк 14:32-42; Лука 22:39-46)

[36]Ащ нэуж Гефсимание* зыцIэ чIыпIэ горэм Исус игъогу рыкIохэрэр игъусэхэу кIуагъэ.
–Мо шъуетIысэх, сэ модэ сыкIоу, Тхьэм селъэIуфэ,– ыIуи, Исус ахэмэ ариIуагъ. [37]ЕтIанэ Петрэрэ Зеведей ыкъуитIурэ зыдищэхи, ыгу къеоу, гумэкIэу ыублагъ. [38]Джащыгъум ахэмэ ариIуагъ:
–СылIэрэм фэдэу инэу сыгу хэкIы. Шъумычъыеу шъусакъэу мо садэжь шъущыI.
[39]ЕтIанэ зы тIэкIу IукIоти, чIыгум бгъэгукIэ зыридзыхи, Тхьэм елъэIузэ къыIуагъ:
–Сэ Сят, амал иIэмэ, мы къин щэчыныгъэм ишъуалъэ сэ сIых. Ау сэ сызыфаер мыхъоу, о узыфаер орэхъу.
[40]Ащ ыужым Исус игъогу рыкIорэ нэбгырищымэ адэжь къыгъэзэжьи, чъыехэу къыгъотыжьыгъэх.
–Арэущтэу зы сыхьат закъокIэ шъусигъусэу шъумычъыеу, шъусакъын шъулъэкIыгъэп, ара?– ыIуи, Исус

Петрэ риІуагъ. [41]–Шъумычъыеу шъусакъ, псэкІодшІэным шъудимыхьыхынэуи Тхьэм шъуелъэІу. Гур фай, ау пкъым ылъэкІырэп.
[42]ЕтІанэ Исус ятІонэрэу ІукІыжьи, Тхьэм елъэІузэ къыІуагъ:
–Сэ Сят, мы къин щэчыныгъэм ишъуалъэ сІыпхынэу мыхъунэу щытмэ, о узыфаер орэхъу.
[43]Джыри зэ Исус къызегъэзэжьым, а нэбгырищыр чъыехэу къыгъотыжьыгъэх, сыда пІомэ анапІэхэр онтэгъоу хъугъэхэти ары. [44]Джыри зэ ахэр къыгъанэхи, ІукІи, а гущыІэ дэдэхэмкІэ ящэнэрэу Тхьэм елъэІугъ.
[45]ЕтІанэ Исус игъогу рыкІохэрэм адэжь къыгъэзэжьи ариІуагъ:
–Зыжъугъэпсэфызэ джыри шъочъыя? Мары, сыхьатыр къэблэгъагъ. ЦІыф Лъэпкъым ЫкІо псэкІод зышІэрэ цІыфхэм аІэкІэхьащт. [46]Шъукъэтэдж! НекІо, мары ахэмэ саІэкІэзыгъэхьащтыр къэблэгъагъ!

26:36 Гефсимание – Елеон (Зейтун) Іуашъхьэм итыгъэ къохьапІэ егъэзыхыгъом щыт хатэ гор.

Исус зэраубытыгъэр

(Марк 14:43-50; Лука 22:47-53; Иуан 18:3-12)

[47]Исус джыри гущыІэзэ, игъогу рыкІорэ нэбгырэ пшІыкІутІумэ ащыщэу Иудэу Исус тетыгъо зиІэхэм аІэкІэзыгъэхьанэу щытыгъэр къэкІуагъ. Сэшхохэмрэ умэхэмрэ аІыгъхэу, цІыф купышхо игъусагъ. Дин пэщэшхохэмрэ цІыфмэ янахьыжъхэмрэ ары ахэр къэзыгъэкІогъагъэхэр.
[48]–Сэ сызэбэущтыр ары зыфасІорэр. Ар шъуубыт,– ыІуи, Иудэм Исус зэраІэкІигъэхьащт шІыкІэр игъусэхэм ариІогъагъ. [49]Иудэ зэрэнэсэу Исус екІуалІи,
–Опсэу, Равви!– ыІуи, Исус ебэугъ.
[50]–Ныбджэгъу, сыда укъызкІэкІуагъэр?– ыІуи, Исус ащ риІуагъ.
Джащыгъум адрэхэр Исус къекІуалІэхи аубытыгъ. [51]ОшІэ-дэмышІэу Исус игъусэхэм ащыщэу зыгорэм исэшхо къырихи, дин пэщэшхом иунэІут еуи, ытхьакІумэ лъэныкъо гуиупкІыгъ.
[52]Джащыгъум Исус ащ риІуагъ:
–О уисэшхо сапІэм илъхьажь, сыда пІомэ сэшхом еІэрэ пстэури сэшхом екІодылІэжьыщтых. [53]Хьаури Сятэ семылъэІушъункІэ огугъа? СелъэІумэ, ащ джы дэдэм мэлэІич дзэ пшІыкІутІум ехъоу къысфигъэкІощт. [54]Ау етІанэ сыдэущтэу Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм арытхэр къэшъыпкъэжьыщтха? Тхьэм игущыІэ тхыгъэхэм арытба, мырэущтэу зэрэхъун фаер?
[55] А сыхьатым Исус а цІыф купышхом риІуагъ:
–ХъункІакІо горэ шъуубытыщтым фэдэу, сэшхохэмрэ умэхэмрэ шъуІыгъхэу шъукъыспэгъокІыгъа? Мафэ къэ-си Тхьэм иунэшхо цІыфхэм Тхьэм игущыІэхэр щязгъа-шІэхэзэ сычІэсыгъ, арышъхьакІэ сышъуубытыгъэп. [56]Ау мыр зэкІэ зыфэхъугъэр пегъымбармэ атхыгъэхэр къэшъыпкъэжьынхэр ары.
Джащыгъум Исус игъогу рыкІорэ пстэуми ежьыр утыгум къырани хэхьажьыгъэх.

26:59 Тхьэмэтэ Хэсэшхор – еплъ 5:22.

Исус Тхьэмэтэ Хэсэшхом ыпашъхьэ зэрэращагъэр

(Марк 14:53-65; Лука 22:54-55; Иуан 18:13-14, 19-24)

[57]Исус заубыты ужым, дин пэщэшхоу Кайафэ зыцІэм ыдэжь ащагъ. Ащ дэжьым Тэурат егъэджэкІо пащэхэмрэ нахьыжъхэмрэ къыщызэІукІагъэх. [58]Петри чыжьэкІэ Исус ыуж итэу, дин пэщэшхом ищагу нэсыфэ къыкІэлъыкІуагъ. КІэухэу Исус фэхъущтыр ылъэгъуным пае, Петрэ щагум дахьи, ухъумакІохэм ахэтІысхьагъ.
[59]Дин пэщэшхохэри, нахьыжъхэри, Тхьэмэтэ Хэсэшхом* щыщхэу адрэ тхьэмэтэ пстэури Исус укІ тыралъхьаным пае, шыхьатныгъэ нэпцІ лъыхъущтыгъэх. [60]Шыхьат нэпцІыбэхэр къэтэджыхи, Іаджи Исус тыралъхьагъэ пэтми, зыфаер къагъотыгъэп.
Ау ыкІэм ыкІэжьым шыхьат нэпцІитІу къэтэджыхи, [61]мырэущтэу къаІуагъ:
–Мы лІым ыІощтыгъэ: «Тхьэм иунэшхо зэхэскъутэнышъ, мэфищкІэ зэтезгъэуцожьын слъэкІыщт».
[62]ЕтІанэ дин пэщэшхор къэтэджыгъ.
–Сыд мы лІыхэм о къыптралъхьарэр? Сыда зи къызкІэмыІорэр?– къыриІуагъ ащ Исус. [63]Ау Исус зи къыІуагъэп.
–ЩыІэныгъэр къыздикІырэ Тхьэм ыцІэкІэ сыолъэІу, къытаІу, ора Христосэу Тхьэм ЫкъО?- къыриІуагъ дин пэщэшхом Исус.
[64]–Ары, къызэрэпІорэм фэдэу,*– риІуагъ Исус. –Ау сэ шъосэІо, джы щегъэжьагъэу лъэкІыныгъэшхор зиІэ Тхьэм иджабгъукІэ госэу, ошъуапщэхэми ахэтэу, ЦІыф Лъэпкъым ЫкъО къакІоу шъулъэгъущт.
[65]Джащыгъум дин пэщэшхом ищыгъынхэр къызэгуитхъыгъэх.*
–Тхьэр ыгъэпцІыгъ,– къыІуагъ ащ. –Сыда нэмыкІ шыхьат зэрэтищыкІэгъэжьыр? Джары, Тхьэр зэригъэпцІыгъэр шъо зэхэшъухыгъ. [66]Сыдэущтэу шъухаплъэра?
–УкІ ифэшъуаш,– пэгъокІ къатыжьыгъ ахэмэ.
[67]Джащыгъум Исус ынэгу кІэужъунтхи, бжымкІэ

26:64 –Ары, къызэрэпIорэм фэдэу,– е –О пшъхьэкIэ къэпIуагъ.
26:65 ищыгъынхэр къызэгуитхъыгъэх – гущыкIыгъэшхомрэ щынэгъошхомрэ къахэкIыкIэ, дин пэщэшхом ищыгъынхэр къызэгуитхъыгъэх.
еуагъэх. НэмыкIхэри ынэпашъо еохээ, [68]раIуагъ:
–Христос, упегъымбармэ, хэтми къыоуагъэм ыцIэ къаIо!

Петрэ Исус ымышIэу къызэриIуагъэр
(Марк 14:66-72; Лука 22:54-62; Иуан 18:15-18, 25-27)

[69]Джащыгъум Петрэ щагум дэсыгъ. Зы унэIут пшъашъэ горэ къекIуалIи къыIуагъ:
–Ори а Исусэу Галилей щыщым уригъусагъ.
[70]–Хьау, зыфапIорэр сшIэрэп,– къыщиIуагъ Петрэ зэкIэмэ апашъхьэ.
[71]ЕтIанэ Петрэ щагум идэкIыпIэ Iухьэу фежьагъ. Джащыгъум нэмыкI унэIут пшъашъэ горэм ар къылъэгъуи, ащ дэжьым щытхэм ариIуагъ:
–Мы лIыри Назарет щыщ Исус игъусагъ.
[72]Джыри зэ Петрэ, –А лIыр сшIэрэп,– ыIуи, тхьэ ыIуагъ.
[73]Зы тIэкIу тешIагъэу, ащ дэжьым щытхэм Петрэ къыбгъодахьэхи къыраIуагъ:
–Шъыпкъэу ори ахэмэ уащыщ, сыда пIомэ уигущыIакIэ ар нафэ къешIы.
[74]–Тхьэр сэгъэпцIы, къасIорэр мышъыпкъэмэ, а лIыр сшIэрэп,– ыIуи, Петрэ тхьарыIо ышIэу ыублагъ. Ардэдэм атакъэр къэIуагъ. [75]Джащыгъум Исус къыриIогъэгъэ гущыIэхэр Петрэ ыгу къэкIыжьыгъэх:
–Атакъэр Iоным ыпэкIэ, сэ сыкъэмышIэу гъогогъуищэ къэпIощт.
Ар ыгу къызэкIыжьым, Петрэ щагум дэкIи, лъэшэу гъыгъэ.

ЯТЮКIЫРЭ БЛЫНЭРЭШЪХЬ

Исус Iэшъхьэтетэу Пилат ыпашъхьэ зэрэращагъэр
(Марк 15:1-5; Лука 23:1-5; Иуан 18:28-38)

Нэф къызэшъым, дин пэщэшхо пстэумрэ цIыфмэ янахьыжъхэмрэ зэдеусэхи, Исус укI тыралъхьанэу аухэсыгъ. [2]Исус Iэхъу тыралъхьи, Iуащи, Iэшъхьэтетэу Понтый Пилат* IэкIалъхьагъ.

Иудэ зэрэлIагъэр
(Апостол. 1:18-19)

[3]Иудэу Исус ахэмэ аIэкIэзыгъэхьагъэм Исус укI зэрэтыралъхьагъэр зелъэгъум, кIэгъожьи, ратыгъэ тыжьын ахъщэ щэкIыр дин пэщэшхохэмрэ нахьыжъхэмрэ афихьыжьхи, [4]ариIуагъ:
–Лъы хыер къызэрэшъуIэкIэзгъэхьагъэмкIэ псэкIод сшIагъэ.
–Ащ тэ тиIоф хэлъэп, о уиIоф нахь,– къыраIуагъ ахэмэ.
[5]Джащыгъум Иудэ а тыжьын ахъщэхэр Тхьэм иунэшхо кIоцIым щыритэкъухи, чIэкIыжьыгъ. ЕтIанэ кIуи, зитхьалэжьыгъ.
[6]Дин пэщэшхохэм тыжьын ахъщэхэр аштэжьхи къаIуагъ:
–Мыхэр Тхьэм пае ахъщэр зыдэлъ пхъуантэм хабзэкIэ даплъхьэ хъущтэп, сыда пIомэ ар лъыуасэшъ ары.
[7]Ащыгъум зэупчIыжьхи, хымэхэр чIалъхьажьынхэу къошынышIэм ихьасэ а ахъщэмкIэ къащэфынэу аухэсыгъ. [8]Арэущтэу непэ нэсы а хьасэм «Лъыуасэ ХьасэкIэ» еджэх. [9]Джащыгъум пегъымбар Иеремие мы гущыIэхэу къыIуагъэхэр* къэшъыпкъэжьыгъэх:

27:2 Пилат – Рим (Рум) цIыфхэм ащыщэу, Понтый Пилат, Исус къызэхъу нэужым 26-36 илъэсхэм къакIоцI, хэкухэу Иудей, Самарие, Идумей яIэшъхьэтетэу щытыгъ.
27:9-10 пегъымбар Иеремие мы гущыIэхэу къыIуагъэхэр – еплъ Пегъымбар Зэкъарие тхылъэу ытхыгъэм 11:12-13; Пегъымбар Иеремие тхылъэу ытхыгъэм 32:6-10.

«Шъхьэуасэу Израил цIыфхэм ежьым пае агъэнэфэгъэ тыжьын ахъщэ щэкIыр ашти, [10]ахэмкIэ къошынышIэм ихьасэ къащэфыгъ, Зиусхьаным унашъо къызэрэсфишIыгъэм тетэу».

Iэшъхьэтет Пилат Исус зэреупчIыгъэр
(Марк 15:2-5; Лука 23:3-5; Иуан 18:33-38)

[11]Джащыгъум Исус Iэшъхьэтетэу Пилат ыпашъхьэ иуцуагъ.
–О джуртмэ уряпачъыхьа?– ыIуи, Iэшъхьэтетыр Исус къеупчIыгъ.
–Ары, къызэрэпIорэм фэдэу,*– къыIожьыгъ Исус.
[12]Ау дин пэщэшхохэмрэ нахьыжъхэмрэ Исус загъэмысэм, Исус зи къыIуагъэп. [13]Джащыгъум Пилат Исус къыриIуагъ:

–Къыптыралъхьарэр зыфэдизыр зэхэпхырэба?
14Ау Исус зы гущыIи къыIожьыгъэп. Зи къызэримыIожьыгъэм пае, Iэшъхьэтет Пилат лъэшэу ыгъэшIэгъуагъ.

Исус укI зэрэтыралъхьагъэр

(Марк 15:6-15; Лука 23:13-25; Иуан 18:39-19:16)

15Пасхъэ зыцIэ мэфэкI мэфэшхор* къэсымэ, цIыфхэр зыкIэлъэIурэ хьапсчIэс горэ шъхьафитэу къафитIупщыжьыныр Iэшъхьэтет Пилат ихабзэу щытыгъ. 16А мафэхэм Вараввэ ыцIэу, зы хьапсчIэс цIэрыIо горэ ахэмэ яIагъ. 17Арыти, ахэр къызызэIукIэхэм, Пилат яупчIыгъ:
–Хэта шъхьафитэу къышъуфэстIупщыжьынэу шъузфаер? Варавва, хьаури ХристоскIэ заджэхэрэ Исус ара?
18Пилат арэущтэу зыкIяупчIыгъэр шъугъоным къыхэкIэу ахэмэ Исус къызэрэIэкIалъхьагъэр ешIэти ары.
19Пилат унэшъошI тIысыпIэм тесызэ, ишъуз лIыкIохэр къыфигъакIохи къыраригъэIуагъ:

27:11 –Ары, къызэрэпIорэм фэдэу,– е –О пшъхьэкIэ къэоIо. 27:15 Пасхъэ зыцIэ мэфэкI мэфэшхор – еплъ 26:2.

–Мы лIэу шъыпкъагъэ зиIэм мыхъун горэ епшIэкъон, сыда пIомэ нычэпэ пкIыхьапIэ Iае слъэгъуи, мы лIым пае къин сщэчыгъэ.
20Ау Пилат Вараввэ шъхьафитэу къырагъэтIупщыжьынэуи, Исус рагъэгъэкIодынэуи дин пэщэшхохэмрэ нахьыжъхэмрэ цIыф купышхохэм араIуагъ.
21–ТIумэ язэу хэта шъхьафитэу къышъуфэстIупщыжьынэу шъузыфаер?– ыIуи, Iэшъхьэтетэу Пилат джыри зэ цIыфмэ ариIуагъ.
–Вараввэ ары,– къаIуагъ ахэмэ.
22–Адэ, ХристоскIэ заджэхэрэ Исус сыд есшIэщт?– ариIуагъ Пилат.
–Къащым теIулI!– къаIуагъ зэкIэ ахэмэ.
23–Сыда ащ бзэджагъэу ышIагъэр?– къыIуагъ Пилат.
Ау ахэр нахь инэу къэзэрэгъэкууагъэх:
–Къащым теIулI!
24Пилат зи хишIыхьан ымылъэкIэу, цIыфхэр нахь къызэрэбырсырыхэрэр зелъэгъум, псы къышти, цIыфхэм апашъхьэ ыIэхэр щитхьакIыжьхи къыIуагъ:
–Мы лIэу шъыпкъагъэ зиIэм ылъ сэ къыстефэрэп. Ар шъо шъупшъэ илъ!
25–Ащ ылъ тэри тибынхэми къыттерэф!– къаIуагъ зэкIэ цIыфхэм.
26Джащыгъум Пилат Вараввэ шъхьафитэу афитIупщыжьыгъ. ЕтIанэ дзэлIхэр Исус къамыщкIэ ригъаохи, къащым тыраIулIэнэу аIэкIилъхьагъ.

ДзэлIхэр Исус зэрэкIэнэкIагъэхэр

(Марк 15:16-20; Иуан 19:2-3)

27Джащыгъум Iэшъхьэтет Пилат идзэлIхэм Исус преторием* зыцIэ унэшхом ыкIоцI чIащагъ, адрэ къэнэгъэ дзэлI купышхори Исус бгъу пстэумкIэ къыкIэлъырытхэу щызэхаугъоягъэх. 28ЕтIанэ дзэлIхэм Исус ищыгъынхэр къыщахыхи, плъыжь чIапцIэу зы шъошэ кIыхьэ щалъагъ. 29Панэм хэшIыкIыгъэ пачъыхьэ танджэ фабли, ышъхьэ тыралъхьи, ыIэ джабгъуи бэщ цIыкIу IэкIалъхьагъ. Ащ нэужым лъэгонджэмышъхьэкIэ ыпашъхьэ къитIысхьэхи,

27:27 Преторие – Iэшъхьэтетэу Пилатым иунэшхо ары.

кIэнакIэхэзэ «Опсэу, джуртмэ япачъыхь!» къыраIуагъ. 30ЕтIанэ теужъунтхагъэх, бэщкIэ ышъхьэ еощтыгъэх. 31Ахэр Исус зыкIэнакIэхэ ужым, шъошэ кIыхьэр щахыжьи, ежь ищыгъынхэр щалъэжьыгъэх. ЕтIанэ къащым тыраIулIэнэу преторием ращыжьыгъ.

Исус къащым зэрэтыраIулIагъэр

(Марк 15:21-32; Лука 23:26-43; Иуан 19:17-27)

32Къалэм къыдэкIыхэзэ, Симон ыцIэу, Кириние къалэм* щыщэу зы лIы горэм IукIагъэх. ЗыIокIэхэм, Исус икъащ ыхьынэу Симон рагъэзыгъ. 33Исус къызащэм, Голгофэ зыфаIорэ чIыпIэм нэсыгъэх (Голгофэ къикIырэр «Шъхьэпкъ ЧIыпIэр» ары). 34Ащ дэжьым зынэсхэм, сэнэпсрэ зэзыпс дыджырэ зэхэшIыхьагъэу зэфагощыгъэх. 36ЕтIанэ ащ дэжьым тIысхи, Исус аухъумэщтыгъэх. 37Исус къащым зыкIытыраIулIагъэр зы пхъэмбгъу горэм тетхагъэу, ежь ышъхьагъкIэ къащым тыраIулIагъэу щытыгъ: «Мыр джуртхэм я Пачъыхьэу Исус ары». 38А чIыпIэм хъункIэкIуитIу, зыр иджабгъукIэ адрэр исэмэгубгъукIэ, Исус игъусэхэу къащхэм атыраIулIагъэх. 39КъыблэкIырэ цIыфхэм Исус къехъоныхэзэ ашъхьэхэр агъэсысхэу, 40мырэущтэу аIуагъ:

–О Тхьэм иунэшхо зэхэзыкъутэу, мэфищкIэ зэтезыгъэуцожьыщтыр, умыкIодэу зыкъэгъэнэжь! О Тхьэм ури Къомэ, къащым къехыжь!
41Ащ фэдэу дин пэщэшхохэми, Тэурат егъэджэкIо пащэхэми, нахьыжъхэми Исус кIэнакIэхэу къаГуагъ:
42–НэмыкI цIыфхэр мыкIодхэу къыгъэнэжьыгъэх, ау ежь зыкъигъэнэжьышъурэп. Ежьыр Израил ипачъыхьэу щытмэ, къащым къерэхыжьи, ежьымкIэ шIошъхъуныгъэ тиIэ хъущт. 43Ежьыр Тхьэм щэгугъы. Тхьэр ежьым къыфаеу щытмэ, мыкIодэу къерэгъэнэжь. Сыда пIомэ «Сэ Тхьэм сыри Къу», ыIощтыгъэ.
44Ащ фэдэу Исус игъусэхэу къащхэм араIулIыгъэ хъункIакIохэри ежьым къехъоныщтыгъэх.

27:32 Кириние къалэр – Ливие хэгъэгоу Африкэм итемыр лъэныкъом итым икъэлэшхоу щытыгъ.

Исус зэрэлIагъэр
(Марк 15:33-41; Лука 23:44-49; Иуан 19:28-30)

45Щэджагъом* щегъэжьагъэу а хэгъэгум тыдэкIи шIункI къыщыхъугъ, сыхьатыр щым* нэсы. 46Сыхьатыр щым дэжь Исус мэкъэшхокIэ джагъэ:
–Или, Или! Лама савахфани?* (Ащ къикIырэр: –О Ситхь, о Ситхь! Сыд пае утыгум сизакъоу сыкъиунагъа?)
47А чIыпIэм щытхэмэ ащыщхэм ар зызэхахым, аIуагъ: –Пегъымбар Иляс еджэ.
48Ащ лъыпытэу ахэмэ ащыщэу зыгорэ Iулъади, кIышъо зэраIотырэр къыштагъ. Сэнэпс шIоIугъэр хиз ышIи, бэщ горэм пилъхьи, Исус кIигъэшъунэу фищэигъ.
49–Зэ, пегъымбар Иляс къакIоу, мыкIодэу къыгъэнэжьмэ, тежъугъэплъ,– къаГуагъ адрэхэм.
50Ау Исус джыри зэ мэкъэшхокIэ джи, ыпсэ ытыгъ.
51Джащыгъум Тхьэм иунэшхо ипэIухъо ыпшъхьэкIэ къыщегъэжьагъэу ыхэ нэсыфэ тIоу къызэготхъыгъ. ЧIыгури къэсысыгъ, мыжъохэри зэгоутыгъэх. 52Къэунэхэри зэIукIыхи, Тхьэм ицIыф лъапIэхэу лIагъэхэу щытхэм ащыщхэу бэ къэтэджыжьыгъэх. 53Ахэр къэунэхэм къачIэкIыжьыгъэх, Исус лIагъэмэ къызахэтэджыкIыжьы ужыми, къэлэ лъапIэу Ерусалим дахьэхи, бэмэ зыкъарагъэлъэ-гъугъ.
54Дзэ пащэми ащ игъусэхэу Исус зыухъумэщтыгъэхэми чIыгур къызэрэсысырэри зэкIэ хъугъэ-шIагъэри залъэгъум, лъэшэу щтагъэхэу аIуагъ:
–Шъыпкъэ дэдэу мыр Тхьэм Ыкъоу щытыгъ.
55ЧыжьэкIэ къаплъэхэу, бзылъфыгъэ Iаджи ащ дэжьым щытыгъэх. Ахэр Исус IэпыIэгъу фэхъухэзэ, игъусэхэу Галилей къикIыгъагъэх. 56Мыхэр ахэмэ ахэтыгъэх: Маг-

27:45 щэджагъом – гущыIэ-гущыIэу зэбдзэкIымэ, «яхэнэрэ сыхьатыр» мэхъу. Ащ къикIырэр щэджагъор ары.
27:45 сыхьатыр щым – гущыIэ-гущыIэу зэбдзэкIымэ, «ябгъонэрэ сыхьатыр» мэхъу. Ащ къикIырэр щэджэгъоужым сыхьатыр щыр ары.
27:46 Или, Или, лама савахфани – еплъ Сэбур (Псалтыр) 22:1 (урыс библиемкIэ 21:1).

далэ къуаджэм* щыщ Мерэми, Зеведей ыкъохэм яни, нэмыкI Мерэми. Ар Якъубэрэ Иосыйрэ янэу щытыгъ.

Исус ихьадэ къэунэм зэрэчIалъхьажьыгъэр
(Марк 15:42-47; Лука 23:50-56; Иуан 19:38-42)

57Пчыхьашъхьэр къызэсым, Юсыф ыцIэу Аримафей къуаджэм щыщэу, зы лIы бай горэ къэкIуагъ. Ари Исус игъогу рыкIохэрэм ащыщыгъ. 58Ар Пилат ыдэжь кIуи, Исус ихьадэ кIэлъэIугъ. Джащыгъум хьадэр Юсыф ратыжьынэу Пилат унашъо ышIыгъ. 59Юсыф хьадэр къышти, чэфын къабзэ рищэкIи, 60Iошъхьэ цакIэу аригъэкъутагъэм ежьым пае кIэу къыхаригъэшIыкIыгъэ къэунэм чIилъхьажьыгъ. ЕтIанэ Юсыф къэунэ чIэхьапIэм мыжъошхо IуигъэукIораий IукIыжьыгъ. 61Магдалэ къуаджэм щыщ Мерэмрэ адрэ Мерэмрэ ащ дэжьым щыIагъэх, къэунэм пэIусхэу.

Къэунэм иухъумакIохэр

62ЯтIонэрэ мафэу бэрэскэшхом къыкIэлъыкIорэ мафэм дин пэщэшхохэмрэ фарисейхэмрэ зэрэугъоихи, Iэшъхьэтет Пилат ыдэжь кIуагъэх.
63–Тхьаматэ, а пцIыусым псау пэтэу, «Мэфищ нэужым лIагъэхэм сыкъахэтэджыкIыжьыщт», ыIуи, зэриIогъагъэр тыгу къэкIыжьыгъ,– къаIуагъ ахэмэ. 64–Арышъ, ухъумакIохэр ящэнэрэ мафэм нэсыфэ къэунэм фэсакъыхэзэ, аухъумэнэу унашъо шIы. Армырмэ игъогу рыкIохэрэр къэкIонхэшъ, ихьадэ атыгъунышъ, цIыфмэ араIощт: «ЛIагъэхэм къахэтэджыкIыжьыгъ». А аужырэ пцIыр апэрэ пцIым нахьи нахь дэеу хъущт.
65–УхъумакIохэр шъосэтых, шъукIуи, шъо зэрэшъулъэкIэу къэунэр къэшъуухъум,– ариIуагъ Пилат.
66Ахэр кIохи, къэунэм ухъумакIохэр Iуагъэуцуагъэх, мыжъоми мыхъур тырадзагъ.

27:56 Магдалэ къуаджэр – Галилей псыхъураем итыгъэ къохьапІэ лъэныкъомкІэ ит.

ЯТЮКІЫРЭ ИНЭРЭШЪХЬ

Исус лІагъэхэм къызэрахэтэджыкІыжьыгъэр

(Марк 16:1-8; Лука 24:1-12; Иуан 20:1-10)

Шэмбэтыр блэкІыгъэу, тхьамафэм иапэрэ мафэм нэф къызэшъым, Магдалэ къуаджэм щыщ Мерэмрэ адрэ Мерэмрэ къэунэм еплъынхэу кІуагъэх.
[2]ОшІэ-дэмышІэу чІыгур лъэшэу къэсысыгъ, сыда пІомэ Зиусхьаным имэлэІич уашъом къехи, къэунэм Іухьи, мыжъошхор Іуигъэукlорэикlыжьи, мыжъошхом тетІысхьагъ. [3]Ащ итеплъэ пчыкІэм* фэдэу щытыгъ, ищыгъын-хэри осым фэдэу фыжьыбзэу щытыгъэх. [4]УхъумакІохэр ащ зэрэщыщынэхэрэм пае кІэзэзыщтыгъэх, хьадашъуи яІэ хъугъэ.
[5]–Шъумыщын,– ариІуагъ мэлэІичым бзылъфыгъэмэ. –Исусэу къащым раІулІыгъэм шъузэрэлъыхъурэр сэ сэшІэ. [6]Ар мыщ дэжьым щыІэжьэп. ЗэриІуагъэм тетэу, ар лІагъэхэм къахэтэджыкІыжьыгъ. Шъукъакlуи, шъуеплъ, мары Зиусхьаныр зыдэщылъыгъэ чІыпІэр. [7]Джы шъо псынкІэу шъукІуи, игъогу рыкІохэрэм яшъуІу: «Исус лІагъэхэм къахэтэджыкІыжьыгъ. Шъо шъуапэ рапшІэу ар Галилей кІощт. Ащ дэжьым ар щышъулъэгъужьыщт». Джары, къэбарыр сэ шъосІуагъэ.
[8]Арэущтэу бзылъфыгъэхэр къэунэм ІукІыжьхи, агу изыгъэу гушІогъошхуи яІэу, макъэ арагъэІунэу Исус игъогу рыкІохэрэм адэжь чъэхэу фежьагъэх. [9]Игъогу рыкІохэрэм макъэ арагъэІунэу а бзылъфыгъэхэр кІохэзэ, ошІэ-дэмышІэу Исус къаІукІи къариІуагъ:
–Шъопсэу.
Мыдрэхэр Исус ечъалІэхи, ыпашъхьэ лъэгонджэмышъхьэкІэ итІысхьэхи, ылъакъохэр аубытыгъэх.
[10]Джащыгъум Исус ариІуагъ:
–Шъумыщын. ШъукІохи, сшыхэр* Галилей кІонхэу макъэ яжъугъэІу. Ащ сэри сыщалъэгъущт.

28:3 пчыкІэ – шыблэм инэфынэ ары. 28:10 шыхэр – еплъ 5:22.

Дин пэщэшхохэмэ ухъумакІохэр къуалъхьэкІэ зэращэфыгъэхэр

[11]Бзылъфыгъэхэр кІохэ зэхъум, ухъумакІохэм ащыщхэр къалэу Ерусалим дахьэхи, дин пэщэшхохэм адэжь кІохи, зэкІэ хъугъэр араІотагъ. [12]Дин пэщэшхохэр, нахьыжъхэр ягъусэхэу, зэрэугъоихи, зэупчІыжьыгъэх. Ахъщабэ ухъумакІохэмэ арати, [13]араІуагъ:
–«Чэщым тэ тызыхэчъыем, Исус игъогу рыкІохэрэр къакІохи, ихьадэ атыгъугъ», шъуІон фае. [14]А къэбарыр Іэшъхьэтетым зызэхихыкlэ, дгъэсамбырынышъ, шъори зи къышъуимыІонэу тшІыщт.
[15]Арэущтэу ухъумакІохэм ахъщэр ашти, араІуагъэм тетэу зекІуагъэх. Непэ къэсыфэ а къэбарыр джуртмэ зэрахьэу ахэлъ.

Исус игъогу рыкІохэрэм Іофэу ашІэнэу апшъэ рилъхьагъэр

(Марк 16:14-18; Лука 24:36-49; Иуан 20:19-23; Апостол. 1:6-8)

[16]Ащ нэужым Исус игъогу рыкІорэ нэбгырэ пшІыкІузыр Галилей кІохи, ежь зыфиІогъэгъэ Іуашъхьэм дэкІоягъэх. [17]ЕтІанэ Исус залъэгъум, лъэгонджэмышъхьэкІэ ыпашъхьэ итІысхьагъэх; ау зышІошъ мыхъурэ заулэ ахэмэ ахэтыгъэх. [18]Исус игъогу рыкІохэрэм къабгъодахьи ариІуагъ:
–Уашъоми чІылъэми тетыгъошхор зэкІэ щысиІэу сІэ илъ. [19]Арышъ, шъукІохи лъэпкъ пстэури сигъогу къытежъугъахьэх. Ты лъапІэми, Ыкъуи, Тхьэм Ыпсэ ЛъапІи ацІэкІэ шъуумэхъыхи*, [20]унашъохэу шъосІуагъэхэр зэкІэ агъэцэкІэнхэу яшъуІу. Шъыпкъэмкlэ, дунаем икІэух нэсы сэ ренэу сышъуигъусэщт. Амин.

28:19 умэхъыныр – еплъ 3:1.